

IN TIJDEN VAN VERVOLGING

ZESDE BUNDEL PREDIKATIES

DOOR

JOHN WELCH SR

En

JOHN WELCH JR

VERTAALD DOOR

C. B. van Woerden Sr. te Zeist
en
C. B. van Woerden Jr. te Akkrum

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2007

INHOUD

JOHN WELCH 1570-1622.

Beschreven door John Howie in: *Schotse geloofshelden.*

Brief aan: aan Lady Liliash Grhame, Countess of Wigton.

1. Over het laatste oordeel.

„En ik zag een grote witte troon, en Degene Die daarop zat, van Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvlood, en geen plaats is voor die gevonden.”

Openbaringen 20 : 11.

2. Het oordeel ten laatsten dage

„En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend, en een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hun werken.”

Openbaringen 20 : 12.

JOHN WELCH van Irongray

Levensbericht

1. Bestrafing vanwege het verlaten van de eerste liefde.

Ik weet uw werken, en uw arbeid, en uw lijdzaamheid, en dat u de kwaden niet kunt verdragen, en dat u beproefd hebt degenen die voorgeven dat zij apostelen zijn, en zij zijn het niet, en hebt ze leugenaars bevonden; en gij hebt verdragen en gij hebt geduld, en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en bent niet moede geworden. Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten. Openbaring 2 : 2, 3, 4.

2. Gods verwijt en waarschuwing aan Zijn volk.

Gedenk dan waarvan ge uitgevallen bent, en bekeer u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien ge u niet bekeert. Openbaring 2 : 5.

3. De ware bekering

Gedenk dan waarvan gij uitgevallen bent en bekeer u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert. Openbaring 2 : 5.

4. Onderscheiden soorten bekeringen

Gedenk dan, waarvan gij uitgevallen bent, en bekeert u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert. Openbaring 2 : 5.

5. Een onmisbare begeerte

„Wat dunkt u? Dunkt u; dat Hij niet komen zal tot het feest?” Johannes 11:56.

Toespraken Avondmaalstafels

John Welch, 1570-1622.

Beschreven door John Howie in: *Schotse geloofshelden.*

John Welch was een edelman van geboorte, zijn vader heer zijnde van Collieston in Nethsdale, een klein doch rijk landgoed. Hij werd geboren omtrent het jaar 1570, toen de dageraad van onze Reformatie er nog zeer somber uitzag. Gods genade en vergevende liefde, werden op een wonderlijke wijze in hem verheerlijkt, hoewel de nacht bij hem ging vóór de dag, daar hij in zijn jongelingsjaren de meest hopeloze ongebondenheid aan de dag legde.

Het was hem niet genoeg, dat hij als jongeling dikwijls van school wegliep of stil wegbleef, maar nadat hij zijn taalstudie geëindigd had, en een jongeling geworden was, verliet hij de school en zijns vaders huis, en ging zich voegen bij de dieven, die op de Engelse grens rondzwierven en hun onderhoud vonden door roven en plunderen. Daar bleef hij zolang totdat al zijn kleren versleten waren. Niet voordat hij in lompen gehuld was, bracht dezelfde ellende van de verloren zoon, hem tot hetzelfde voornemen, en besloot hij om weer te keren tot zijns vaders huis, doch hij durfde het niet te wagen, totdat hij iemand vond, die als verzoener wilde tussenbeide treden.

Hij nam zijn terugreis over Dumfries, waar zijn tante, Mejuffrouw Agnes Forsyth woonde. Hij bracht enige dagen bij haar door, en smeekte haar zeer te willen tussenbeide komen om hem met zijn vader te verzoenen. Daar hij zich in haar huis schuilhield, gebeurde het door een bijzondere beschikking van Gods voorzienigheid, dat zijn vader daar kwam om Mej. Forsyth te bezoeken; en nadat zij een weinig gesproken hadden, vroeg zij hem, of hij ook al iets nieuws gehoord had van zijn John. Met droefheid antwoordde hij: 'O vrouw, hoe kunt gij zo wreed zijn mij zijn naam te noemen. Het eerste nieuws, dat ik van hem denk te zullen horen is, dat hij als een dief opgehangen is.'

Zij antwoordde hem, dat menig jeugdige losbol een deugdzaam man geworden was, en troostte hem een weinig.

Hij bleef echter bij zijn droeve klacht, en vroeg of zij wist of zijn verloren zoon nog in leven was.

Zij antwoordde dat hij nog leefde en dat zij hoop had, dat hij als man beter zou oppassen dan als jongeling, en hierop ging zij naar hem toe, om hem tot zijn vader te doen komen.

Hij kwam wenende tot hem en smeekte hem knielend, om Christus' wil zijn wangedrag te willen vergeven, en beloofde ernstig een ander mens te zullen zijn. Zijn vader verweet en berispte hem gestreng met dreigementen, doch ten laatste door zijn tranen en het aanhouden van Mej. Forsyth overgehaald, verzoende hij zich met hem.

Dringend verzocht hij zijn vader hem ter college te willen zenden en te beproeven hoe hij zich daar gedragen zou; en indien hij ooit daarna tot verbreking van zijn beloften vervallen zou, zou hij tevreden zijn dat zijn vader hem voor altijd verstootte. Deze nam hem hierop met zich naar huis, en zond hem naar de Hogeschool. Hij werd een ijverig student, en toonde in zijn verder gedrag dat zijn berouw oprecht geweest was. Degenen, die hem kenden en met hem omgingen, mochten op goede gronden goede verwachtingen van hem koesteren. Na zijn studies voleind te hebben, geraakte hij alzo tot het predikambt.

Zijn eerste plaats was Sil Kirk in een onbeschaafde streek, terwijl hij nog zeer jong was. Wat betreft de vrucht op zijn arbeid daar, moet men zeggen, dat er meer waren die hem bewonderden, dan dat zij zijn leer aannamen, want hij had dit met iedere profeet gemeen, dat de haat der goddeloze mensen hem als een schaduw volgde; ja zelfs de predikanten uit die streek waren meer genegen om twisten met hem te zoeken, dan partij te kiezen voor zijn leer. Dit blijkt tot de huidige dag uit hun synodale verslagen, waarin wij vinden, dat hij velen moest censureren, en dat er maar weinigen waren, die het voor hem opnamen. Evenwel hield men het er voor, dat zijn bediening daar niet vruchteloos was, hoewel hij slechts kort daar bleef.

Een ongetrouwde jongeman zijnde, begaf hij zich in de kost bij een zekeren Mitchill, en had een van diens jongens tot zijn slaapgezel. Deze laatste behield tot zijn dood toe grote achting voor John Welch en zijn bediening, wegens de indrukken, die het gedrag van John Welch in zijn gemoed nagelaten hadden, hoewel hij toen nog een kind was. Zijn gewoonte was als hij 's avonds naar bed ging, een Schotse geruite wollen mantel over zijn dekens te leggen, welke hij des nachts omsloeg, als hij zich tot zijn nachtgebeden begaf, om zich daarmee dan tegen de kou te beschutten. Van het begin van zijn predikdienst tot zijn dood toe, rekende hij de dag slecht besteed, wanneer hij geen zeven of acht uren in het gebed doorgebracht had. Dit vergat die jongen niet, zelfs tot zijn hoge ouderdom.

Een oud man in Sel Kirk, die zich Mr. Welch nog herinnerde, toen hij daar was, zei: "Hij was een type van Christus"; een uitdrukking meer veelzeggend dan juist; zijn bedoeling was, dat hij Christus navolgde, hetgeen hij inderdaad in vele dingen deed. Hij zei ook, dat de gewoonte van Welch was, elke dag eens in het publiek te prediken, en overigens zijn gehele tijd met geestelijke oefeningen door te brengen; en dat enigen in die plaats zijn bediening hoogachtten, en met nauwgezetheid waarnamen, doch dat hij genoodzaakt was te vertrekken, wegens de opzettelijke boosheid en snoodheid, van degenen daar die hem tegenwerkten.

De hoofdoorzaak van zijn vertrek was wel de kwaadwilligheid van een edelman uit de omtrek genaamd Scot of Headschaw, wiens geslacht nu uitgestorven is. Hetzij, omdat Welch hem bestraft had, hetzij uit enkele haat, werd hij door die ellendige op de meest onheuse wijze beschimpt en benadeeld. Onder andere wist hij hem op de volgende wijze te treffen: Mr. Welch hield altijd twee goede paarden voor zijn eigen gebruik, en de snoodaard niet wetende, hoe hij hem of door zijn eigen handen of die zijner knechten meer benadelen zou, liet op zekere keer de twee onschuldige dieren de achterste delen afsnijden, waarop zij beide stierven. Dergelijke lage handelingen deden hem besluiten een beroep van de gemeente te Kirkcudbright aan te nemen, zodat dit zijn volgende standplaats werd.

Toen hij zich gereedmaakte om Sel Kirk te verlaten, kon hij in de gehele stad niemand vinden, die zijn huisraad vervoeren wilde, behalve Ewart, die te dier tijd een arme jongeman was, doch twee paarden bezat, waarmee deze de bezitting van Mr. Welch vervoerde. Toen hij zijn afscheid nam, gaf hij hem een goudstuk ter herinnering, en zijn zegen, terwijl hij hem vermaande God te vrezen, en hem voorzegde, dat hem nooit iets ontbreken zou; welke toezegging de Voorzienigheid zijn geheel leven door vervuld heeft, zoals opgemerkt werd door hen die in zijn nabijheid woonden.

Te Kirkcudbright bleef hij niet lang, doch daar verkreeg hij een rijke oogst van

mensen, die door zijn bediening als een middel in Gods hand, bekeerd werden. Nog lang na zijn vertrek wierp zijn werk daar nog vruchten af en ontstond daar een gemeente, die later deel uitmaakte van Samuel Rutherfords kudde, hoewel niet in zijn parochie, want deze was predikant te Anwoth. Evenwel toen hij beroepen werd naar Ayr trachtte het volk van Kirkcudbright niet hem terug te houden, maar zij lieten hem gewillig gaan, hetgeen zijn overgang naar Ayr gemakkelijker maakte.

Toen hij te Kirkcudbright was, ontmoette hij eens een jonge heer, gekleed in een zeer werelds gewaad, genaamd Robert Glendinning, die juist van zijn reizen thuisgekomen was. Hij verbaasde de jongeman ten zeerste, door hem mee te delen, dat hij beter deed zijn kleding en levenswijze te veranderen, en zich bezig te houden met het onderzoeken der Heilige Schrift, waar hij te dier tijd geen werk van maakte, want dat hij te Kirkcudbright zijn opvolger in de predikdienst zou worden, hetgeen dienovereenkomstig enige tijd daarna ook gebeurde.

John Welch vertrok naar Ayr in het jaar 1590, en daar bleef hij, totdat hij verbannen werd. Hij had daar een zeer moeilijk begin, doch een zeer aangenaam einde. Toen hij eerst in de stad kwam, was de plaats zo goddeloos en de vijandschap tegen de Godzaligheid zo groot, dat er in de gehele stad niemand gevonden werd, die hem een huis verhuren wilde om te bewonen, zodat hij genoodzaakt was, zich voor enige tijd zo goed mogelijk te behelpen, met een gedeelte van het huis van een heer, genaamd John Stuart, een koopman en gedurende zekere tijd voornaamste magistraat van Ayr. Deze was een bijzonder uitmuntend christen en een grote steun voor Mr. Welch.

Toen hij zich eerst in Ayr vestigde, was het volk zó verdeeld en hadden er zó menigmaal bloedige botsingen plaats, dat men nauwelijks veilig de straat overgaan kon. Welch nam zich voor te trachten eerst aan die vechtpartijen een eind te maken, maar bevond, dat dit niet gemakkelijk ging. Zijn ijver hierin ging zover, dat hij zich dikwijls te midden van twee strijdende partijen wierp, al werden bloedige wonden aan weerskanten toegebracht. Het was zijn gewoonte een helm op te zetten, wanneer hij zich begaf tot het scheiden van deze bloeddorstige vijanden, doch hij gebruikte nooit een zwaard, opdat zij zouden bemerken, dat hij niet kwam om te vechten, maar ter wille der vrede; en zo maakte hij langzamerhand van Ayr een vreedzame plaats.

Hij was gewoon, nadat hij zulk een schermutseling beëindigd had en de partijen verzoend waren, een tafel midden op de straat te doen aanrichten; daar bracht hij de vijanden dan bij elkaar en beginnende met gebed, wist hij ze te bewegen elkaar vrienden te noemen, en liet hij ze samen eten en drinken, ten laatste eindigde hij met gezamenlijk een Psalm te zingen. Naarmate het ruwe volkje zijn voorbeeldig leven begon op te merken en zijn hemelse leer aan te horen, kwam hij tot zulk een achting onder hen, dat hij niet alleen werd een onmisbaar raadsman, zonder wiens raad zij niets doen wilden, maar ook werd hij hen tot een voorbeeld ter navolging.

Hij wijdde zich geheel aan zijn predikambt, elke dag eens predikende; hij bracht het derde deel van zijn tijd in het gebed door, en was onvermoeid in zijn studies. Ten bewijze van dit laatste vond men nog onder zijn papieren, dat hij Suarez' boven natuurkunde had verkort, toen dit werk voor 't eerst onder zijn bereik kwam, wanneer hij reeds op hoge leeftijd was. Uit dit alles blijkt, dat hij niet alleen iemand van grote ijver, maar ook met een krachtig en sterk gestel was; anders had hij die vermoeienissen niet kunnen doorstaan.

Soms, voordat hij zou gaan prediken, zond hij om zijn ouderlingen, en zei hij hen, dat hij bevreesd was de predikstoel te beklimmen, daar hij zich zeer verlaten gevoelde;

dan wenste hij dat één of meer hunner voor hem in het gebed gingen, en daarna waagde hij het. Maar men merkte op dat deze vernederende oefening gewoonlijk gevolgd werd door een buitengewone ondersteuning; zó na grenzen dikwijls aan elkaar tegenovergestelde gemoedsgesteldheden en gestalten. Dikwijls trok hij zich terug in de kerk van Ayr, welke even buiten de stad stond; daar bracht hij dan de gehele nacht over in het gebed. Hij was gewoon ten volle lucht te geven aan zijn aandoeningen, en bad niet alleen met een hoorbare, maar dikwijls met een luide stem.

Er woonde in Ayr, voordat Welch daar kwam, een oud man genaamd Porterfield, een predikant van die stad. Uit hoofde van zijn karaktereigenschappen mocht men hem voor geen kwaad man houden, maar hij was van een veel te meegaande aard, zodat hij zich dikwijls door zijn volkje tot gevaarlijke praktijken liet meeslepen. Onder meer ging hij op sabbatmiddags, tot groot verdriet van Welch, naar de plaatsen waar de boogschutters hun praktijk uitoefenden. Om hem van deze verkeerde weg af te brengen, ging hij niet te werk met harde gestrengheid, maar hij deed het op de volgende innemende, doch slimme wijze. Welch was gewoon met John Stuart en Hugh Kennedy, zijn twee intieme vrienden, de zondagmiddag door te brengen met godsdienstige samenspraken en gebeden, en tot deze samenkomsten nodigden zij Porterfield uit, hetgeen hij niet weigeren kon; waardoor hij niet alleen afgeleid werd van zijn vorige zondige praktijken, maar hij werd daardoor gebracht tot een meer waakzaam en stichtelijk gedrag in de loop van zijn leven.

Toen Welch in Ayr was, werd Gods dag grotelijks ontheiligd ten huize van een heer, die op zo'n acht mijlen afstand van die plaats woonde. Velen kwamen daar bij elkaar, om die dag met voetbalspelen en andere gemakkelijkheden door te brengen. Nadat hij hem verscheidene malen geschreven had, om de ontheiliging van 's Heeren dag te zijnen huize te doen ophouden, waaraan hij zich echter niet stoorde, daar hij geen puritein genoemd wilde worden, kwam Welch op zekere dag aan de ingang van zijn huis, en riep hem naar buiten, hem aanzeggende, dat hij een boodschap van God voor hem had. Omdat hij had veronachtzaamt de raad, welke God hem gegeven had, niet willende tegengaan het ontheiligen van Gods dag op zijn gebied, zou God hem uit zijn eigendom stoten, en geen zijner nakomelingen zou het meer bezitten. Dat gebeurde ook zo, want hoewel hij zich te dier tijd in een zeer welgestelde staat verheugde, keerden zich vanaf die tijd alle dingen tegen hem, ttdat hij verplicht was zijn landgoed te verkopen; en toen hij de koper daarvan zijn bezit overgaf, moest hij tegen zijn vrouw en kinderen verklaren, dat hij Welch een waar profeet bevonden had.

Welch trouwde met Elizabeth Knox, dochter van de vermaarde John Knox, predikant te Edinburgh, waarmee hij tot zijn dood samenleefde, en bij wie hij drie zoons had. De eerste was Mr. Welch, een dokter in de medicijnen, die door een onschuldige vergissing in Nederland, jammerlijk het leven verloor. Een andere zoon kwam op een zeer noodlottige wijze ter zee om; want toen het schip waarop hij was, zonk, zwom hij naar een rots, en stierf wegens totaal gebrek aan enig levensonderhoud op die eenzame plaats. Toen enige tijd later zijn lichaam gevonden werd, lag hij in biddende houding op zijn knieën met zijn handen uitgestrekt; en dit was de enige troost, die zijn vrienden en nabestaanden nog hadden na zijn treurige dood. Zijn andere zoon was een erfgenaam van zijns vaders genade en gaven. Deze was Josias Welch, leraar te Temple Patrick in het noorden van Ierland. Gewoonlijk werd hij door het volk genoemd de *Haan der Consciëntie*, wegens zijn buitengewoon talent om de mensen wakker te schudden en op te wekken. Hij stierf jong, als zijn opvolger nalatende zijn

zoon John Welch, leraar te Irongray in Galloway, de geboorteplaats van zijn grootvader.

Aangezien John Welch zeer overvloedig was in het gebed, en daarin zeer uitmuntte, genoot hij ook het meest in die oefeningen. Hij was gewoon te zeggen, dat hij er zich over verwonderde hoe een christen de gehele nacht op zijn bed kon blijven liggen, zonder op te staan om te bidden, dikwijls stond hij op en dikwijls was hij wakende. Op zekere nacht stond hij op, en begaf hij zich in het naastliggende vertrek, waarin hij zich zolang ophield in het eenzaam gebed, dat zijn vrouw, vrezende hij mocht een kou opdoen, zich niet weerhouden kon op te staan en hem te volgen, en als zij luisterde, hoorde zij hem spreken, als met onderbroken zinnen: "Heere, wilt Gij mij Schotland niet schenken?" En even later: "Genoeg Heere, genoeg" Zij vroeg hem naderhand, wat hij daarmee bedoelde, toen hij zei: "Genoeg Heere, genoeg."

Hij toonde zich een weinig onvergenoegd over haar nieuwsgierigheid, maar vertelde haar, dat hij met God geworsteld had voor Schotland, en dat hij gemerkt had, dat er een droeve tijd voor Schotland op handen was, maar dat de Heere een overblijfsel genadig zijn zou. Dit was ongeveer ter tijd toen de bisschoppen het land begonnen te overlopen, en het bederf in de kerk brachten.

Nog wonderlijker is hetgeen een geloofwaardig leraar, welke gedurende zekere tijd lid van zijn gemeente geweest was, van hem vertelde. Op zekere avond bleef Welch tot zeer laat in zijn tuin. Enige zijner vrienden zaten in huis op hem te wachten, en ongeduldig geworden door zijn lang uitblijven, stootte een hunner een raam open, toevallig uitziende op de plaats, waar hij zich ophield. Zij zagen duidelijk, dat een helder licht hem als 't ware omscheen, en hoorden hem ongewone woorden spreken vanwege zijn geestelijke genietingen.

Hoe zeer John Welch ook wegens zijn vroomheid, zijn bekwaamheden en wegens de vrucht op zijn arbeid hooggeacht werd door het volk, waaronder hij verkeerde, nooit steeg hij in zulk een achting als ter tijde der grote pest, die in Schotland woedde in de dagen van Welch. Een reden onder andere was deze: de magistraten van Ayr hadden, daar deze stad vrij en het omliggende land besmet was, goed gedacht de poorten te doen bewaken door schildwachten en nachtwaken. Op zekere dag kwamen twee kooplieden, elk met een paard beladen met pakken met manufacturen, voor de poort en verlangden binnengelaten te worden, opdat ze hun waren verkopen mochten. Zij vertoonden een pas van de magistraten van de stad vanwaar zij kwamen, welke te dier tijd onbesmet was. Niettegenstaande dit lieten de wachten hen niet binnen, voordat de magistraten geroepen waren; en toen deze gekomen waren, wilden zij niet beslissen zonder de raad van hunne leraar ingewonnen te hebben. John Welch werd dus geroepen en zijn mening gevraagd. Hij aarzelde. Hij zette zijn hoofddekse af, en sloeg zijn ogen omhoog, en hoewel geen hoorbare woorden uitende, stond hij een ogenblik in biddende houding. Daarop zij hij de magistraten, dat zij wel doen zouden met deze reizigers buiten hun stad te houden, hun plechtig verzekerende, dat de pest in die pakken was. De magistraten bevalen hen dus heen te gaan. Zij gingen naar Cumnock, een stad op ongeveer 20 mijlen afstand en verkochten daar hun goederen, hetgeen leidde tot zulk een besmetting, dat er nauwelijks genoeg levenden overbleven, om de doden te begraven.

Door dergelijke voorvallen begon het volk op hem te zien als een orakel. Hoewel van Welch mocht gezegd worden, dat hij met God wandelde en zeer nauw leefde, vergat hij niet zich onder de mensen te begeven, want het was veel zijn gewoonte het

middagmaal te gebruiken bij dezulken van zijn bekenden die hij hield voor mensen met wie hij de gemeenschap der heiligen mocht onderhouden, en eens in het jaar nodigde hij al zijn goede kennissen in de stad uit aan een gastmaal in zijn huis, 't welk was een banket van stichtelijke en ernstige samenspraken.

Welch vervolgde zijn herderlijke loopbaan te Ayr, totdat koning Jakobus, door het alom aanstellen van bisschoppen, blijk begon te geven dat zijn voornemen om de Kerk van Schotland uit te roeien tot rijpheid gekomen was. Toen moest hij in een weg van lijden de Kerk tot troost en opbouw zijn, zoals hij dat vroeger was in de uitoefening van zijn predikambt.

De reden, waarom koning Jakobus VI zo volijverig was in het aanstellen van bisschoppen, was niet omdat hij geloofde dat zij een Goddelijke roeping hadden, want hij ontkende dit, noch omdat hij dacht, dat zij profijtelijk voor de Kerk zijn zouden, want hij kende hen en hun praktijken, maar omdat hij in hen geschikte instrumenten meende te zien, om een constitutionele monarchie om te zetten in een absolute heerschappij, en onderdanen te maken tot slaven. Dit doel was de drijfveer van zijn handelingen. Steeds ijverig in het najagen van zijn oogmerk, besloot hij eerst de Algemene Vergaderingen te schorsen, want hij zag wel dat zolang de vrijheid tot het samenroepen van Vergaderingen bleef bestaan, de bisschoppen nooit de vereiste macht krijgen konden. Hij ging hierin op de volgende wijze te werk.

De algemene Vergadering van Holyroodhouse in 1602, welke de toestemming van de koning had, bepaalde, dat de volgende Vergadering op de laatste dinsdag van juli 1604 te Aberdeen zou plaatshebben. Maar voordat die dag aanbrak, deed de koning, door zijn gevolmachtigden, de heer van Laurieston en Mr. Patrick Galloway, voorzitter van de laatste Algemene Vergadering, in een brief gericht aan de verschillende kerkenraden, de Vergadering verdagen tot de eerste dinsdag van juli 1605, plaats van samenkomst zou dezelfde stad zijn. In juni 1605 werd de Vergadering, welke in de volgende maand zou samenkomen, door een nieuwe brief van de zaakgelastigde van de koning en de toezieners van de Algemene Vergadering uitdrukkelijk afgelast en verboden, maar zonder dat een dag of plaats voor een andere Vergadering genoemd werd. En zo eindigde de reeks van onze Vergaderingen, om in haar zuivere vorm niet te herleven vóór de vernieuwing van het Verbond (The Covenant), wel wetende, dat wanneer eenmaal de dam van het bestuur doorgebroken is, de wateren van dwalingen en misvattingen de kerk zouden binnenstromen, besloten de meeste Godvruchtige leraars van Schotland, niet zo gemakkelijk hun Vergaderingen prijs te geven. Daarom vergaderden enigen van hen te Aberdeen op de eerste dinsdag van juli 1605, zijnde dit de datum, die het laatst van regeringswege daarvoor vastgesteld was. Toen zij samengekomen waren deden zij niets dan de rechtmatigheid van hun samenkomen vaststellen, en gingen daarna weer uiteen. John Welch was een van hen, die, hoewel hij niet juist op die datum tegenwoordig was, daar zijn komst daar en door het hechten van zijn goedkeuring aan hetgeen zijn broeders gedaan hadden, ook schuldig werd verklaard aan deze verraderlijke daad. Zo gevaarlijk was in het achterdochtig oordeel van koning Jakobus de naam *algemene vergadering*.

Binnen één maand na deze Vergadering waren velen dezer Godvruchtige mannen reeds opgesloten in de kerker, deze in de ene en gene in een andere gevangenis. Mr. Welch werd naar Edinburgh Tolbooth gezonden, daarna naar Blackness, en zo van de ene gevangenis naar de andere, totdat hij eindelijk naar Frankrijk verbannen werd, om

Schotland nooit weer te zien.

Vanaf nu begint de levenskoers van John Welch te veranderen; maar vóór hij zijn lijdensweg inging had hij nog een merkwaardige ontmoeting, waarin de Heere hem voorbereidde op hetgeen hem te wachten stond.

Na afloop van de Vergadering te Aberdeen ging hij direct naar Ayr terug. Op zekere nacht stond hij van de zijde van zijn vrouw op, en begaf hij zich zoals hij meer deed in zijn tuin; maar ditmaal bleef hij langer dan gewoonlijk weg, Dit verontrustte zijn vrouw, die hem toen hij terugkeerde ernstig over zijn handelwijze berispte, 't welk zij vreesde zou wezen tot schade van zijn gezondheid. Hij verzocht haar kalm te zijn, daar alles wel goed gaan zou, maar hij wist wel dat hij nooit meer in Ayr prediken zou. Vóór dan ook de eerstvolgende sabbat aanbrak, werd hij gevangen genomen en naar Blackness kasteel gevoerd.

Hierna werd hij met vele anderen, die ook te Aberdeen vergaderd hadden, voor de Schotse Raad te Edinburgh gedagvaard, om rekenschap te geven van hun rebelse en honende handeling in het houden van een Algemene Vergadering zonder machtiging van de koning. Zij weigerden echter deze rechtbank te erkennen, als zijnde niet bevoegd over zuiver geestelijke aangelegenheden, waartoe een Algemene Vergadering wegens haar aard en samenstelling toch behoorde te oordelen. Zij werden hierop naar de gevangenis te Blackness en andere plaatsen overgebracht. Daarna werden in de nacht zes der voornaamste onder hen van Blackness naar Linlithgow overgebracht, om voor de criminele rechtbank terecht te staan, onder beschuldiging van hoogverraad.

Thomas Hamilton de advocaat van de koning trad als beschuldiger op, voorgevende, dat zij het wettig gezag van de koning weerstonden, daar zij de rechters der Hoge Raad niet wilden erkennen als bevoegd om te oordelen over rechtszaken in kerkelijke aangelegenheden. Nadat hun aanklacht en verantwoording voorgelezen waren, werden zij door een rechtbank, samengesteld uit enige zeer aanzienlijke heren, veroordeeld als schuldig aan hoogverraad, terwijl men de uitspraak der straf uitstelde, totdat men het goedvinden van de koning in deze zou weten. De koning had dit strenge vonnis doen uitspreken, om de schijn te geven dat de straf, die in verbanning bestaan zou, licht was.

Terwijl hij in Blackness was, schreef hij zijn vermaarde brief aan Lillas Graham, gravin van Wigton, waarin hij vele blijken geeft van zijn vertroosting in zijn lijden, en van zijn sterke begeerte om ontbonden en met de Heere te zijn, eveneens hoe hij voorzag de oordelen, die over Schotland zouden komen. Hij geeft in de duidelijkste bewoordingen de ware oorzaak van hun lijden en de staat der belijdenis weer, als hij schrijft:

"Wie ben ik, dat Hij Zich verwaardigde mij te roepen als een verkondiger van de blijde Evangelieboodschap, en mij gedurende al deze jaren daarin heeft willen bevestigen, en ten laatste mij vereert een lijder voor Zijn zaak en Koninkrijk te zijn. Nu zij het: Ik heb de goeden strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere de rechtvaardige Rechter in die dag geven zal, en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijne verschijning lief gehad hebben, en willen belijden, dat Jezus Christus is de Koning van Zijn volk, en dat Zijn Kerk is een vrij Koninkrijk, ja zo vrij als enig koninkrijk onder de hemel, niet alleen vrij om haar vergaderingen en bijeenkomsten samen te roepen en te houden. Maar ook om over al de onder haar leden en onderdanen voorkomende zaken te mogen oordelen. Deze twee regels: ten eerste, dat Christus

is het Hoofd van Zijn Kerk en ten tweede, dat zij in haar bestuur geen ander oppergezag dan dat van Christus mag erkennen. Deze twee regels, zeg ik, zijn de enige oorzaak van onze gevangenschap. Het vasthouden hieraan is de enige reden, waarom wij als verraders veroordeeld zijn. Steeds zijn wij bereid geweest, om, indien God het in Zijn goedgunstigheid over ons behagen mocht, ons met die eer te verwaardigen, met blijdschap ons bloed te storten tot een laatste bevestiging van deze leer; ja, ik bevestig het, dat alles wat vervat is in deze twee regels en wat behoort tot Christus Kroon, Scepter en Koninkrijk niet onderworpen is, noch zijn kan aan enige macht, dan alleen aan de Zijne. Zodat ik met recht verheugd zou zijn, als ik zou mogen sterven als een offer voor deze heerlijke Waarheid, dit zou voor mij de meest heuglijke dag en het gelukkigste uur van mijn leven zijn. Maar ik ben in Zijn hand en laat Hem maar met mij doen wat Zijn Majesteit het meest behaagt. Ik sta ook onder ede en ben door een plechtige overeenkomst verbonden, om krachtens mijn roeping gedurende al de dagen mijns levens, met al mijn macht de leer en de discipline der kerk te handhaven, tenzij ik over mij zou willen halen alle vloeken, vermeld in het Boek van God, en mijn lijf en ziel in gevaar zou willen brengen in de vreselijke dag van Gods oordelen; en daarom al zou ik mijn leven er voor moeten laten, zal ik voor deze zaak spreken en volgens mijn roeping haar met al mijn macht verdedigen."

Hij schreef omstreeks dezelfde tijd aan de heer William Livingstone van Kilsyth. Er zijn enige profetische uitdrukkingen in zijn brief, die opmerkenswaardig zijn:

"Wat betreft dat instrument Spottiswoode, wij zijn zeker, dat God die man nimmer goedgunstig zijn zal, maar een vloek ligt op hem, en zal hem vergezellen in alles wat hij doet, en mogelijk zullen uwe ogen zien, mijnheer, hoe hij in groter verlegenheid en verwarring zal geraken, dan ooit een zijner voorouders overkwam. Voorwaar, mijnheer, ik ben verre van bitter te willen zijn, maar ik bedreig hem hier met de wraak van ene eeuwig levende God, welke hem zekerlijk, tenzij de Heere het nog genadiglijk mocht willen voorkomen, zal treffen. Neen, Dagon zal niet staan voor de Ark Gods, en het zal treurig aflopen met die godslasterlijke namen van Aartsen Lordbisschop. Zelfs geen schijn van vriendschap mogen we onderhouden met Haman, al was hij een zo gezien hoveling als deze ooit was. Al ware een besluit uitgevaardigd en met des konings ring verzegeld, dan nog zou onze bevrijding beter van iedere andere zijde, dan van hem verwacht kunnen worden. Van hem, die zulk een hevig vervolger geweest is, is geen goeds te verwachten. Niet van het leed ons aangedaan, dat was niets, want ik betuig u plechtig in het aangezicht Gods, dat ik hem vergeef al het kwaad, dat hij mij gedaan heeft, of nog doen kan; maar om het ongelijk, dat hij Gods arme Kerk heeft doen lijden door zulk een heerlijk en schoon Koninkrijk als er ooit in dit land was onder de voet te vertreden. Hij heeft geholpen om Simsons haar af te snijden, en hem tot een spot te stellen; maar God laat Zich niet bespotten. Hij zal weggeworpen worden als een steen uit de slinger, zijn naam zal verrotten, en zelfs als hij niet meer zijn zal, zal de vloek blijven rusten op zijn nakomelingen. Laat dit mijnheer tot een gedenkzuil zijn, dat het hem voorzegd werd, voordat het hem overkwam, opdat het bekend worde, dat hij gewaarschuwd was; en daarom mijnheer, zou ik wensen, daar mij de toegang tot hem ontbreekt, dat God u mocht opwekken, om hem dit handschrift over te leveren, niet als het mijne, maar als Gods commissie aan hem"

De man over wie hij hier klaagt en die hij zo ernstig bedreigt, was Jhn

Spottiswoode, te dier tijd aartsbisschop van Glasgow. Deze profetie werd letterlijk vervuld, hoewel wel veertig jaren daarna. Want, eerst stierf de bisschop in een vreemd land, en zoals velen beweren, in grote ellende en daarna werd zijn zoon Robert Spottiswoode, gedurende enige tijd President der Zittingen, op bevel van het Schotse Parlement nabij het marktkruis van St. Andries, onthoofd. Dit was in de winter na de slag van Philiphang. Toen hij het schavot beklommen had, zei Mr. Blair predikant van de stad hem, dat nu de profetie van Mr. Welch over hem vervuld werd, waarop hij hem toornig toevoegde, *dat beide hij en Mr. Welch valse profeten waren.*

Wij zullen nog enige opmerkelijke gebeurtenissen verhalen, welke voorvielen eer hij Schotland verliet. In de tijd toen de twist over de kerkregering hoog begon te lopen, liep hij op zekere dag tussen twee geachte burgers in de straten van Edinburgh, en zei hij hen, dat zij twee predikanten in hun stad hadden, die wel zeer gezien, doch geen vrienden waren van de zaak van Christus, welke nu werd tegengesproken, maar men zou zien hoe God ze als in een ogenblik zou wegrukken, zonder dat zij gelegenheid hebben zouden blijken van berouw te geven. Deze twee predikanten waren Mr. Patrick Galloway en Mr. John Hall. En zo gebeurde het: kort daarop stierf de eerste plotseling, en de andere, die te dier tijd in Leith was, werd door zijn dienstmeisje, terwijl zij even naar de markt ging, en hem alleen liet, bij haar thuiskomst dood gevonden.

John Welch was voordat hij in ballingschap ging, enige tijd gevangene op het kasteel van Edinburgh. Op zekere avond gebruikte hij het avondeten met Lord Ochiltree. Zoals hij gewoon was onderhield hij het gezelschap met Godvruchtige en stichtelijke gesprekken. Allen luisterden met eerbied naar hem, uitgenomen een Roomse jonge edelman, van een losbandig gedrag, die nu eens vreemde gezichten zat te trekken, en dan weer zat te lachen en te spotten. Plotseling brak Mr. Welch op een droevige wijze af en zei allen stil te zijn en Gods werk aan die spotter op te merken, hetwelk ogenblikkelijk gebeuren zou; waarop de goddeloze spotter ineenzonk en onder de tafel de geest gaf, tot grote ontzetting van alle aanwezigen.

Nog een wonderlijke geschiedenis wordt er van hem verhaald, welke ongeveer in dezelfde tijd voorviel. Lord Ochiltree, gouverneur van het kasteel, die een zoon was van een oom van Mr. Welch' vrouw, was inderdaad zeer vriendelijk jegens hem. Maar sinds lange tijd, door vele werkzaamheden weerhouden van zijn geregelde bezoek aan Mr. Welch, bemerkte hij hem op zekere dag voor het venster van zijn vertrek, terwijl hij in de tuin wandelde en vroeg hij hem vriendelijk of hij hem ook in iets van dienst zijn kon. Welch antwoordde, dat hij zijne hoogheid zeer verzocht, daar hij in kort aan het hof verschijnen zou, de koning in zijn naam een smeekschrift aan te bieden, waarin hij vergunning vroeg, om het Evangelie te mogen prediken, hetwelk zijne hoogheid beloofde te zullen doen. Mr. Welch zei daarop, zowel omdat u mijn bloedverwant zijt, als om andere redenen, verzoek en vraag ik u dringend, niets te beloven, tenzij gij het getrouw volbrengt. Zijne Hoogheid antwoordde, dat hij zijn gelofte getrouw zou nakomen, en zo ging hij naar Londen. Doch hoewel hij in het eerst bij zijn aankomst, inderdaad van voornemen was, de koning het smeekschrift aan te bieden, bevond hij de koning in zulk een woede tegen de Godzalige leraars, dat hij het hem te dier tijd niet durfde te presenteren, hij dacht daarom beter het uit te stellen, en later vergat hij het geheel en al.

De eerste keer, nadat Welch hem weer ontmoette, vroeg hij hem wat hij met zijn

smeekschrift gedaan had. Zijne hoogheid antwoordde, dat hij het de koning overhandigd had, maar dat de koning te dier tijd in zulk een woede verkeerde tegen de vrome leraars, zodat hij veronderstelde dat het in vergetelheid geraakt was, daar hij er niets meer van gehoord had. "Neen mijnheer," zei Mr. Welch tot hem "o, gij behoorde tegenover God en mij niet te liegen, want ik weet, dat gij het in het geheel niet overgeleverd hebt, hoewel ik u nog waarschuwde, het niet op u te nemen, tenzij u het volbrengen zou. Nu gedenk, omdat u zo ontrouw gehandeld hebt, zal God beide uw eer en staat van u nemen, en geven ze nog bij uw leven aan uw naaste."

Dit gebeurde ook, want nog in zijn tijd, gingen beide zijn titels en bezittingen over aan James Stuart, zoon van kapitein James, die wel een bloedverwant, doch niet de lijnrechte erfgenaam van de familie was.

Toen Welch nog gevangene op het kasteel van Edinburgh was, hield zijn vrouw hem geregeld gezelschap, maar op zekere tijd, kreeg zij een onweerstaanbaar verlangen, om haar familie in Ayr te gaan bezoeken, waaraan hij slechts ternauwernood toegaf. Toen zij op reis ging, gebood bij haar ernstig niet de gewone weg te volgen, als zij te Ayr gekomen zou zijn, en niet over de brug de stad in te gaan, maar boven de brug de rivier over te steken, en zo zonder de stad door te lopen, naar hun eigen huis te gaan; "want," zei hij, "voordat gij in de stad zult komen, zult gij bemerken dat de pest er uitgebroken is," hetwelk zij ook zo bevond. De ziekte woedde te dier tijd verschrikkelijk in Ayr, en daar hij zo ver van zijn volk verwijderd was, zonder hen te kunnen bereiken, greefde hem dit des te meer.

En toen het volk van Ayr tot hem kwam om troost te zoeken, verwees hij hen naar Hugh Kennedy, een Godzalige heer in die stad welke voor hen bidden zou, en die God zou verhoren. Deze raad volgden zij op, en deze heer enige vromen uit de stad bij hem nodigende, baden zij vuriglijk tot God ter zake van deze plaag. Hij was een worstelaar met God, en het behaagde de Heere hem te verhoren, en de plaag te doen afnemen.

De tijd was nu daar, dat John Welch Schotland verlaten moest, om zijn vaderland nooit weer te zien. De 7e november 1606 scheepten hij en zijn lotgenoten zich te Leith in, en ondanks het vroege uur, het was eerst twee uur in de morgen, stonden reeds velen met hun bedroefde betrekkingen te wachten, om afscheid van hen te nemen. Met Mr. Welch werden nog vijf andere Godzalige predikanten voor dezelfde zaak verbannen, namelijk John Forbes, die naar Middelburg ging, en zich verbond aan de Engelse kapel daar; Robert Dury, die naar Holland ging en predikant bij de Schotse gemeente te Leiden werd; John Sharp, die tot predikant en professor in de godgeleerdheid benoemd werd te Die in het Dauphinaat, waar hij *Carfus Theologicus* en andere werken schreef: en Andrew Duncan en Alexander Strachan, die na ongeveer een jaar vrijheid herkregen, naar hun vorige woonplaatsen terug te keren. Na gebeden te hebben zongen zij de 28e Psalm, en gingen daarna tot grote smart der toeschouwers onder zeil. Welch was van voornemen naar Frankrijk te gaan, waar zij aanlandden in de rivier van Bordeaux.

Hij beijverde zich de Franse taal te leren, en de Heere zegende zijn vlijt, zodat hij reeds veertien weken na zijn aankomst in Frankrijk in staat was in die taal te prediken. Hij werd al spoedig beroepen, eerst naar een dorp Nerac, en daarna naar St. Jean d'Angely, een belangrijke stad, omringd met wallen en muren, waar hij de verdere tijd die hij in Frankrijk doorbracht bleef. In de eerste tijd van zijn prediken, merkten sommigen van zijn toehoorders op, dat hij zeer zuiver Frans sprak, zolang hij het leerstellige gedeelte voor zijn preek behandelde, maar als hij aan de toepassing begonnen was, en zijn gemoed in beweging kwam, deden zijn vuur en ijver in het

prediken, hem de juiste Franse zinsbouw over het hoofd zien. Sommige vrome jonge leden, brachten hem dit op een vriendelijke wijze onder het oog, hetwelk hij goed opnam. Om in het vervolg misstappen in deze te voorkomen, verzocht hij hen, om zodra zij weer merkten dat hij hierin begon te feilen, hem door op te staan een teken te willen geven. 't Gevolg hiervan was, dat hij daarna de gehele preek door meer duidelijk in zijn voordracht was. Hij wenste dus niet alleen een voor zijn toehoorders nuttige stof te verhandelen, maar hij wilde hun ook de Waarheid in duidelijke uitdrukkingen aanprijzen.

Er waren dikwijls zeer aanzienlijke personen onder zijn gehoor, tegenover wie hij steeds even vrijmoedig als in enig klein dorp van Schotland optrad. Dit bracht Mr. Boyd van Frochrig er toe hem eens te vragen, nadat hij met veel vrijmoedigheid en gezag voor de Universiteit van Saumur sprak, alsof hij voor een vergadering van slechts zeer onaanzienlijke mensen stond, hoe hij zo vrij en onbeschaamd, voor alleen vreemdelingen en personen van zulk een aanzien, kon spreken.

Waarop hij antwoordde: dat hij zoveel vreze Gods bezat, dat hij niet vatbaar was voor de vrees voor mensen. "Dit antwoord" zei Mr. Boyd, "ontnam mij niet mijn achting voor hem, maar deed ze toenemen."

Onder degenen welke bij hem in huis uitbesteed waren, om hun opvoeding van hem te ontvangen, bevond zich een jonge edelman van zeer goede huize, die blijken gaf, dat men wat goeds van hem verwachten mocht. Hij was de wettige erfgenaam van Lord Ochiltree, de gouverneur van het kasteel van Edinburgh. Deze jonge edelman, waaraan Mr. Welch zeer gehecht was, werd op zekere tijd door een smartelijke ziekte aangetast. Na een hevig lijden sloot hij zijn ogen en blies, zoals alle toeschouwers meenden, de laatste adem uit. Men nam hem daarom uit zijn bed en legde hem op een veldbed over de vloer, opdat men hem gemakkelijk het doodskleed kon aantrekken. Dit smartte Mr. Welch zeer en drie volle uren bleef hij bij het lichaam, smartelijk weeklagende. Na twaalf uren droegen de vrienden een doodkist binnen, waarin men volgens het gebruik het lichaam leggen zou; maar Mr. Welch wenste, dat men tot geruststelling van zijn gemoed nog wat hiermee wachten zou, waaraan voldaan werd, waarop zij niet terugkwamen dan vier en twintig uren na zijn dood. Toen drongen zij er zeer op aan dat het lichaam gekist en begraven zou worden, daar het weer zeer heet was. Hij bleef echter nog bij zijn vorig verzoek, en smeekte ze hem te verontschuldigen. Zij gaven toe en lieten het lichaam zes en dertig uren op het veldbed liggen. Maar zelfs hierna waren zij, hoewel zij ernstig en zelfs zeer ontstemd bij hem aandrongen, genoodzaakt nog twaalf uren uitstel te geven.

Nadat acht en veertig uren voorbij waren, hield Mr. Welch het nog tegen hen uit. Zijn vrienden begrepen toen, dat Welch niet geloofde, dat de jongeling werkelijk dood was, maar dat hij meende dat hij in een soort van bezwijming verkeerde, als gevolg van een aanval van beroerte, waarop zij hem voorstelden, dokters en chirurgen te laten komen, om een onderzoek op het lichaam in te stellen, of er misschien nog enig leven in zijn mocht. Hij was hiermee tevreden. De geneesmeesters werden aan het werk gezet, die hem met pennen in de vlezige gedeelten van zijn lichaam staken, en een boogpees met kracht om zijn hoofd strengelden, maar de dokters vonden geen teken van leven in hem, en verklaarden hem beslist dood. Toch verzocht Mr. Welch van hen, dat zij zich nog een paar uren in een naastgelegen vertrek begeeven wilden, en hem met de dode jongeling alleen laten, wat geschiedde.

Mr. Welch viel daarop voor het veldbed neer en riep met luider stem tot God, gedurig zijn blikken op het dode lichaam slaande. Hij bleef worstelen met God, totdat de jongeling ten laatste zijn ogen opende, en Welch direct herkende, riep hij uit: "Ik

ben gezond, maar mijn hoofd en mijn benen;" dit waren de lichaamsdelen, die de medicijnmeester met hun pennen gekwetst hadden. Mr. Welch riep hierop zijn vrienden binnen, en hij toonde hun tot hun grote verbazing de gestorven jongeling, tot het leven teruggekeerd.

Deze jonge edelman, hoewel hem het landgoed van Ochiltree ontging, bracht het tot groot aanzien in Ierland, en werd Lord Castles-stuart, en was iemand van zulke uitstekende hoedanigheden, dat de Graaf van Stafford uit toegenegenheid hem als raadsman van Ierland voordroeg. Hij weigerde echter deze waardigheid te bekleden, totdat de vrome Schotse predikanten, die het zwijgen opgelegd was, en welke veel te lijden hadden van de bisschoppen in het noorden van Ierland, weer in de uitoefening van hun predikambt hersteld werden. Daarna nam hij het aan, en zo leefde hij nog lange tijd, niet alleen als een man van aanzien en invloed, maar ook als iemand, die een zuivere belijdenis voorstond, en een Godzalig leven leidde, tot groot profijt van de streek waar hij woonde. Deze geschiedenis vertelde de edelman later zelf in Ierland.

Toen Welch in een van die Franse dorpen woonde, meldde zich op zekere avond een monnik, die daar doorreisde en geen nachtverblijf vinden kon, aan zijn woning aan, en vroeg of hij die nacht daar zou mogen verblijven. De dienstboden stelden hun meester hiermee in kennis, en hij vond het goed dat men de gast ontving. Het huisgezin had het avondeten reeds gebruikt. De dienstboden wezen de monnik zijn kamer aan, en nadat zij hem zijn avondeten verstrekt hadden, wensten zij hem een goede nacht. Er was slechts een lichte betimmering tussen hem en het vertrek van Mr. Welch. Nadat de monnik uit zijn eerste slaap ontwaakte, hoorde hij tot zijn ontsteltenis een zacht maar aanhoudend gefluister; hij was hierover ten zeerste verbaasd, en niet weinig ontsteld.

De volgende morgen maakte hij een wandeling in het veld waar hij toevallig een landman ontmoette, die hem uit hoofde van zijn kleding eerbiedig groette, en hem vroeg, waar hij die nacht geloged had. De monnik antwoordde, dat hij de nacht bij de Hugenotenpredikant doorgebracht had. De landman vroeg hem daarop hoe het hem bij de predikant bevallen was. "Zeer slecht," zei de monnik; "ik heb altijd gehoord, dat er in de huizen van die soort van predikanten duivels rondspoken, en ik geloof zeker dat er deze nacht een in mijn nabijheid was, want ik hoorde de gehele nacht door een fluisterend geluid, en ik geloof dat het niets anders was dan een gesprek tussen de predikant en de duivel." De landman vertelde hem, dat hij geheel abuis was, en dat hij niets anders gehoord had, dan de predikant in zijn nachtelijk gebed. "Och kom," zei de monnik "bidt de predikant?" "Ja," zei de landman, "meer dan iemand in geheel Frankrijk, en als gij er nog één nacht zou willen blijven, dan zou u het kunnen opmerken" De monnik ging naar Mr. Welch' huis, en een ongesteldheid voorwendende, verzocht hij of hij nog één nacht mocht blijven, wat toegestaan werd.

Vóór het middageten kwam Mr. Welch van zijn kamer. Zoals hij gewoon was, liet hij eerst een Psalm zingen, en daarna las hij een hoofdstuk uit de Bijbel, waaruit hij wat sprak en ten laatste deed hij een innig gebed. De monnik sloeg dit alles met stomme verbazing gade. Hierna gingen zij naar het eetvertrek, waar de monnik zeer gastvrij onthaald werd, terwijl Mr. Welch voor die tijd elk geschilpunt of dispuut met hem zorgvuldig vermeerde. Toen de avond gekomen was, handelde Mr. Welch zoals hij 's morgens gedaan had, wat de monnik alweer verbaasde, en na het avondeten gingen zij naar bed. De monnik was zeer nieuwsgierig wat dat nachtgefluister zijn mocht. Al spoedig zou hij er achter komen, want nadat Welch een poosje geslapen bad, begon hetzelfde geluid weer. De monnik wilde eens goed weten, wat dat toch was. Te dien einde kroop hij stilletjes naar de deur van Mr. Welch' kamer, en daar hoorde hij niet

alleen dat geluid, maar hij kon duidelijk de gesproken woorden onderscheiden, hij hoorde daar van een gemeenschap tussen God en de mens, zoals hij nooit gedacht had dat op deze aarde bestond. De volgende morgen kwam de monnik tot Welch zodra hij hem zag en bekende hem, dat hij zijn gehele leven in onkunde geleefd had, en dat hij nu besloten was zijn zielsbelangen aan hem toe te vertrouwen, waarop hij protestant werd. Mr. Welch verwelkomde en bemoedigde hem, terwijl hij tot zijn dood toe protestant bleef.

Toen Lodewijk XIII, koning van Frankrijk, zijn protestantse onderdanen wegens hun religie de oorlog aandeed, belegerde hij met zijn gehele leger ook St. Jean d'Angely, en bracht de stad zeer in 't nauw. Mr. Welch was predikant in die plaats. Hij moedigde de stedelingen aan het beleg uit te houden, hen verzekerende dat God hen verlossen zou. Op zekere tijd gedurende het beleg, doordrong een kanonskogel het bed, waarop hij lag. Hij stond op, doch hij wilde de kamer niet verlaten, voordat hij de Heere voor zijn bevrijding gedankt had. Al de tijd van het beleg verdedigden zich de stedelingen dapper, totdat op zekere dag een van des koning kanonnières op een hoogte een groot stuk geschut tegen hen in stelling bracht, waarmee hij juist de gehele stelling bestreek, van waaruit de belegerden zich het krachtigst te weer stelden. Onder grote ontsteltenis moesten ze hun versterkingen hier nu prijs geven, en hoewel daar verscheidene kanonnen opgesteld waren, durfde niemand ze meer te bedienen.

Toen Mr. Welch dit hoorde, liep hij naar de wallen, en moedigde hen aan het nog vol te houden; en een kanonnier, een Bourgondiër, bij de versterkte stelling vindende, verzocht hij hem dringend zijn positie te hernemen, hem belovende dat hij hem zelf bijstaan zou. De kanonnier zei tegen Welch, dat indien het hun niet gelukte het stuk geschut dat op die verhevenheid tegen hen in stelling gebracht was onbruikbaar te maken, zij verloren waren. Welch zei hem goed te mikken, terwijl hij hem helpen zou, en God zou het hun doen gelukken. De kanonnier maakte zich gereed; en Welch liep om kruit voor een schot aan te brengen, maar toen hij terugkwam vuurde de kanonnier van de koning zijn stuk geschut af, en schoot de laadlepel met kruit uit Welch handen. Dit ontmoedigde hem echter niet, en de laadlepel daar latende, vulde hij zijn hoed met kruit. Het eerste schot, dat de kanonnier daarmee deed, ontredde het kanon van de koning, en de stedelingen keerden weer op hun post terug. Dit ontmoedigde de koning zodanig, dat hij de stedelingen zijn gemachtigde toezond, en hun voordelige voorwaarden aanbood. Zij zouden vrijheid van religie en hun burgerlijke rechten behouden en hun wallen zouden niet geslecht worden. Alleen wenste de koning met de zijnen de stad binnen te trekken. De stedelingen vonden de voorwaarden aannemelijk en de koning trok met nog enigen de stad binnen, waar hij een korte tijd verbleef.

Terwijl de koning in de stad was, ging Welch als altijd met prediken door. Dit nam het Franse hof hem zeer kwalijk, en terwijl hij predikte zond de koning de Hertog van Espernon naar de kerk, om hem van de kansel af te halen en voor hem te brengen. De hertog ging met zijn wacht naar de kerk waar Welch predikte. Toen hij daar binnenkwam beval Welch, dat men ruimte voor hem maken en hem een stoel geven zou, opdat de hertog Gods Woord mocht horen. In plaats van hem te storen, zat de hertog neer en luisterde eerbiedig totdat Welch zijn preek geëindigd had.

Daarna zei hij Welch, dat hij met hem tot de koning gaan moest, wat hij gewillig deed. Toen de hertog bij de koning kwam, vroeg deze hem, waarom hij de predikant niet meegenomen had, en niet belet had door te gaan met prediken, toen hij in de kerk kwam.

De hertog antwoordde: "Nooit sprak iemand als hij," maar zei dat hij hem nu

meegenomen had.

Hierop werd Mr. Welch geroepen. Hij knielde eerst neer en vroeg de Heere om wijsheid en bijstand. Voor de koning gekomen, vroeg deze hem, hoe hij zich durfde vermeten in de stad te prediken, daar hij wist, dat het in strijd was met de wetten van Frankrijk, dat iemand in de omgeving van zijn hof predikte.

Mr. Welch antwoordde: "Sire, gij moest mij ook eens komen horen, en u zou ieder in Frankrijk aanzetten, om naar mij te gaan luisteren." "Want" zei hij, "ik verkondig, dat gij gezaligd moet worden door de verdiensten van Jezus Christus en niet door uw eigen werken, en ik leer dat gij, als koning van Frankrijk, niet staat onder de macht van enig mens op aarde. Degenen, die u hoort, onderwerpen u aan de Paus van Rome, hetgeen ik nooit doen zal."

"Komaan, komaan" zei de koning "gij zult mijn predikant zijn," en zoals sommigen zeggen, noemde hij hem "vader," een eer, die slechts enkelen der voornaamste prelaten te beurt viel. Hij werd daarop niet meer lastig gevallen, en de koning verliet in vrede de stad.

Maar kort daarop werd de strijd hernieuwd, en Mr. Welch deelde de inwoners der stad mee, dat hun beker thans vol was, en dat zij het niet ontkomen zouden. Dit gebeurde ook zo, want de koning nam de stad in, maar hij beval aan Vitry, de kapitein van zijn lijfwacht, de stad binnen te gaan en zorg te dragen dat zijn predikant geen leed geschiedde. Paarden en wagens werden voor Welch beschikbaar gesteld, om hem en zijn huisgenoten over te brengen naar Rochelle, waarheen hij ging en in welke stad hij enige tijd verbleef.

Nadat zijn kudde verstrooid was, kreeg Mr. Welch vergunning, om naar Engeland te komen. Zijn vrienden smeekten koning Jakobus VI hem vrijheid te willen verlenen naar Schotland terug te keren, daar zijn dokters verklaarden, dat zij geen middel tot behoud van zijn leven wisten, als hij niet weer de vrije lucht van zijn geboorteland mocht inademen. Dr. M'Crie verhaalt in zijn levensbeschrijving van Knox, uit die tijd het volgende voorval. Door tussenkomst van enige bloedverwanten van haar moeder aan het hof, wist Welch' vrouw toegang tot Jakobus VI te krijgen, en smeekte zij hem haar echtgenoot zijn vrijheid te hergeven.

Het volgende zonderlinge onderhoud ontspoon zich toen: zijne majesteit vroeg haar wie haar vader was, zij antwoordde: "Mr. Knox." "Knox en Welch" riep hij uit, "nog nooit heeft de duivel zulk een mooi stel bij elkaar gebracht" "Dit is ook zo," zei zij, "want wij hebben zijn raad nooit gevraagd."

Hij vroeg haar hoeveel kinderen haar vader had nagelaten, en of het jongens of meisjes waren.

Zij zei: "drie," en dat het allen meisjes waren.

"God zij dank" riep de koning uit, "want als het jongens geweest waren zou ik nooit in vrede over mijn drie koninkrijken geregeerd kunnen hebben" Zij drong opnieuw aan, dat hij haar echtgenoot de vrije lucht van zijn geboorteland weer zou doen inademen.

"De vrije lucht van zijn geboorteland," hernam hij, "geef hem de duivel," een uitdrukking, die koning Jakobus in de mond bestorven lag.

"Geef die aan uw hongerige hovelingen," antwoordde zij, beledigd door zijn onbeschofte taal.

Hij zei haar eindelijk, "dat, indien zij haar echtgenoot bewegen kon zich aan de bisschoppen te onderwerpen, hij dan naar Schotland mocht terugkeren."

Mevrouw Welch haar voorschoot ophoudende naar de koning, antwoordde als een waardige dochter van haar vader: "Dank u wel Majesteit, nog liever droeg ik zijn

hoofd hierin."

Koning Jakobus wilde geen toestemming tot zijn terugkeer geven, vrezende dat hij zijn geliefde bisschoppen in Schotland niet zou kunnen handhaven, als Welch daarheen terugkeerde. Deze bleef dus in Londen, terwijl zijn gezondheid langzamerhand achteruitging. Sommigen meenden, dat zijn kwaal wel wat van melaatsheid had; enige dokters zeiden, dat hij vergiftigd geworden was. Hij leed aan een buitengewone matheid, gepaard gaande met een grote zwakte in zijn knieën, ontstaan door zijn gedurige knielende houding in zijn gebeden. Hierdoor was hij, hoewel in staat te lopen en zijn knieën te bewegen, geheel ongevoelig geworden in die ledenmaten, en het vlees van zijn knieën was zo hard geworden als hoorn. Maar wanneer zijn vrienden hem met het oog op zijn vele godsdienstige verrichtingen, voorstelden zijn lichaam wat meer te ontzien, antwoordde hij hen, dat hij zijn leven van God gekregen had en dat hij het ook in Zijn dienst besteden wilde.

Zijn vrienden hielden niet op bij koning Jakobus aan te dringen, om hem, indien hij niet naar Schotland terugkeren mocht, vrijheid te verlenen, in Londen te mogen prediken. Hij wilde dit echter niet toestaan, maar eindelijk horende, dat er geen hoop van herstel meer was, en dus niets meer van hem vrezende, gaf hij zijn toestemming. Zodra Welch hoorde, dat hij prediken mocht, maakte hij gretig van deze gelegenheid gebruik. Van een zekere voorlezer vergunning gekregen hebbende, om van diens spreekgestoelte gebruik te mogen maken, ging hij naar de bestemde plaats toe, waar hij lang en zeer ernstig predikte. Dit was zijn laatste predicatie, want na zijn aanspraak geëindigd te hebben, ging hij naar huis, en nog geen twee uren later stierf hij kalm en zonder pijn, na zijn geest in de handen van zijn Meester bevolen te hebben.

Gedurende zijn laatste uren was hij zo vervuld en overladen met de genietingen Gods, dat men hem deze woorden hoorde uiten: "O God houdt Uw hand terug, het is genoeg; Uw knecht is slechts een lemen vat, en kan niet meer houden" Zijn ijver in zijn werk was groot, en het zou moeilijk te zeggen zijn, wat groter was, de moeite, waarin hij zaaide, of de rijke oogst, welke hij inzamelde; want of wij zijn geestelijke ervaringen in het zoeken van de Heere, of zijn vruchtbaar zijn in het tot bekering leiden van zondaars beschouwen, hij was ongeëvenaard in Schotland. En vele jaren na zijn dood zei David Dickson, een in die tijd zeer gezegend leraar te Irvine, dikwijls, als men hem sprak van de vruchten op zijn arbeid, dat de nalezingen der druiven te Ayr in Welch' tijd, rijker waren dan de volle wijnoogst te Irvine, gedurende zijn bediening. John Welch was in zijn prediken geestelijk en navorsend, zijn manier van spreken vriendelijk en gemoedelijk. Hij was niet gewoon spitsvondigheden te zoeken, en hij praalde niet met zijn geleerdheid. Een van zijn toehoorders, die later predikant te Muirkirk in Kyle werd, zei, hij kon hem nooit horen prediken, zonder tot tranen bewogen te worden, zulk een indruk wist hij in zijn voorstelling van de Waarheid mee te delen. Er zijn nog veel van zijn predicaties in schrift in Schotland.

John Howie schreef dit omstreeks 1775, terwijl slechts weinigen in druk verschenen. Hij gaf nooit iets van hemzelf aan de drukpers, uitgezonderd zijn Dispuut met Abbot Brown waarin hij vooral deed uitkomen, dat zijn geleerdheid niet bij zijn andere goede eigenschappen ten achter stond; en nog een verhandeling getiteld Dr. Welch' *Armageddon*, welke men vermoed, dat in Frankrijk gedrukt werd, waarin hij zijn meditaties over de vijanden der Kerk beschrijft, evenals hun ondergang, 't welk men echter slechts zelden meer ontmoet.

BRIEF van John Welsh van Ayr aan Lady Lilius Grhame, Countess of Wigton.

„De vertroosting des Heiligen Geestes worde U vermenigvuldigd in Christus Jezus.”

Vaak en menigmaal, Christelijke en uitverkorenen Vrouwe, heb ik verlangd naar de gelegenheid om getroost te worden met die vertroosting, waarmede het God behaagd heeft u uit vrije genade en barmhartigheid te vervullen en te schenken. Uw herinnering is zeer zoet en troostvol voor mijn ziel. Sinds de eerste keer, dat ik u kende in Christus Jezus, ben ik u steeds indachtig geweest voor de HEERE, en nu, niet in staat zijnde mij langer te onthouden, kon ik deze gelegenheid niet verzuimen, niet wetende hoe lang het de HEERE nog moge behagen mij in deze tabernakel te doen zijn, of mij nog in het vervolg gelegenheid geve om aan iemand te schrijven.

Hoewel ik geen bijzondere aanleiding heb op dit moment, moet ik toch, herinnerende uw werken der liefde, hope, en lijdzaamheid, U Mevrouw de Gravin nodig groeten, zekerlijk wetende dat u een uitverkorene Gods zijt, uitverkoren voor eeuwig, eer de wereld was, tot die heerlijke en eeuwige erfenis, zijnde zo vertroost in uw geloof en hope, volkomen verzekerd zijnde dat, hoewel wij nooit de gelegenheid hebben gehad elkaar hier te ontmoeten, wij toch samen zullen heersen in de wereld, die te komen staat.

Mijn verlangen om hier te blijven is niet groot, wetende, dat zolang ik in dit aardse huis ben, ik uitwoon van God. En indien het wordt gebroken, verwacht ik een gebouw niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. *In deze zucht ik, verlangende met mijn woonstede, die uit de hemel is, overkleed te worden: zo ik ook bekleed en niet naakt zal gevonden worden. Want ook ik, die in deze tabernakel ben, zucht vaak en verzucht in mijzelf, dikwijls bezwaard zijnde: nademaal ik niet wil ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde.*

Ik verlang er naar te eten van die boom des levens, welke geplant is in het midden van het Paradijs Gods, en te drinken uit de zuivere rivier, klaar als kristal, die vloeit door de straat van het Nieuwe Jeruzalem. *Ik weet dat mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan: en als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Dewelke ik voor mij aanschouwen zal, en Mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijne schoot.* Ik verlang er naar om verfrist te worden met de zielen van hen, die onder het altaar zijn, die gedood zijn om het Woord Gods en om de getuigenis, die zij hadden; en om bekleed te mogen worden met die lange witte klederen, opdat ik moge wandelen in witte kleding met die verheerlijkte heiligen, die hun klederen gewassen hebben, en wit gemaakt hebben in het bloed des Lams.

Waarom zou ik het vreemd vinden om te verhuizen van deze plaats naar die plaats, waar mijn Hope, mijn Vreugd, mijn Kroon, mijn Oudste Broeder, mijn Hoofd, mijn Vader, mijn Trooster, en al de verheerlijkte heiligen zijn; en waar het lied van Mozes en het Lam heerlijk wordt gezongen. Waar wij niet gedwongen zullen zijn om te zitten aan de rivieren van Babylon, en onze harpen aan de wilgen te hangen, maar om haar op te nemen en te zingen het nieuwe Hallelujah, zegening, eer, roem, en macht, voor Hem, Die zit op de troon, en voor het Lam tot in alle eeuwigheid? Wat is er te vinden onder het oude gewelf des hemels, en in deze ondergaande wereld, welke ligt onder de slavernij der verdorvenheid, zuchtende, als in barensood, en als met opgestoken hoofde, uitzierende, verwachtende, en verlangende naar de verlossing der kinderen

Gods? Wat zou er zijn, zeg ik, wat mij deed wensen om hier te blijven? Ik verwacht die nieuwe hemel en die nieuwe aarde, waarop gerechtigheid woont, waarin ik voor eeuwig zal rusten. Ik zie er naar uit om in te gaan in het Nieuwe Jeruzalem; door één van die twaalf poorten, waarop de namen van de twaalf geslachten der kinderen Israëls geschreven staan. Ik weet dat Christus Jezus dat voor mij bereid heeft. Waarom zou ik dan niet, met vrijmoedigheid in Zijn bloed, die heerlijkheid binnengaan, waar mijn Hoofd en HEERE mij is voor gegaan? Jezus Christus is de deur en de wachter: wie zal mij er dan buiten houden? Zal Hij hen verloren doen gaan, voor wie Hij stierf? Zal Hij hen uit Zijn hand laten rukken, die arme schapen, voor wie Hij Zijn leven heeft afgelegd? Wie zal de mens verdoemen, die God gerechtvaardigd heeft? Wie zal enige beschuldiging inbrengen tegen de mens, voor wie Christus gestorven is, ja wat meer is, voor wie Hij is opgestaan?

Ik weet dat ik zwaarlijk gezondigd heb; doch waar de zonde meerder geworden is, daar zal de genade veel meer overvloedig zijn. Ik weet dat mijn zonden rood als scharlaken en karmozijn zijn, nochtans het rode bloed van Christus, mijn HEERE, kan ze water maken als sneeuw of wol. Wien heb ik nevens Hem in den hemel, of wat lust mij nevens Hem op aarde? (Ps. 73 : 25). O Gij zijt de schoonste onder de mensenkinderen, het Licht der heidenen, de Heerlijkheid der Joden, het Leven van de dood, de vreugde der Engelen en Heiligen, mijn ziel schreeuwt om bij U te zijn; ik beveel mijn geest in Uw handen, en Gij zult mij niet wegdoen uit uw tegenwoordigheid. Ik wil tot U komen, want U zal niemand uitwerpen, die tot U komt. O Gij, het vermaak der mensenkinderen, U kwam om te zoeken en zalig te maken dat verloren was. Uw zoeken naar mij heeft mij gevonden; en nu door U gevonden zijnde, hoop ik, o HEERE, dat U mij niet zal laten onkomen. Ik verlang ernaar om bij U te zijn, en hunker naar de volheid van Uw gezegende tegenwoordigheid, en naar de blijdschap van Uw Aangezicht.

Gij, de enige goede Herder, zijt vol van genade en waarheid; daarom vertrouw ik, dat U mij niet buiten de deur der genade zult werpen. De wet was gegeven door Mozes, maar genade en waarheid door U. Wie zal mij scheiden van Uw liefde? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard? Maar in dit alles ben ik meer dan overwinnaar, door Uw majesteit, Die mij heeft liefgehad. Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch overheden, noch machten, noch enig ander schepsel, mij zal kunnen scheiden van de liefde der majesteit, welke is in Christus Jezus, mijn HEERE. Ik weiger niet met U te sterven, opdat ik met U moge leven. Ik weiger niet met U te lijden, opdat ik mij met U moge verblijden.

Zullen niet alle dingen voor mij aangenaam zijn, welke misschien de laatste stap kan zijn door welke, en op welke, ik tot U moge komen? Wanneer zal ik verzadigd worden met Uw beeld? Wanneer zal ik dronken worden van Uw wellusten? Kom, Heere Jezus, en vertoef niet. De Geest zegt: *Kom*. De Bruid zegt: *Kom, maar toch, Heere Jezus, kom haastiglijk!*

Hoe lang zult Gij vertoeven om bij mij te zijn als een ree, of een welp der herten, springende op de bergen, en huppelende op de heuvelen? Als een bundeltje mirre zijt Gij voor mij, en liggende alle nachten tussen mijn borsten; uw oliën zijn goed tot reuk, Uw naam is een olie, die uitgestort wordt, daarom verlang ik uit deze woestijn te gaan, en te komen tot de plaats waar U zit aan Uw maaltijd, en waar Gij Uw kudde doet rusten tegen de middag. Wanneer zal ik vervuld worden met Zijn liefde? Zeker indien een mens wist hoe dierbaar het was, hij zou alle dingen schuim en drek achten om het te gewinnen. Waarlijk ik zou verlangen naar dat schavot, of die bijl, of dat koord, dat voor mij die laatste stap zou zijn van deze mijne moeitevolle reis, om tot U te gaan,

mijn HEERE. U, Die de mening des geestes kent, geef antwoord tot het spreken, zuchten, en gekerm van de geest. U, Die mijn hart heeft ontstoken om tot U te spreken in deze stille, doch liefelijke taal van vurige en ijverige verlangens, spreek nog eens tot mijn hart, en beantwoord mijn verlangens, welke U mij tot U heeft doen spreken. (1 Cor. 15:55) „O dood, waar is uw prikkel? O hel, waar is uw overwinning? De prikkel nu des doods is de zonde: en de kracht der zonde is de wet. Maar Gode zij dank, Die ons de overwinning geeft door onzen Heere Jezus Christus.” Wat zou lastig voor mij kunnen zijn, sinds mijn HEERE op mij heeft neergezeten met zo'n liefelijk en vriendelijk gezicht? En hoe zeer verlang ik naar die omhelzingen van mijn HEERE! O dat Hij mij mocht kussen met de kussen Zijns monds, (Hooglied 1 : 2) „Want Zijn uitnemende liefde is beter dan wijn.” O dat mijne ziel de troon ware, waarin Hij eeuwig mocht wonen! O dat mijn hart de tempel ware, waarin Hij mocht verhoogd worden, en altijd wonen! Alle roem zij mijn God; engelen en heiligen, looft gij Hem! O gij aarde, ja heuvelen en bergen, wees vrolijk; gij zult nimmermeer vermoeid worden met de last der verderfenis, waaraan gij onderworpen bent geweest door de goddeloosheid der mensenkinderen. Heft uw hoofden op en wees vrolijk, want een vuur zal u reinigen van al uw verderfenis en ijdelheid, waarmede u gedurende vele jaren zijt besmet geweest. Laat de bruid zich verheugen, laten al de heiligen zich verheugen, want de dag van het huwelijk van de Bruidegom (het Lam Gods gelijk) is aanstaande, en Zijn zuiver witte klederen zullen aan haar gegeven worden; zij zal aangekleed worden in het gouden kledershuis, en stikwerk van Zijn menigvuldige genaden, zal haar worden aangedaan; Hij, Die haar leven is, zal spoedig verschijnen, en zij zal spoedig met Hem verschijnen in de heerlijkheid en gelukzaligheid van een volkomen huwelijk.

Maar ik moet tot mijzelf komen; ik weet, dat ik zeer versterkt ben geweest en ondersteund door Uw gebeden, (Hooggeboren Vrouwe, en geliefde in onze Heere Jezus;) blijf doorgaan, ik bid u, daar u zijt begonnen, met het worstelen met de HEERE voor mij, dat Christus verheerlijkt moge worden in mijn sterfelijk lichaam, hetzij in leven of sterven, dat mijn ziel opgetrokken moge worden tot de derde hemel, dat ik moge smaken die vreugden, welke in de rechterhand zijn van mijn hemelse Vaders, en dat ik mijn geest met blijdschap derwaarts moge laten gaan, waar mijn lichaam kort daarop zal volgen. Wie ben ik dat Hij mij eerst heeft geroepen, en mij vervolgens heeft aangesteld tot een boodschapper van goede tijdingen van het Evangelie der zaligheid reeds gedurende deze zestien jaren; en nu, tot slot van alles, een lijder te zijn voor Zijn zaak en Koninkrijk?

Nu laat het zo zijn, dat ik mijn strijd gestreden heb en mijn loop gelopen; en nu is mij voorts weggelegd die kroon der rechtvaardigheid, welke de HEERE de rechtvaardige God zal geven, en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning hebben liefgehad. En uitverkoren om dit te getuigen, dat Jezus Christus de Koning der heiligen is, en dat Zijn kerk een zeer vrij Koninkrijk is, ja, vrijer dan enig koninkrijk onder de hemel Niet alleen om haar vergaderingen bijeen te roepen, te houden, en te bewaren, en ook samenkomsten en kerkelijke bijeenkomsten, maar ook om te oordelen over al haar zaken in al haar vergaderingen en samenkomsten te midden van haar leden en onderdanen.

Deze twee punten: eerst, dat Christus het Hoofd is van Zijn Kerk; ten tweede, dat zij vrij van alle rechtspraak is in haar regering, behalve van die van Christus; deze twee punten, zeg ik, zijn de bijzondere oorzaak van onze gevangenschap, zijnde nu schuldig bevonden als verraders, doordat wij dat handhaafden.

Wij zijn steeds wachtende met verheuging om de laatste verklaring met ons bloed te

geven tot bevestiging daarvan, indien het onze God zou behagen zo goedgunstig te zijn om ons met die waardigheid te eren. Ja, ik bevestig, dat deze twee boven geschreven punten, en alle andere zaken, welke tot Christus' kroon, scepter en Koninkrijk behoren, altezamen niet onderworpen zijn, nog kunnen worden, aan enige andere autoriteit dan aan Zijn eigen autoriteit, zodat ik zeer verblijd zou zijn om als een offerande voor zo'n heerlijke waarheid opgeofferd te worden.

Maar, helaas! ik vrees dat mijne zonden, en het misbruik van zulke heerlijke zaken, zoals ik mij heb bevonden, mij van zulk een zuivere kroon zal uitsluiten; nochtans mijn HEERE weet, indien Hij mij daartoe zoudt roepen, en mij daarin versterken, het voor mij de meest heerlijke dag zou zijn en het blijdste uur, welke ik ooit in dit leven aanschouwde; maar ik ben in Zijn hand om te doen met mij wat Zijn Majesteit zal behagen. Het moge voor mij voldoende zijn, dat ik zulk een lange tijd kennis van het Evangelie heb gehad, en dat ik de dingen heb gezien, welke ik heb gezien, en gehoord de dingen, welke ik heb gehoord, en door de genade Gods ben ik zo lang een getuige van deze heerlijke en goede boodschap in mijn zwakke bediening geweest, en dat mijn getuigenis niet geheel zonder vrucht en zegen is geweest; zodat ik hoop, dat ik op die dag haar zal hebben tot mijn kroon, mijn roem, mijn vreugde, en beloning; en, daarom, zeg ik vrijmoedig met Simeon: *HEERE, nu laat Gij Uw dienstknecht gaan in vrede*, (niet in een vreedzaam sterven in mijn bed), maar door mijn geest tot Hem te doen wederkeren, door het verzegelen van deze waarheid met mijn bloed. Ik verlang niet, dat daarin voorzien wordt, maar ik wil dat mijns HEEREN geschiede.

Nu die profetie, welke die twee waardige dienstknechten des HEEREN, Mr. George Wishart, en Mr. John Knox mijn schoonvader, hebben uitgesproken, is dichtbij; welke was, dat Christus in dit Koninkrijk zou gekruisigd worden, maar heerlijk zou zijn opstanding zijn; wat Mr. Knox met zijn eigen hand op de kant van Calvijns „Harmonie op het lijden van Christus” schreef, bestaat nog. Maar, wee! dit koninkrijk. Mijn plechtig getuigenis verschilt nu niet van die van velen vóór deze tijd, welke zeiden, dat het koninkrijk Schotland tot bloed zoude worden; het koninkrijk zal in bloed gedrenkt worden; een geveegd en blinkend zwaard is reeds uit de schede getrokken, hetwelk er niet in zal terugkeren totdat het dronken is gemaakt met het bloed van de mensen in dit land; eerst het droevig zwaard der burgeroorlog, en vervolgens het zwaard van de vreemdeling.

O treurig Schotland! gelukkig ware hij, die van U verwijderd ware, zodat zijn ogen niet kunnen zien, noch zijn oren horen, al de onheilen en zonden, die over U zullen komen. Noch de sterke man door zijne kracht, noch de rijke man door zijne rijkdommen, noch de edelman door zijn bloed, zal van de oordelen verlost worden. Er is een groot slachtoffer te maken in Bozra, in u, o Schotland, van het bloed van allerlei soort van mensen in het land; Efraim zal Manasse verteren, en Manasse Efraim: broeder tegen broeder; en iedere man, in het oordeel des HEEREN, zal zich wapenen om zijn zwaard in de zijde van naaste te steken, en dat alles wegens de verachting van het heerlijke Evangelie.

En dat bloed, dat voor u werd opgeofferd, o Schotland! in zo'n overvloedige mate, gelijk het voor geen andere natie is opgeofferd geworden, zal daarom Uw oordeel des te groter doen zijn; maar het moet begonnen worden bij het heiligdom, en de maat is niet vol, totdat het bloed der heiligen vergoten wordt; dan zal het gekerm groot zijn, en zal niet ophouden, tot het de HEERE doet neerkomen van de hemel, Zijn troon, om te zien of de zonden van Schotland met het gekerm daarover overeengekomen. Zelfs zal geen enkele onderdaan in het land, van de grootste tot de geringste, onschuldig zijn.

De schuld van ons bloed zal niet alleen op onze Prins leggen, maar ook op onze eigen broederen, bisschoppen, raadslieden en gevolmachtigden. Het zijn zij, juist zij, die onze Prins tegen ons hebben opgezet. Wij moeten daarom de schuld en de last van ons bloed bijzonder op hen leggen, hoewel echter de boven beschreven rest, deelgenoten van hunne zonden zijn; en wat betreft het overblijfsel van onze broederen, die elk of door stilzwijgen goedkeuren, of door het roepen: „vrede, vrede”, de arm van de goddelozen sterken, zodat zij niet kunnen terugkeren, en ondertussen de harten van de rechtvaardigen bedroefd maken, zij zullen allen evenzo schuldig zijn aan hoogverraad tegen de Koning der koningen, den Heere Jezus Christus, Zijn kroon en koninkrijk.

Naast hen, al onze Commissarissen, Kanselier, President, Thesaurier, Advocaat; en naast hen, allen die in het begin of aan het eind in de raad zaten, en die geen duidelijk getuigenis voor Jezus Christus en Zijn, koninkrijk duldden, voor hetwelk wij lijden.

En naast hen, al degenen, die op dit ogenblik behoorden te hebben en die op zulke tijden tot een openbaar, eerlijk getuigenis, van Christus behoorden te komen en moesten geven, hoewel het in strijd is met de openbare wet, en met gevaar voor hun levens. Toen de arme Joden in zulk een gevaar waren, dat niet anders dan de algehele vernietiging werd verwacht, besloot de Koningin Esther aldus bij haarzelf: Ik zal tot de koning gaan (zeide zij), hetwelk niet naar de wet is, en wanneer ik dan omkome, zo kom ik om, (Esther 4: 16).

Met dit voornemen, zoals geboren verdedigers behoorden te hebben gezegd: Christus koninkrijk is nu in mijn hand, en ik ben daarenboven gebonden, en door een bijzonder verbond bezworen, de leer en tucht daarvan te handhaven, overeenkomstig mijn roeping en macht, al de dagen mijns levens, ten koste van alle straffen, die Gods Woord bevat, en met gevaar van lichaam en ziel in de dag van Gods vreselijk oordeel. En, daarom, ofschoon ik voor de zaak zou omkomen, toch wil ik ten gunste van haar spreken, en voor zover het in mijn macht ligt, haar verdedigen, overeenkomstig mijn roeping.

Tenslotte, allen die het beraadslagen, bevelen, toestemmen, en toelaten, zijn schuldig in de ogen des HEEREN; maar de treurende over deze onheilen, en de gelovigen van het land, en degenen, die een ongeveinsde droefheid in het hart omdragen over al deze gruwelen, dezen zullen niet alle schuldig aangemerkt worden, (Ezech. 9).

Ik weet niet of ik weer gelegenheid zal krijgen om te schrijven; en daarom, geef ik, door deze brief, als mijn laatste wil en testament, getuigenis, aankondiging en kennis van deze dingen tot alle mensen, overeenkomstig des HEEREN opdracht aan de Profeet: „Mensenkind, Ik heb u tot een wachter gesteld”, (Ezech. 33 : 7 enz.). Daarom, geef ik hierbij aan alle mensen te kennen, dat niemands bloed van mijn hand geëist zal worden.

Aldus begerende de hulpe van Uw gebeden, met mijn bescheiden aanbevelingen en groetenis in Christus aan Mijnheer Uw echtgenoot, en al de heiligen daar, de Engel des vredes zij met U allen voor eeuwig. Amen.

Geheel de uwe, voor, het ogenblik een gevangene van Christus,

Mr. John Welsh.

Blackness, 6 januari 1606.

1. Over het laatste oordeel.

„En ik zag een grote witte troon, en Degene Die daarop zat, van Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvlood, en geen plaats is voor die gevonden.”

Openbaringen 20 : 11.

De bedrieglijke rust van alle vlees is verbazend groot, want er is een geest des diepen slaaps gevallen over de rechtvaardigen en de goddelozen. De dwaze maagden zijn vast ingeslapen en ook de wijze zijn in diepe slaap.

De Rechter staat voor de deur en de dag des oordeels is nabij, terwijl de zevende engel gereed staat de laatste bazuin te blazen, waarna er geen tijd meer zal zijn. En toch wordt er nauwelijks één op duizend gevonden, ja één op tienduizend, die gereed is, of die zich zoekt voor te bereiden om den Heere te ontmoeten, Die Zich haast om te verschijnen op de wolken des hemels.

Hoe onverwacht zal het vuur uitbreken, dat de hemelen boven uw hoofd en de aarde onder uw voeten zal aansteken, en dat alles in vlam zal staan.

Hoe spoedig de bazuin zal worden geblazen en de stem zal worden gehoord: „Staat op, u doden en komt ten oordeel,” is alleen bekend bij God, en niet bij een sterfelijk mens.

Wilt u dan niet ontwaken voor dat deze bazuin u zal wakker maken? En wil dan niemand van u de moeite nemen om de bladzijden van zijn consciëntie te overzien, en te lezen wat zonden daar geschreven staan, sinds u in de wereld gekomen bent? Wilt u uw staat niet onderzoeken voor dat de dag des oordeels u overvalt?

O, dat u wist wat de eeuwigheid is, en wat de verschrikking zal zijn van de dag des Heeren, wanneer de hemelen boven u, en de aarde onder u, niet zullen kunnen bestaan voor het aangezicht van Hem, Die op de troon zit! Daarom hoop ik dat de Heere mij ter dezer tijd deze tekst heeft doen kiezen, om u te waarschuwen eer het oordeel komt. U weet dat God de wachter, die Hij uit het volk neemt, om hem te zetten over een stad of over een huis, aanspreekt en tot hem zegt: „Wanneer u ziet dat het zwaard en de pestilentie komen, en u niet waarschuwt, zo zal het bloed desgenen, die in het oordeel sterft, omdat hij niet gewaarschuwd is, van uw hand geëist worden.” Het bloed zal dan van de hand des wachters worden geëist.

Daarom is het tijd voor mij, om u te waarschuwen, naar de mate van de kracht die God mij wil geven, en ik moet u waarschuwen niet voor een tijdelijk oordeel, maar voor een eeuwig oordeel dat komt.

Het behage God u te waarschuwen en u intijds te doen ontwaken, opdat, wanneer u de Rechter zult zien zitten op Zijn troon, uw harten niet behoeven te beven op het gezicht van Zijn vreeslijke Majesteit, doch dat ge u moogt verblijden, wetende dat uw zielen zijn gewassen in Zijn bloed.

Maar, om tot ons doel te komen, er zijn vele gezichten in het boek der Openbaringen opgetekend, en vele dingen beschreven, die door de Zoon werden getoond aan Zijn dienstknecht Johannes.

Christus toont hem ten eerste de staat van de Kerk in de wereld in die dagen, onder het beeld van zeven sterren. Hij zegt tot Johannes dat de Kerk *„heeft verdragen en heeft geduld, en om Zijn Naams wil heeft gearbeid, en niet moede is geworden, maar dat Hij dit tegen haar had, dat zij haar eerste liefde had verlaten.”*

Sommigen verkeerden onder verdrukking en in armoede, maar zij waren nochtans rijk

in God. Sommigen beleden de Naam van Jezus en hadden het geloof niet verloochend, doch wilden hun leven daarvoor geven, gelijk de getrouwe martelaar Antipas had gedaan.

Hij prijst hen, zeggende: „Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nicolaiten haat, welke Ik ook haat.”

Van anderen zeide Hij: „Ik weet uw werken, en liefde, en dienst, en geloof, en uw lijdzaamheid en uw werken, en dat de laatste meer waren dan de eerste.” Maar dit had Hij tegen hen, dat zij de valse profetes Izébel bij zich hadden toegelaten, waarom Hij hen dreigt, dat Hij ze te bed zal werpen, en bedreigt hen die overspel met haar zullen bedrijven, tenzij zij zich bekeren van hun boze werken.

Hij zegt tot anderen, dat Hij hun werken niet heeft vol gevonden voor God, en Hij vermaant hen dat zij zullen gedenken, hoe zij het ontvangen en gehoord hebben. Hij gebiedt hen het te bewaren en zich te bekeren, en indien niet, zo zal Hij over hen komen als een dief.

Tot sommigen zegt Hij, dat zij kleine kracht hadden, en dat zij Zijn Woord hadden bewaard en Zijn Naam niet verloochend. Daarom belooft Hij hen, omdat zij het woord Zijner lijdzaamheid bewaard hebben, dat Hij ook hen bewaren zal uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde wonen.

Van sommigen zegt Hij: „Ik weet uw werken, dat gij noch koud bent noch heet.” Omdat zij lauw waren zou Hij ze uit Zijn mond spuwen. Zij meenden dat zij rijk en verrijkt waren, en geens dings gebrek hadden, maar zij wisten niet dat zij waren ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt. Daarom raadt Hij hen aan dat zij van Hem zouden kopen goud, beproefd, komende uit het vuur, opdat zij rijk mochten worden, en dat zij van Hem zouden begeren witte klederen, opdat zij bekleed mochten worden, en dat zij ogenzalf zouden vragen, opdat zij zien mochten.

Hoe staat het op deze dag met u? Hebt u niet uw eerste liefde verlaten? En wat betreft de verdrukking, die is nog niet gekomen, want onze dagen zijn dagen van vrede, licht, vrijheid en eer. Maar daar de Heere leeft, en Hij Zijn Woord zal waarmaken, zo zijn de dagen der verdrukking niet ver af.

Wat een valse leer betreft, God zij geloofd, die wordt onder ons nog niet gevonden, en indien zij er wel is, dan wordt ze nog niet uitgesproken. Maar ik vrees dat zij die zullen leven om het te zien, zullen bemerken dat dwaling en bederf in de leer en in de godsdienst geleidelijk in deze kerk zullen binnensluipen. En op de vraag of onze werken vol gevonden worden voor God, zo weet God dat zij niet vol zijn. De Heere weet het tegendeel, en uw eigen consciënties getuigen tegen u. Ik laat het oordeel over aan uw eigen consciëntie, of wij niet een naam hebben dat wij leven, terwijl wij dood zijn. Is dit niet de droevige staat van het geslacht dat noch koud noch heet is? Dat het zo is, blijkt duidelijk, daar de eer van God uit het hart van ons allen weggeteerd is.

Nadat Christus aan Johannes had getoond wat de toestand van de Kerk was in die dagen, maakt Hij hem bekend wat de toestand van de Kerk zal zijn tot aan het einde der wereld.

1. Eerst toont Hij hem in een gezicht een verzegeld boek, waarin de handelingen Gods met de Kerk beschreven waren. Niemand kon dit boek openen dan de Leeuw uit de stam van Juda, want het was verzegeld met zeven zegelen. Nu, wat was besloten onder deze zeven zegelen? Wij moeten u zeggen, dat om al die verborgenheden te verklaren, meer tijd nodig zal zijn dan waarover wij kunnen beschikken.

Maar let hierop, dat in al deze dingen waarover hier gesproken wordt, er drie

troostgronden zijn voor de Kerk van God. De Kerk zal vertroost worden wanneer ze in zware beproeving, of in armoede of in aanvechting is. Al is het ook dat de duivel sommigen van hen in de gevangenis werpt, om ze te verzoeken, of anderen een verdrukking hebben van tien dagen, wat maar een korte tijd is; al is het ook dat onze tegenpartij gedurig rondzwerft, als „een briesende leeuw, zoekende wie hij zal mogen verslinden,” God zal Zijn volk vertroosten. Want Hij Die rijdt op het witte paard, met het zwaard aan Zijn gordel, en met de pijlen in Zijn pijlkoker, zal in de voleindiging der wereld de overwinning behalen, en aan hen die getrouw zijn tot in de dood, zal Hij de kroon des levens geven.

2. Merk ook op, dat wanneer het zwaard, de honger en de pestilentie, deze tijdelijke gerichten op aarde zullen zijn, zij zullen komen zowel over de rechtvaardigen als over de goddelozen. Maar er zal vertroosting zijn voor „de zielen dergenen, die gedood waren om het Woord Gods en om het getuigenis dat zij hadden, en die riepen met grote stem, zeggende: „Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser! oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen, die op de aarde wonen?” En hun werd geantwoord, dat zij „nog een kleine tijd zouden rusten, totdat ook hun mededienstknechten en hun broeders zouden vervuld zijn, die gedood zouden worden gelijk als zij.”

3. Merk ten derde op, dat het zesde zegel werd geopend, „en daar werd een grote aardbeving; en de zon werd zwart als een haren zak, en de maan werd als bloed, en de sterren des hemels vielen op de aarde, en de hemel is weggeweken, als een boek dat toegerold wordt, en alle bergen en eilanden zijn bewogen uit hun plaatsen. En de koningen der aarde, en de groten, en de rijken, en de oversten over duizend, en de machtigen, en alle dienstknechten, en alle wijen, verborgen zichzelf in de spelonken en in de steenrotsen der bergen, en zeiden tot de bergen en tot de steenrotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen, Die op de troon zit, en van de toorn des Lams; want de grote dag Zijns toorns is gekomen en wie kan bestaan?”

Dan zal de Kerk van God gewroken worden aan haar vijanden; dan zal zij macht hebben over de volkeren. Dan zullen de vijanden verpletterd worden met een ijzeren scepter, en zij zullen in stukken geslagen worden als een pottenbakkersvat. Dan zullen de heiligen verlost worden uit de grote verdrukking, en zij zullen hun klederen gewassen en wit gemaakt hebben in het bloed des Lams. Zij zullen gesteld worden voor de troon van God, en zullen Hem dienen dag en nacht in Zijn tempel. Dan zal Hij, Die op de troon zit, in hun midden zijn, „want het Lam dat in het midden des troons is, zal ze weiden, en zal hen een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen.”

Eer deze dag komt zal het Evangelie op wonderlijke wijze worden ingehouden, want „de bodemloze put zal worden geopend, en daaruit zal rook opgaan, als rook eens groten ovens, en de zon en de lucht zullen verduisterd worden van de rook des puts. En uit de rook zullen sprinkhanen op de aarde komen, en hun zal macht worden gegeven, gelijk de schorpioenen der aarde macht hebben, en de pijniging der mensen zal zijn als de pijniging van een schorpioen, wanneer hij een mens gestoken heeft. En in die dagen zullen de mensen de dood zoeken en zullen die niet vinden, en zij zullen begeren te sterven en de dood zal van hen vlieden.”

Daarna zullen twee weeën over de aarde komen, het ene van de antichrist en het andere van de Turk. „Dezen zullen over de aarde gaan, en zij zullen het derde deel der

mensen slaan. Het getal van de heirlegers hunner ruitery zal zijn tweemaal tienduizenden der tienduizenden.” Openb. 9 : 16. Dan zullen twee getuigen worden voorzien met macht om te profeteren, terwijl zij vele dagen met zakken zullen bekleed zijn. Zo iemand hen wil beschadigen, een vuur zal uit hun mond uitgaan en zal hun vijanden verslinden, Openb. 11 : 5. *Wanneer zij hun getuigenis zullen geëindigd hebben, zal het beest dat uit de afgrond opkomt, hun krijg aandoen en hen doden. Maar zij zullen weder opstaan en een geest des levens uit God zal in hen komen, en zij zullen op hun voeten staan. Dan zal er grote vrees vallen op hen, die hen aanschouwen. En zij zullen in het gezicht hunner vijanden, ten hemel varen in een wolk,* Openb. 11 : 11, 12.

Daarna zal de zevende engel bazuinen en zal uitroepen dat de tijd der doden om geoordeeld te worden is gekomen om een iegelijk te vergelden naar zijn werken, Openb. 11:18.

Hierna zien wij in het twaalfde kapittel de strijd van de draak met de vrouw en haar zaad, „die de geboden Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben,” Openb. 12 : 17. In het dertiende kapittel wordt gesproken over de koninkrijken van de twee beesten, de antichrist en de Turk, en over hun wijze van doen.

Daarop volgt een beschrijving van het heerlijk gezelschap van het Lam, staande op de berg Sion, met de honderd vier en veertig duizend, hebbende de naam Zijns Vaders geschreven aan hun voorhoofden, Openb. 14 : 1. En hij hoorde een stem uit de hemel, als een stem veler wateren en als een stem van een grote donderslag. En hij hoorde een stem van citerspelers, spelende op hun citers, en zij zongen als een nieuw gezang voor de troon, en niemand kon dat gezang leren, dan de honderd vier en veertig duizend, die van de aarde gekocht waren." Ons wordt verteld wat zij uitriepen: „Dezen zijn het die met vrouwen niet bevlekt zijn, want zij zijn maagden. Dezen zijn het die het Lam volgen waar het ook heengaat. Dezen zijn gekocht uit de mensen, tot eerstelingen voor God en het Lam. En in hun mond is geen bedrog gevonden, want zij zijn onberispelijk voor de troon Gods.”

Nu volgt, dat Johannes zag „een andere engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwig evangelie, om het te verkondigen aan degenen die op de aarde wonen, en aan alle natie en geslacht en taal en volk.” Dit is hetzelfde evangelie als wat ik aan u verkondig. De engel riep met een grote stem: Vreest God en geeft Hem heerlijkheid; want de ure Zijns oordeels is gekomen en aanbidt Hem Die de hemel en de aarde en de zee en de fonteinen der wateren gemaakt heeft.

„En daar is een andere engel gevolgd, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, die grote stad, omdat zij uit de wijn des toorns harer hoererij alle volken heeft gedrenkt,” Openb. 14 : 68.

O Rome, u zult worden geoordeeld en u zult worden verbrand in een oven van vuur, en een molensteen zal aan uw hals worden gebonden, en u zult worden geworpen in het midden der zee. Daar zult u vallen, en uw val zal maken dat hemel en aarde, en alle engelen en heiligen zich verblijden over uw val. God zal in de harten der koningen geven, dat zij het zullen doen. Wij weten niet hoedanig deze koningen zullen zijn.

Hierop zal de bruid zich bereiden op de komst van haar Bruidegom, komende op de wolken.

Er wordt daarna gegeven een beschrijving van de zeven fiolen, waaronder vele van de

oordelen die waren geprofeteerd, worden uitgevoerd.
En nu, ten laatste, wordt aan Johannes getoond het laatste oordeel.

Wilt u weten wat er geschiedt? Ziet u ginds die grote troon? U zult de Rechter zien, zittende op de troon. U zult hemel en aarde zien wegvlieden van voor Zijn aangezicht. U zult zien de doden, klein en groot, en uzelf met de anderen staande voor God. U zult zien dat de boeken worden geopend, en dat de doden worden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven is, naar hun werken. De dood en de hel zullen worden geworpen in de poel des vuurs, ook zij die Zijn bloed hebben vergoten, en zij die Zijn zijde hebben doorstoken met een speer, en ook zij die beide Zijn handen en voeten hebben doornageld, zullen het zien. De uitverkorenen zullen het zien, gelijk Job zegt: „Want ik weet, mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan. En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Dewelke ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde, mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot,” Job 19 : 25-27. Dit was de vertroosting van Job. Maar ook uw eigen ogen, en geen andere, zullen zien met angst of met blijdschap, hetzij tot uw eindeloze verschrikking, hetzij tot uw eindeloze vertroosting. Nu, wat ziet Johannes? Hij ziet een troon. U weet dat een troon wordt opgericht voor een rechter om er op te zitten. Zo ziet Johannes een troon waarop de Richter der ganse aarde plaats genomen heeft. Hij zal komen als een Richter. Bij Zijn eerste komst kwam Hij niet om te zitten op een troon, ook niet om een Rechter te zijn, maar om geoordeeld te worden voor tronen en vierscharen van mensen. Johannes zegt: „Want God heeft Zijn Zoon niet gezonden in de wereld op dat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden,” Joh. 3 : 17. Christus Zelf zegt: „Mens, wie heeft Mij tot een rechter of scheidsman over ulieden gesteld?” Lukas 12 : 14. En op een andere plaats: „Ik ben niet gekomen opdat Ik de wereld oordele, maar opdat Ik de wereld zalig make,” Joh. 12 : 47.

In Zijn eerste komst komt Hij af van Zijn troon om vernederd te worden. Hij kwam uit Zijns Vaders heerlijkheid om veracht en versmaad te worden. Hij kwam uit een paleis om te worden gelegd in een kribbe. Hij kwam uit de zetel Zijner Majesteit om te worden gehangen aan een kruis. Hij kwam als een Lam om geslacht te worden, en als een Zaligmaker om zondaars zalig te maken. Dit heeft de apostel beleden: „Dat Christus in de wereld kwam om zondaren zalig te maken, van welke hij de voornaamste was.” Christus Zelf zegt: „Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars tot bekering.” Daarom is dit de naam, die de engel Hem gaf, toen hij aan Jozef verscheen in een droom, zeggende: „Gij zult Zijn naam heten Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.” Zijn naam zou Immanuël zijn, dat is, God met ons, onze God geopenbaard in het vlees. Daarom zeg ik, in Zijn eerste openbaring kwam Hij als een Zaligmaker en Middelaar tussen God en de mensen.

Maar in Zijn laatste komst zal Hij niet komen als een lam, maar als een Rechter, omringd van al Zijn engelen en heiligen. Hij zal komen in vlammend vuur, verlichtende de hemelen voor Hem, en verterende de elementen en de aarde beneden hem. Hij zal komen onder het blazen van de bazuin, met de aartsengel, om allen te vergaderen uit de vier hoeken der aarde. Hij zal komen met een beslissend vonnis, waarvan geen beroep mogelijk is, omdat het onveranderlijk wordt vastgesteld. Hij zal komen met de vergelding, opdat een iegelijk wegdrage naar zijn werken, die hij heeft gedaan in deze wereld, hetzij kwaad, hetzij goed.

Nu, u ziet Hij heeft een troon. Hij heeft een troon van genade, gelijk de apostel aan de Hebreëen schrijft: „Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade,

opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd.” Nu zit Hij nog op de troon der genade, en nu houdt Hij de deur van genade open, om iedere boetvaardige zondaar die komt, binnen te laten. Daarom betuig ik u, dat indien ge uw zonden wilt verlaten, indien u de werken der duisternis wilt verwerpen, indien u alle ongerechtigheid wilt haten en verfoeien, en indien u nu wilt vluchten tot de troon der genade, zo zult u barmhartigheid verkrijgen en genade vinden ter bekwamer tijd. Nu is de troon van genade opgericht, maar indien u niet komt, zult u daarna staan voor een troon van rechtvaardigheid.

Nu zoekt de goede Herder naar verloren schapen, en wanneer Hij ze vindt, geeft Hij ze te drinken uit de fontein van het water des levens, en geeft hun te eten het vette van Zijn huis. Maar die niet van Hem gevonden willen zijn, zullen, wanneer Hij wederkomt op Zijn troon, door Hem gebonden en in de buitenste duisternis uitgeworpen worden.

Nu weent Hij over die niet willen komen, gelijk Hij eens zeide: „Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijk een hen hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild. Zie, uw huis wordt u woest gelaten.”

Daarom, wee over de zielen die hebben geweigerd zich te laten omhelzen door de liefelijke armen van de beminnelijke Zoon van God, ja door deze bebloede armen die eens waren uitgestrekt op het kruis.

Ik bid u, zie het verschil tussen Zijn eerste en Zijn laatste komst.

Nu is het de welaangename tijd, nu is het de dag der zaligheid, nu wordt de Geest der genade aangeboden, en nu is de troon der genade opgericht. Nu is de regenboog als een teken van het verbond des levens rond de troon, en nu staan de twaalf poorten van het nieuwe Jeruzalem open, zodat allen mogen inkomen. Daarom wee over de ziel die weigert tot de tijd van genade voorbij is, en niet is gekomen toen het tijd was.

Maar ik wil voortgaan met de verklaring van de tekst.

U ziet twee dingen in die troon, het is een *grote* troon en het is een *witte* troon.

Laten koningen zwijgen over hun troon, en laten ze spreken over deze troon. O koningen, wilt u opzien naar de hemelen boven u, en opzien naar die witte wolk, en op de wolk Hem zien zitten als de Zoon des mensen, hebbende op Zijn hoofd een kroon van goud, en in Zijn hand een scherpe sikkel, en latende Zijn scherpe sikkel over de aarde gaan, om af te snijden de druiftrossen van de wijngaard der aarde, en ze te werpen in de grote wijnpersbak van de toorn Gods?

A. Daarom spreekt Hij van een grote troon.

Salomo's troon groot, hij had hem gemaakt van ivoor, en met zes treden en twaalf leeuwen, twee op iedere trede, en de koningin van het Zuiden was verbaasd toen zij het zag. In het Hooglied wordt gezegd: „Gaaf uit en aanschouwt, u dochteren Sions, de koning Salomo, met de kroon waarmede zijn moeder hem kroonde op de dag zijner bruiloft en op de dag der vreugde zijns harten,” Hoogl. 3 : 11. Maar ga nu uit, o dochters van Sion, en aanschouw een andere troon dan die van Salomo, en een andere kroon dan zijn kroon.

Het is een grote troon, zodat alle koninklijke tronen onder de hemel niets zijn in vergelijking met deze troon. Daarom is het geen wonder, dat de vier en twintig ouderlingen hun eigen kronen nemen, en ze voor Zijn troon neerwerpen. En het is geen wonder dat zij neervallen voor Hem, Die op de troon zit, en aanbidden Hem, Die leeft

in alle eeuwigheid, zeggende: „Gij, Heere, bent waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij, en zijn zij geschapen,” Openb. 4 : 11. O, dat de mensen van de wereld deze troon zagen! En dat u zag de grootheid en de majesteit van Zijn troon!

Deze troon wordt *groot* genoemd, vanwege Hem, Die er op zit. Groot vanwege hen, die daar rondom staan. Groot vanwege hen, die daar zullen worden geoordeeld. En groot vanwege het oordeel zelf. Nu, Wie zit op de troon?

Het is de Rechter van de ganse wereld, Godzelf, dat oneindige Wezen, waarvan alle mensen en engelen hun aanzijn ontvangen hebben. Hij is het, van Wiens heerlijk aangezicht zulk een glans afstraalt, dat de serafims en de cherubims het niet kunnen aanschouwen. Daarom bedekken zij met twee vleugelen hun aangezicht, omdat zij Hem niet kunnen aanzien. Hoeveel minder zal een sterfelijk mens Zijn aangezicht zien en leven? Hij is het, Die rijdt op Zijn witte paard, en Die alle Zijn vijanden onder Zijn voeten vertreedt, en hen werpt in de wijnpersbak van Zijn toorn, buiten de stad.

Daarom, verblijdt u, gij allen wier klederen zijn wit gemaakt in het bloed des Lams, want Zijn troon zal u niet verschrikken, omdat de Rechter, Die daar op zit, uw Broeder, uw Voorspraak en uw Zaligmaker is. O, gezegend voor eeuwig is de ziel des rechtvaardigen, en van allen die met de groten God verzoend zijn, eer Hij komt, zittende op Zijn troon.

Ik heb gezegd dat die troon groot is, omdat Hij, Die er op zit, groot is. Ik heb ook gezegd, dat die troon groot is, vanwege hen, die daar rondom staan. U weet dat een rechter zijn helpers heeft, die zijn vonnis goedkeuren. Zo heeft deze grote Rechter vele die Hem omringen, want niet één van de engelen zal in de hemel blijven, maar zij zullen allen staan rondom deze troon, en alle heiligen van de aarde zullen Hem tegemoet worden gevoerd in de lucht, en zij allen zullen tronen hebben, die Zijn troon zullen omringen. O, het zal de meest doorluchtige vergadering zijn, die ooit is samengekomen. Aanschouw de Koning gekroond met een schitterende kroon, staande in het midden, en al des Konings dienaars met hun kroon op hun hoofd, en de heiligen met palmtakken in hun handen, zittende op tronen, rondom Zijn troon.

Groot is deze troon, omdat het getal van degenen die daar zullen zijn, groot is. Alle mannen en vrouwen, die ooit op de wereld geweest zijn, moeten daar geoordeeld worden. Er heeft nooit één goddeloze geleefd, die daar niet moet verschijnen en alle heiligen zullen daar geoordeeld worden. Alle geslachten, die in zesduizend jaar zijn voortgebracht, zullen daar staan, wachtende om een eeuwige en onveranderlijke uitspraak te horen.

Deze troon is groot, omdat het oordeel dat van deze troon zal uitgaan, groot zal zijn. Heren, die zitten in de vierschaar, menen dat hun vonnissen groot zijn, maar kom en zie hier aan wie het nieuwe Jeruzalem in de hemel zal worden gegeven, en wie zal worden geworpen in de poel des vuurs.

Neem al deze dingen samen en zie of deze troon niet groot is. Groot is Hij, Die zit op de troon, Hij is de Vorst des levens, de God der heerlijkheid en de Rechter der ganse aarde. Groot zal de vergadering zijn staande voor Zijn troon, al de uitverkorene engelen en heiligen, met allen die niet gewild hebben dat Hij Koning over hen was. U die in Christus leeft, zult verheerlijkt worden in de wolken, en het gezicht van uw heerlijkheid zal de tormenten van de goddelozen verzwaren, omdat zij het mochten hebben gehad, maar zij wilden het niet aannemen. Daarom zal Hij ze verpletteren met een ijzeren scepter, Hij zal ze in stukken slaan als een pottenbakkersvat.

Groot zal het getal zijn van hen die geoordeeld zullen worden. Laat alle vlees zich bereiden voor deze dag, zelfs koningen en keizers, zij die kronen hebben gedragen op aarde, zullen hun macht en heerlijkheid verliezen en staan voor de troon

des Konings van hemel en aarde. Alexander, u hebt vele kronen gedragen en vele volken overwonnen, maar u zult daar moeten verschijnen, naakt als ten dage toen u geboren werd, en u zult rekenschap moeten geven van uw overwinningen.

Laat ons nu nagaan wat het betekent dat deze troon wit is.

Wit betekent onschuld of rechtvaardigheid. Het betekent een schijnend licht en onuitsprekelijke blijdschap. Waarom onschuldig en rechtvaardig? Omdat de Rechter wit is, vlekkeloos en onkreukbaar rechtvaardig. Alle geesten, die rondom Hem zijn, zijn rechtvaardig. Alles zal wit zijn rond het heilig en onbevleete Lam Gods. Alles rechtvaardigheid, zijnde van de Vader gevormd om te oordelen beide levenden en doden. Daarom: zal de Rechter der ganse aarde geen recht doen? Zo is deze Rechter blank en schuldeloos, en is een volmaakt schijnend licht. Petrus, Jacobus zagen Hem wit op de berg Tabor, toen Hij werd veranderd van gedaante. „Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, en Zijn klederen werden wit gelijk het licht. En Petrus antwoordende zeide tot Jezus: Heere het is goed dat wij hier zijn; zo u wilt laat ons hier drie tabernakelen maken, voor IJ een, en voor Mozes een en een voor Elia,” Matth. 17. Maar Petrus, u zult Hem witter zien, en u zult het beter achten met Hem te zijn, wanneer Hij komt op Zijn troon. *O Heere, het is waar, U was wit op de berg Tabor, maar u zult witter zijn wanneer u verschijnt op de wolken des hemels!*

Hij zal wit zijn in Zijn dagvaarding van alle mensen. O dat onze harten vervuld mochten zijn met de beschouwing van Zijn rechtvaardig dagvaarden en oproepen van allen, wanneer Hij zal maken dat de aarde, het graf, de hel, de zee en alle plaatsen, de doden zullen wedergeven. Rechtvaardig zal Hij zijn in de verheerlijking van de zielen en lichamen van hen, die Hem op aarde verheerlijkt hebben. Rechtvaardig zal Hij zijn in Zichzelf te verheerlijken, in het eeuwig verderven van de zielen en lichamen van hen, die Hem op aarde onteerd hebben.

Hij zal wit zijn in Zijn beschuldiging die Hij tegen u zal inbrengen. In de aanklacht zal niets gevonden worden, dat niet geschreven staat op elk blad van uw consciëntie. U zult daar vinden de zonden van uw ontvangenis, de zonden van uw jeugd, de zonden van uw onwetendheid, de zonden tegen het licht van uw consciëntie, de zonden tegen de wet, de zonden tegen het evangelie, ja alle uw zonden zullen u daar worden voorgesteld. Welgelukzalig is de ziel en de consciëntie van hem, die zijn hoofd mag opheffen met blijdschap en kan zeggen: *Gij Lam Gods, nam de zonden der wereld weg, U nam mijn zonden weg toen U hing aan het kruis.* Kan iemand mij vertellen hoe hij kan verschijnen voor deze troon, indien hij niet gewassen is in het bloed van Jezus? O welk een donkerheid en duisternis woont in die ziel, die nooit liep tot het bloed van het Lam, om daarin wit gemaakt te worden! Daarom zal de opstanding van allen, de dagvaarding van allen, de beschuldiging van allen volkomen rechtvaardig plaats hebben, en God zal in allen verheerlijkt worden.

Van de troon zal uitgaan de vrijspraak van de rechtvaardigen en de veroordeling van de goddelozen. Dit zal plaats hebben door een heilig en rechtvaardig Rechter, en daarom wordt gezegd, dat Hij zit op een grote, witte troon.

Ik wil nu alleen nog iets zeggen over de majesteit en het gezag van de Rechter, Die op de troon zal zitten.

Velen zullen op die dag op tronen zitten, maar Ene zal zitten boven allen. De heiligen zullen de Heere tegemoet worden gevoerd in de lucht, en zullen allen zitten op tronen, en zullen instemmen met het vonnis van vrijspraak of veroordeling, en zij zullen zeggen: „Halleluja! de zaligheid en de heerlijkheid en de eer en de kracht zij de Heere onzen God. Want Zijn oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig,” Openbaringen 19 :

1, 2.

Wie zal zich een rechte voorstelling maken van de majesteit van deze Rechter? O hemelen! Wat deert u dat u vliedt voor het aangezicht van deze Rechter? O aarde, wat deert u dat u wegvliedt, en dat u wordt weggevaagd? Wat deert u, o hemelen, die nooit hebben gezondigd, en o aarde, die nooit hebt overtreden, daar de wet u niet was gesteld.

Ik zal u zeggen wat de oorzaak is, dat zij zullen vlieden. Sinds u en ik, en de geslachten die onder de hemel hebben geleefd, hebben gezondigd; sinds Adam at van de verboden vrucht, sinds die dag zijn hemel en aarde ooggetuigen geweest van onze zonden, en der ijdelheid onderworpen geworden, en sinds die dag zijn zij onderworpen geweest aan dienstbaarheid en verderfenis, zodat „het ganse schepsel tezamen zucht,” Rom. 8 : 22. Daarom lezen wij: „En ik zag een grote witte troon, en Degene Die daarop zat, van Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvlood, en geen plaats is voor die gevonden.”

TOEPASSING.

Nu, welk gebruik denkt u van deze leer te maken? Ik dank mijn God, dat ik u een Evangelie preek, dat zeker en vast is, daar het de uitspraak is van de eeuwige God. De aarde en de hemel zullen wegvlieden, maar dit woord en deze Godsspraak zullen nooit wegvlieden. Zo is het dan geen twijfelachtige boodschap die ik u breng, want zij is zekerder dan de hemel en vaster dan de aarde. Uw ogen, die beide de hemelen en de aarde hebben gezien zullen de waarheid zien van hetgeen wij gesproken hebben.

O, dat de Heere mijn hart wilde vervullen en mijn lichaam met deze waarheid, dat ik ze mocht eten en drinken, en voortdurend daarop leven, en dat Hij mij wilde vervullen met de geest der vermaning, opdat ik u mocht aansporen om deze waarheid dag en nacht te overdenken, opdat die dag nooit uit uw gedachten mag zijn.

O dat u het mocht waarnemen, om Diens wille, Die Zijn bloed vergoot, om dat vuur te blussen, dat de hemelen en de aarde zal verbranden.

Daarom, hoort! Wat wilt u horen? Dingen van grote betekenis?

Zijn de hel en de hemel, en de verschrikking van die dag geen dingen van groot gewicht? En ik heb u niet gesproken over de zegen van de berg Gerizim, maar over die eeuwige zegen welke de Rechter der ganse aarde zal uitspreken, want Hij zal zeggen: „Gij gezegenden Mijns Vaders, beërf het koninkrijk dat u bereid is van voor de grondlegging der wereld.”

Wat ik heb gezegd is groot in vergelijking met de vloek van de berg Ebal, want het is die eeuwigdurende vloek en vervloeking, die de Zoon van God zal uitspreken, wanneer Hij zal zeggen: „Gaat weg van Mij, u vervloekten, in het eeuwige vuur hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is.”

Deze dag komt, en de Heere bereidt Zich om te komen op de wolken, om te zitten op een grote witte troon, en de aartsengel zal de bazuin aan zijn mond zetten, en de tijd is niet veraf dat hij ze zal blazen, terwijl de overige engelen slechts wachten tot hij de laatste stoot zal geven en zal uitroepen: „Staat op gij doden en komt ten oordeel.” De Bruidegom komt, en de hemel en de aarde wachten, wanneer de Heere zal verschijnen met grote kracht en heerlijkheid. Hij komt met vlammend vuur, om hemel en aarde te verbranden.

Nu, wat zult u doen? Het is slechts deze ene zaak, die ik u opdraag, hoort wat ik u te zeggen heb, ik draag de boodschap van God, en ik predik het evangelie dat u zal

oordelen. Ik ben hierheen gezonden door God om u te zeggen wat Zijn wil omtrent u is. Daarom daag ik u allen voor God, en voor Zijn Zoon Jezus Christus, iedere man en iedere vrouw, laat dit uw bezigheid zijn op deze dag, sla de bladzijden van uw consciëntie om, en beziet wat de aanklacht is die u tegen uzelf hebt geschreven sinds de dag dat u geboren werd. Ziet op uw zonden voor God, komt en spreidt voor de Rechter uit, en smee om pardon, nu in de dag der genade. Want Hij is gewillig u alle uw zonden te vergeven, hoe groot en vele ze ook zijn. Hoe groot het gewicht ook is van uw zonden, de waardij van Zijn bloed zal van meer gewicht zijn, in het afwassen van alle uw zonden.

Laat daarom de grootheid van uw zonden u niet terughouden, want ik betuig hier aan u, dat indien sommigen van u zullen worden veroordeeld, het niet zal zijn om uw zonden, maar dat u veroordeeld zult worden omdat u dat bloed hebt licht geacht.

O God! vol van ontferming en goedheid, en van vaderlijke zorg in Uw voorzienigheid over mij, ik ondervond nooit groter hulp in mijn ganse leven, dan ik in de laatste tijd ondervond op mijn reis. Ik dank mijn God daarvoor. Indien dit mijn bloed zal vergoten worden om het werk dat wij gedaan hebben, zo weet ik nochtans dat hetgeen wij gedaan hebben goed was in de ogen Gods.

Ik weet dat er velen waren die hun gebeden hebben opgezonden tot God om het behoud van de vrijheid van het. Evangelie, en ik ben er van verzekerd dat de Heere u hoorde. Ik mag u zeggen dat er ruimte voor mij was, niet omdat ik tot God kwam, maar God kwam tot mij, en bevestigde mij dat wat wij deden goed en aangenaam was voor Hem. Ik heb nooit aangener ontmoeting gehad sinds ik geboren ben. Ik zie dat des Heeren hand niet is verkort.

O Schotland, dat u wilde berouw hebben en treuren wegens het versmiden van dat grote licht dat in u geschenen heeft. Dan zou u zulk een heerlijke dag zien over Gods arme kerk in dit land, als er ooit gezien is over enige kerk van het begin der wereld af. Dan zou de Heere sterk en heerlijk en wonderbaar zijn in alle harten van Zijn volk.

Er zou niet meer nodig zijn dan een wenk van Zijn al macht om de harten van koningen en vorsten en edelen te verootmoedigen en hen te onderwerpen aan de kroon en aan het koninkrijk van Christus. Maar laten vorsten er over denken wat zij willen, ik weet wie ons heeft aangenomen, als middelen om het Evangelie zijn loop te doen hebben in dit land. Wij zijn uitgezonden opdat het net van Christus over allen zal worden uitgespreid, opdat wij, indien het mogelijk ware, er een wereld in zouden vangen, opdat zij niet voor eeuwig omkome. Dat is het, wat wij zoeken, en wanneer ik zie op de eeuwigheid van toorn welke zal komen over de goddelozen van deze wereld, dan moet ik zeggen, wie zou geen medelijden hebben met een wereld van zondaren?

Maar ik zal hier niet verder op ingaan, maar ik wil aan God geven de lof van Zijn eigen heerlijkheid, daar Hij Zijn eigen werk in u kan beginnen en volmaken.

Daarom is mijn gebed tot God, dat u allen onbevlekt voor Hem mag worden gesteld in die grote dag. Daarom smee ik u, om Christus' wil, dat een iegelijk van u zich haasten zal om met berouw te komen, en dat u Christus wilde nemen in de armen van uw ziel, en dat u mag smaken Zijn vlees en bloed, opdat u in der eeuwigheid niet meer zult hongeren o€dorsten. Ik wens dat u in dezelfde weg mag verkrijgen, dat Hij u in die grote dag zal kennen als Zijn eigen schapen, getekend met Zijn eigen bloed.

Meent u dat u blijde zult zijn bij Zijn komst, wanneer u hier hebt gegeten en gedronken, en van de wereld hebt genoten, om daarna in de hel te worden geworpen?

Daarom vermaan ik u, met de geest der zachtmoedigheid, om Christus' wil, dat u geen

ogenblik zult uitstellen om u met berouw neder te buigen. En indien u een hart hebt, dat niet zó week is als het behoorde te zijn, loop evenwel tot God, en zegt: „Heere ontferm U over mij; Heere vergeef mijn zonden en schenk mij berouw. Heere, zendt Uw Geest neder om mijn hart week te maken.”

Nu, indien u dit wilde doen, zo zou u welkom bij Hem zijn. Want ik verzeker u, dat Hij wacht om genadig te zijn, en ontferming te betonen aan arme, boetvaardige zondaren, die berouw hebben en „honger en dorsten naar gerechtigheid”.

Ik zal nu niet verder spreken, maar ik wil u allen opdragen aan Hem, Die machtig is u te geven bekering en vergiffenis van zonden in het bloed van Zijn Zoon Jezus Christus. Aan Wien, met de Vader en met de Heilige Geest worde toegebracht, alle eer, lof en heerlijkheid, nu en voor eeuwig. Amen.

Het oordeel ten laatsten dage.

Voorafspraak

Ziet op naar de Zoon van God, Die op de troon van Zijn genade zat, toen Hij deze openbaring gaf. Hij alleen kan uw ogen openen om deze verborgenheid te zien. En bidt om Zijn eigen Geest, want Die alleen kan deze waarheid levendig en krachtig maken in uw consciëntie. En bidt dat deze gezegende Geest deze waarheid wil overbrengen in uw hart, opdat ze mag zijn tot een licht en een lamp, om u te doen zien in de wolken, in de heerlijkheid, waarheen een ieder van hen die de Zijnen zijn, eenmaal zal gaan.

„En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend, en een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hun werken.”

Openbaringen 20 : 12.

Dit is het gezicht van dat laatste en algemene, en van dat eeuwige oordeel, dat Johannes zag nadat hij had gezien al de worstelingen, al de strijd, al de smarten en al de overwinningen van de heiligen hier op aarde. Dit gezicht bevat de laatste en grootste troost, als de grond van alle lijdzaamheid der heiligen. Om deze oorzaak zit de Zoon van God op Zijn troon van genade, en laat aan Johannes zien de ganse gedaante van dit laatste, algemene en eeuwige oordeel. De heiligen die hier reizen onder menigvuldige beproevingen, mogen voortreizen zonder vrees, wetende dat er een dag des oogstes komt, en dat de tijd nadert, wanneer zij zullen rusten van al hun arbeid en zij zullen worden geleid tot eindeloze heerlijkheid. Want de apostel heeft gezegd: „Indien wij alleenlijk in dit leven op Christus zijn hopende, zo zijn wij de ellendigste van alle mensen,” 1 Cor. 15 : 19.

Daarom is dit de meest zekere troost die de heiligen hebben, dat zij weten dat zij die dag te wachten hebben. Want wanneer zij die dag van verre zien, zo zijn zij getroost, omdat zij weten dat deze zichtbare hemel zal voorbijgaan, en zij wachten op een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid voor eeuwig zal wonen.

En wanneer zij zien op de goddelozen, die scharlakenrood zijn in hun zonden, zo denken zij bij zichzelf, o ellendige schepselen, er komt een eindeloze wraak over u, die niet gelooft.

Wanneer zij zien op hun medebroeders, de heiligen, en zij zien sommigen verbannen, sommigen vervolgd, sommigen in de gevangenis en sommigen gedood; en wanneer zij horen de stem van God klinken in hun oren, zeggende: „Vreest niet u klein kuddeke, want het is uws Vaders welbehagen u het Koninkrijk te geven,” en wanneer zij denken aan die sierlijke kroon van eeuwig leven en eeuwigdurende heerlijkheid, die op hun hoofd zal worden gezet, dan hebben zij sterke vertroosting in hun ziel. Dan zullen zij zeggen: *Welgelukzalig ben ik, want de dag van mijn verkwikking komt nader, wanneer al de heiligen de erfenis zullen bezitten, waarnaar zij met vreugde uitzien, dan zullen ook wij met de anderen ons deel ontvangen.*

Maar nu het tegendeel. De tijding kwam tot Nabal, dat David met zijn mannen, gewapend tegen hem optrokken, zij die zo smadelijk door hem bejegend waren, kwamen tegen hem op, en hij verschrikte. Dit nieuws was ontzettend voor Nabal,

want zijn hart bestierf in hem, en tien dagen daarna bezweek hij.

Maar de tijding van de aantocht van David was niet zo vreselijk voor Nabal als de tijding van de laatste dag zal zijn voor hen die niet met God verzoend zijn. O vreeslijk en ontzettend zal deze tijding zijn voor uw hart, wanneer u ze zult horen. Want er is gezegd van die dag dat er zullen zijn tekenen in de zon, en in de maan en in de sterren, en op aarde oorlogen en benauwdheid onder de volkeren. En wanneer de zee en de wateren groot geluid zullen geven, dan zullen de harten der mensen bezwijken van vrees. Want zij zullen niet weten waar zij heen moeten. Tot God durven zij niet te komen, omdat zij tegen Hem gezondigd hebben; tot de Zaligmaker durven zij niet te gaan, omdat zij Zijn bloed onder hun voeten vertreden hebben; tot de engelen of heiligen durven zij niet komen, want zij zullen het vonnis van de Rechter goedkeuren. Ik weet niet waar zij dan moeten heenvlieden.

Maar tot de Zijnen zegt Hij: *Ziet op, en heft uw hoofden omhoog want de dag van uw verlossing is nabij.* O die dag zal zijn een dag vol van vertroosting voor de heiligen, maar vol van verschrikking voor allen, die nooit vrede vonden in Zijn bloed.

Nu, Johannes zag dit gezicht, en ik wens dat de Geest van de Zoon uw aller ogen opene, opdat u mag zien wat hij zag, zo zult u zien:

- I. Ten eerste, de Rechter.
- II. Ten tweede, de wijze van het gericht.
- III. Ten derde, de uitvoering van het oordeel, beide over de Godzaligen en over de goddelozen.

I. Hij zag de Rechter

Hij beschrijft Hem zoals hij Hem zag. Hij zag de troon waarop Hij zat en hij zag het ontzagwekkend aangezicht van Hem, Die op de troon zat, Want Hij komt ten oordeel, en op deze dag zal het 't bijzonder werk van de Zoon van God zijn om te oordelen. Er zal een troon gezet zijn in de wolken, want de Godzaligen zullen worden opgenomen in de wolken, de Heere tegemoet in de lucht. Zo zal Zijn troon zijn in de lucht, en op de wolken.

Johannes zag dat deze troon *wit* was, want wit is de Heere Die daar op zit. Wit zijn de heiligen en de engelen, die daar rondom staan. Heilig zal de rechter zijn, en heilig zullen de getuigen zijn in dat gericht. Rechtvaardig zal de Rechter zijn in de vrijspraak van alle gelovigen, en rechtvaardig zal Hij zijn in het uitspreken van het schuldig, over de goddelozen. Rechtvaardig zal Hij zijn in het beschuldigen van de goddelozen, want Hij zal u niets ten laste leggen dan dat waarvan uw consciëntie zal getuigen dat het waar is. U zult overtuigd worden van de rechtvaardigheid van uw veroordeling, en van de rechtvaardigheid van het vonnis. Hoewel het vonnis voor eeuwig zal zijn, en het u geen hoop zal laten, hoewel het onherstelbaar zal zijn en zeer streng zal wezen, evenwel zal de consciëntie van de goddelozen er niets tegen kunnen inbrengen, want de Heere is rechtvaardig in Zijn richten.

Wij lezen in Matth. 22 : 12, dat „de man die geen bruiloftskleed aan had, verstomde.” Hij had niets in te brengen, om te voorkomen dat zijn handen en voeten werden gebonden en hij uitgeworpen werd in de „buitenste duisternis, waar weinig zal zijn en knersing der tanden.” Zó wit is de troon, dat er tegen niemand onrecht zal worden bedreven op die dag. Het kind van een jaar oud en dat van een maand, ja het ontijdig geborene, indien het naar het verderf gaat, zo zal God rechtvaardig zijn in hun oordeel.

De troon was *groot*, want groot is de Rechter, Die zal zitten op die troon, want het is God Die hemel en aarde maakte, en Die alles vervult met Zijn tegenwoordigheid. Groot zal zijn de vergadering die zal staan rondom de troon, een ontelbaar getal van engelen, en alle heiligen die ooit geleefd hebben, zullen zitten rondom deze troon. Groot is het getal van hen die daar geoordeeld zullen worden, zelfs alle duivelen en goddelozen zullen staan op de aarde. Dan zal het gezien worden: „Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.” Velen zullen geworpen worden in het onuitblusselijke vuur. Groot is het vonnis dat zal worden uitgesproken, want het is voor eeuwig en zal niet worden herroepen.

De volgende zaak waarin Hij wordt beschreven, is Zijn ontzagwekkend aangezicht. Johannes zag een die op de troon zat, Er was niet meer dan één, want Zijns gelijke is er niet. Hoewel daar vele tronen en vele richters zullen zijn, evenwel zal er één zijn boven allen. Daar zullen vele rechters zijn, maar er zal slechts één Heraut zijn die het vonnis uitgeven zal. Daar zal niet zijn een heilige van een dag oud, of van een maand, of zij zullen allen instemmen met de veroordeling der goddelozen. Johannes noemt de naam van die Ene niet, maar Hij kan gekend worden door Zijn Majesteit. Hij zal gekend worden door Zijn macht, want de hemelen zullen door Hem worden opgerold, en de aarde zal wegvlieden voor Zijn aangezicht, en geen plaats zal voor die gevonden worden. Kent Hem uit Zijn ontzaglijk aangezicht en Zijn alziend oog, dat geen zuiverheid in de hemelen, noch in de aarde ziet, noch in de zee, en daarom zullen zij voor Hem wegvlieden.

Het is waar, er zullen andere in hun plaats komen, maar deze oude hemelen, deze oude aarde, deze zon en dit oude firmament, die gedwongen waren te zien op mannen en vrouwen toen zij zondigden, die zullen staan op Gods bevel, want Hij heeft besloten dat zij zullen staan tot die dag. Zij moeten gehoorzaam zijn aan de inzetting Gods, maar daarna zullen deze oude hemel, en deze oude aarde en deze oude zee, niet meer zijn. Petrus heeft geschreven: „Maar de hemelen die nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, en worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels en der verderving der goddeloze mensen,” 2 Petrus 3 : 7.

Zo ziet U, dat deze hemel en deze aarde welke nu gezien worden, in vlammen zullen opgaan, maar er zal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zijn, een wereld waarin gerechtigheid zal wonen, voor allen die gegeven zal worden het Lam te zien, en het Lam te aanschouwen tot in eeuwigheid.

Mensen zouden een eeuwige heerlijkheid niet versmaden voor een tegenwoordige wereld, indien zij geloofden dat deze wereld, met alles wat er in is, zal verteerd worden door vuur. Maar gelooft het niet, indien u niet wilt. Heden betuig ik u, dat beide hemel en aarde ten bestemden dage in brand zullen worden gestoken, en het vuur zal alle rijkdommen verteren. Zilver, goud, juwelen en kostelijke waren, en alle die sierlijke paleizen en grote gebouwen, die u ziet, zullen in vlammen opgaan. Ja de koning zelf zal niet zoveel hebben als een strozak om er zijn hoofd op neer te leggen, niet meer dan de armste bedelaar, die gaat van deur tot deur.

II. De volgende zaak die wij zouden beschouwen, is de wijze waarop het gericht zal plaats hebben.

Ik wil smeken dat de Geest van de Heere Jezus uw ogen wil openen om dit oordeel te zien. Ik wil wachten op de Heere, daar ik geloof dat niemand van u, die verordineerd is tot het eeuwige leven, het niet zal zien. Ik geloof dat zij die gekend zijn van eeuwigheid, op deze tijd of op een andere tijd, door de Geest de ogen zullen worden geopend en dat dit oordeel in hun consciëntie zal geopenbaard worden.

Ik herinner er u aan, wat de apostel zegt tot de Hebreëen, in de woorden: „Daarom, nalatende het beginsel der leer van Christus, laat ons tot de volmaaktheid voortvaren, niet wederom leggende het fundament van de bekering van dode werken, en van het geloof in God, van de leer der dopen, en van de oplegging der handen, en van de opstanding der doden, en van het eeuwig oordeel,” Hebr. 6 : 1, 2.

U ziet, hij noemt dit eeuwig oordeel een van de stukken van onze belijdenis, en een van de hoekstenen, die iedere christen na aan het hart moeten liggen, om het gebouw van Christus in stand te houden. Want indien u dit niet doet, zo zult u nooit een huis bouwen, dat de storm zal kunnen doorstaan. Omdat velen van u deze grondsteen niet in hun hart gelegd hebben, zo bent u nog niet gekomen tot de grond van het christendom. De apostel noemt het een eeuwig oordeel, omdat het niet is een oordeel dat een bepaalde tijd zal duren, of de tijd van zestig of tachtig jaren, hetwelk is een menselijke leeftijd, noch voor duizend of tien duizend jaren, maar het zal zijn voor een eeuwigheid.

Er zijn drie dingen die Johannes in dit oordeel ziet. Merk ze op in uw boek, opdat u mag merken op dit eeuwig oordeel.

- (1) Hij ziet de verschijning van allen voor God, want u allen zult verschijnen in dat oordeel.
- (2) Hij ziet dat ze gedagvaard worden, en dit zal voorafgaan aan het eindoordeel over allen.
- (3) Ze zullen allen moeten geopenbaard worden voor God, wanneer zij zullen verschijnen voor Zijn rechterstoel. De apostel zegt: „Wij moeten allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt, naar dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad,” 2 Cor. 5 : 10. Dus moeten wij allen verschijnen, en daarom wordt die dag genoemd een dag van openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods, een dag waarop God te voorschijn zal brengen de geheimen van alle harten, een dag waarop mannen en vrouwen, ouden en jongen, openbaar zullen worden aan allen, zelfs zal er geen gedachte in uw hart geweest zijn, die in die dag niet zal geopenbaard worden.

III. Wij zullen nu spreken over het oordeel zelf.

Ten eerste van de verschijning van allen in dat oordeel. Op heden betuig ik u voor God en Jezus Christus, Die de levenden en de doden oordelen zal, dat u allen zult verschijnen voor de rechterstoel van Christus.

Ten tweede heb ik te spreken over de openbaring van allen, hoe uw consciëntie zal worden geopend in de tegenwoordigheid van alle mensen en engelen, van de heiligen en van de duivelen.

De derde zaak waarover ik zal spreken, indien de Heere mij daartoe genade wil verlenen, is het oordeel. Mijn ontfermende God wekke uw harten op, en brenge ze in het licht, om u deze dingen te doen zien.

O wie moet niet beven bij het denken aan het laatste oordeel. O geruste wereld, wat doet U? Ik herinner u aan de profeet Jeremia, die driemaal tot de aarde riep: O hoor het Woord des Heeren! Wat zullen wij beginnen wanneer u niet wilt horen! Wilt u het Woord des Heeren niet horen? O aarde, aarde, aarde, hoort u dan! Wat zullen wij horen? Wij moeten allen verschijnen voor de rechterstoel van Christus. O dit gebod om te verschijnen, - wanneer de consciënties en lichamen van de goddelozen voor Hem Die alle dingen ziet, en voor al Zijn heiligen gesteld worden, - hoe zult u het dan

maken? Dan zult u de hemelen en de aarde brandende rondom u zien en een eeuwigheid van toorn beneden u wachtende, waarin u moet worden geworpen om daar eeuwig te blijven. 'O wie kan de verschrikking van die beschuldigende consciëntie beschrijven?

Ik kom nu tot de bijzonderheden.

Eerst zegt hij : „Ik zag de doden, klein en groot, staande voor God.”

Ten tweede, hij zag dat „de boeken werden geopend, en een ander boek werd geopend, dat des levens is.”

Ten derde, hij zag dat „de doden werden geoordeeld, uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hun werken.”

Ten vierde, hij zag dat „de dood en de hel werden geworpen in de poel des vuurs.”

Wat heeft dit alles te zeggen? Johannes zag het. Dit oordeel zal zichtbaar zijn, hoort wat ik zeg van dit eeuwig oordeel, waar u moet verschijnen en waar uw naakte consciëntie zal openbaar komen, en waar u zult geoordeeld worden naar de werken die u in dit lichaam gedaan hebt, en waar u zult ontvangen uw uiteindelijk vonnis, hetzij tot zaligheid of tot rampzaligheid. Dit alles zal zichtbaar zijn, en uw ogen zullen het zien, en u allen zult de Rechter zien komen op de wolken. Daarom zeiden de engelen tot de discipelen: „Wat staat u en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien henenvaren.” U zag Hem van u gaan en u zult Hem zien, wanneer Hij zichtbaar zal wederkomen op de wolken. Daarom zegt Johannes in Openbaringen: „Zie, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben, en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven.” Want deze uw ogen zullen de Heere Jezus zien komen in de wolken. Alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben, en die hun bloedige handen in Zijn zijde hebben gezet. Maar dan zullen zij weklagen en wenen voor Hem, wanneer zij zich niet meer kunnen bekeren.

O wraak, wee en toorn voor eeuwig over hen die er geen consciëntie van maken, het hart van de Zoon van God door hun zonden te bedroeven, en die zich niet willen bekeren, en die liggen te slapen in zekerheid en rust, want zij zullen een smartelijk ontwaken hebben. Zij die Hem veroordeeld hebben, zullen Hem zien met hun ogen, want toen de hogepriester tot Hem zeide: „Ik bezweer U bij de levenden God, dat u ons zegt of Gij zijt de Christus, de Zoon Gods,” toen zeide Jezus tot hem: „gij hebt het gezegd. Maar Ik zeg ulieden, van nu aan zult gij zien de Zoon des mensen zittende ter rechterhand der kracht Gods, en komende op de wolken des hemels.”

Christus wordt hier gevergd op een eed, dat Hij de levenden God niet zal lasteren, dat Hij de waarheid zal zeggen, indien Hij de Zoon van God is. Hij wil nu een antwoord geven, want Hij gaf nooit een antwoord aan goddelozen, dan wanneer Hij daartoe gevergd werd. Nu Hij besluit bij Zichzelf: Ik zal die heerlijke Naam van Mijn Vader verheerlijken, bij welke ik gevergd wordt, en Ik zal een antwoord geven.

Nu, wee over die ziel en over die consciëntie, die gevergd zijnde bij die heerlijke Naam van de levenden God, om een belijdenis van de waarheid te doen, en die de waarheid niet wil belijden. Christus heeft de goede belijdenis gedaan, want Hij zeide: „Maar Ik zeg ulieden, van nu aan zult u zien de Zoon des mensen zittende ter rechterhand der kracht Gods, en komende op de wolken des hemels.” Wanneer de ogen van Kájafas' verachtelijk geraamte en van zijn beklagenswaardige ziel zullen gedwongen worden de Heere te zien, komende op de wolken, dan zal hij Hem zien zittende aan de rechterhand van de kracht Gods.

Dit is het eerste, de Rechter zal zichtbaar zijn. Want Hij zal komen in grote heerlijkheid, en in vlammend vuur. U zult dat vuur zien, en de hemelen en de aarde bevende en schuddende, terwijl de sterren uit het firmament zullen vallen, gelijk een boom zijn bladeren afschudt. U zult de zee zien verteren in vlammen, en u zult zien de aarde in brand staan, en u zult zien de troon en Hem Die daar op zit. U zult zien al de uitverkorene engelen en heiligen rondom deze troon. U zult zien de doden, beiden klein en groot, staande voor God. U zult zien dat de boeken geopend worden, en een ander boek dat des levens is, en u zult zien dat de doden worden geoordeeld naar hun werken. U zult zien dat de goddelozen worden geworpen in de poel des vuurs, en de uitverkorenen opgenomen in de hemel. Indien u tot dat getal behoort, dan zult u met de anderen binnengaan. U zult dat alles zien, want alles zal zichtbaar zijn in die grote dag.

Wat zag Johannes? *O, hij zag de doden, klein en groot, staande voor God.*

Maar wat zal dan worden van de levenden? Zullen zij niet moeten verschijnen? Ja zij zullen, maar er zal dit groot verschil zijn dat velen zullen ontwaken uit het stof, en anderen zullen veranderd worden. Daarom spreekt Johannes alleen van de doden. De doden die verteerd zijn in hun graf, zullen opstaan en verschijnen, daar is geen twijfel aan. Maar die op die dag nog leven, zullen ook verschijnen. Indien de zee en het graf hun doden niet zullen kunnen houden, en indien de hel de verloren zielen niet zal kunnen houden, wat zal dan de levenden kunnen houden in die dag? Indien de ganse schepping de doden zal uitwerpen, wat zal dan met de levenden geschieden? De apostel zegt: „Want dat zeggen wij u door het Woord des Heeren, dat wij die levend overblijven zullen tot de toekomst des Heeren, niet vóórkomen zullen degenen die ontslapen zijn,” 1 Thess. 4 : 15.

Er zal dan een geslacht op aarde zijn, en het grootste gedeelte zal leven als in de dagen van Noach, voor de vloed kwam. Zij zullen eten en drinken, trouwen en ten huwelijk uitgegeven worden. Zij hebben in de eerste wereld zich vermaakt, tot de dag toe dat Noach in de ark ging, en zij wisten het niet tot de vloed kwam en hen allen wegnam. Zo zal het ook zijn in de toekomst van de Zoon des mensen.

De apostel Paulus zegt: „Zie, ik zeg u een verborgenheid; wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden.” Het is alsof hij wil zeggen, dat alle mannen en vrouwen die in die dag leven, niet zullen sterven, maar in plaats van sterven zullen zij veranderen. De verandering van de goddelozen zal bestaan in het overgaan van de sterfelijkheid van een vervloekt lichaam in een meest droevige onsterfelijkheid.

Er zal ook een verandering zijn van de rechtvaardigen, want hun sterfelijk en verderfelijk lichaam zal onsterfelijkheid en onverderfelijkheid aandoen, opdat hun verheerlijkte zielen mogen wonen in verheerlijkte lichamen, om God daarin eeuwig te verheerlijken, en daarin zullen zij nooit vermoeid worden. Maar het vuur zal vrijheid krijgen de onsterfelijke lichamen en zielen der goddelozen te verteren, maar zij zullen altijd sterven en nooit sterven.

Johannes zag de doden, *maar nu opgewekt en levende.*

Zij die verteerd zijn in het graf zullen daaruit worden opgeroepen, en zullen verschijnen met hen die dan leven, maar de levenden zullen de doden niet vóórkomen, want de doden zullen eerst opwaken.

De dag des oordeels zal zeer plotseling komen, en er zal geen tijd van berouw of bekering meer wezen. „Twee zullen op de akker zijn, de ene zal aangenomen en de andere zal verlaten worden; twee zullen malen in de molen, de ene zal aangenomen en

de andere verlaten worden. In dien dag, wie op het dak zal zijn, en zijn huisraad in huis, die kome niet af om hetzelfde weg te nemen; en wie op de akker zijn zal, die kere desgelijks niet naar hetgeen dat achter is," Luk. 17 : 31. Het zal plotseling komen, en er zal geen tijd zijn iets meer te doen. De apostel zegt, dat „wij zullen veranderd worden in een punt des tijds," en hij zegt: „in een ogenblik," dat is spoedig voorbij.

Johannes zag *de doden, klein en groot*, geen enkele man of vrouw uitgezonderd, daar zullen de ouden en de jongen staan, en het kind dat u ontvallen is, ook dat zal in die dag verschijnen. De koning en de onderdaan, de meester en zijn knecht, de rijke en de arme, allen zullen in die dag voor God staan en verschijnen.

Hij zegt: *Ik zag ze staande voor God.*

Zij die tronen zullen hebben om er op te zitten, zullen staan en wachten totdat ze zullen worden opgenomen in de lucht, en met de Heere in de hemel zullen komen; of anders zullen zij op aarde staan en wachten om de uitspraak te horen.

De Rechter voor wie ze zullen staan is de Zoon van God, want Hij heeft gezegd: „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem van de Zoon van God, en die ze gehoord hebben, zullen leven," Joh. 5 : 25. „Want gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelf, alzo heeft Hij ook de Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelf, en heeft Hem macht gegeven ook gericht te houden, omdat Hij des mensen Zoon is." Hij is de Zoon des mensen, en daarom zal Hij als een Man zitten op een troon om de wereld te oordelen. Maar Hij is meer dan de Zoon des mensen, want diezelfde mens is God, en de heerlijkheid van God zal uitblinken in Zijn mensheid. Daarom zullen allen Hem zien als God, en zij zullen allen staan voor God.

Nu kom ik tot de gerichtshandeling. *De boeken werden geopend. En een ander boek werd geopend, dat des levens is.*

Johannes ziet vele boeken, en het laatste is slechts één boek in het enkelvoudig getal genoemd. Johannes zag dat de boeken werden geopend. Welke boeken zijn dat?

Ten eerste is daar het *gedenkboek* dat voor Gods aangezicht is, waarin Hij al uw gedachten die u hebt gehad gedurende uw ganse leven, heeft opgetekend. David zegt: „Alle deze dingen waren in Uw boek geschreven, de dagen als ze geformeerd zouden worden, toen nog geen van die was," Ps. 139 : 16. In Mal. 3 lezen wij: „Daar is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven voor degenen die de Heere vrezen en voor degenen die aan Zijn naam gedenken."

U ziet daar is een boek, waarin de Heere een getrouw register heeft geschreven van de wegen van alle mannen en vrouwen die er ooit in de wereld waren. Dit zal eerst opengeslagen worden. Het wordt genoemd: „Het gedenkboek des Heeren." Niet dat de Heere iets kan vergeten, maar om u te verzekeren, dat er niet één ijdel woord uit uw mond voortkomt, en geen afdwalende gedachte in uw hart is, die niet gevonden wordt in het gedenkboek. Er is een register van het leven van alle mensen in dit boek geschreven.

Ten tweede, daar is het boek van uw *consciëntie*. Er is niemand van u of hij heeft een boek in zich, waarin geschreven zijn alle gedachten, woorden en daden, die van u zijn voortgekomen, sinds u ter wereld kwam. Zo heeft ieder van ons zijn eigen boek, en zij zullen te voorschijn gebracht en geopend worden. Deze twee boeken, het gedenkboek des Heeren en het boek van uw eigen consciëntie zullen met elkaar vergeleken worden. Er zijn twee boeken of twee registers, zo zijn er ook twee schrijvers, een ieder met de pen in zijn hand, en zij schrijven voortdurend het gehele register van uw leven en alles is opgeschreven in deze twee boeken. De ene schrijver

is Gods eeuwigdurende gedachtenis, en de andere is uw eigen consciëntie. De ene is het alziende oog van God, dat gedurig op u let. De andere is uw eigen consciëntie, die u waarschuwt voor alle uw zonden, en die gedurig bij u is. Uw consciëntie is de schrijver, hij zal uw beschuldiger zijn, hij zal getuige tegen u zijn, hij zal uw rechter zijn, en indien het niet door genade wordt verhoed, zo zal hij u eeuwig veroordelen.

Johannes zag *dat deze boeken werden geopend*.

Waren zij dan eerst gesloten? Het is waar, sommigen gaan met hun boeken gesloten, met hun lichaam naar het graf en met hun ziel naar het verderf. Sommigen gaan, gelijk Judas, met één blad open, en op één regel is geschreven: „Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed.” En zo met dat rode en bloedige vonnis, ging zijn lichaam naar het graf, en zijn ziel naar de hel. Sommigen hebben dit boek geopend gehad, maar zij hebben het gesloten, en voor anderen is dat boek nooit geopend geweest. Maar hoe het ook zij, dat boek zal geopend worden in die dag. Beide boeken, het gedenkboek dat voor Gods aangezicht is, zal geopend en gelezen worden; en daarna het boek van uw eigen consciëntie, en deze twee zullen met elkaar vergeleken worden, en zij zullen in alles overeenstemmen.

Ten derde, Johannes zag *dat een ander boek geopend werd*. Het is wezenlijk een ander boek, dat hier genoemd wordt „het boek des levens,” en in het volgende hoofdstuk wordt het genoemd „het boek des levens des Lams.” In dit boek staan de namen van hen die verordineerd zijn ten eeuwige leven, „die het Lam zullen volgen waar het ook heengaat en zij zullen eeuwig met Hem regeren,” en daarom wordt het genoemd het boek des levens. Maar waarom wordt dit tevoorschijn gebracht en geopend?

God houdt een goede orde. Zichtbare dingen worden tevoorschijn gebracht.

Twee zichtbare boeken komen te voorschijn en worden gelezen, want daarin zal worden gezien wat omtrent uw gehele leven over u geschreven is. Het vonnis zal daarop nog niet worden uitgesproken, maar dit andere boek zal worden ingezien voor dat het vonnis wordt geveld. Wat staat in dat andere boek? Het eeuwig besluit van Gods verkiezing staat daarin geschreven, en daar zal gezien worden wier namen staan in het boek des levens.

Zo ziet u dat er drie boeken zullen zijn en dat ze geopend zullen worden. Het gedenkboek Gods en het boek van uw eigen consciëntie, en deze zullen met elkaar overeenstemmen. Maar in het boek des levens, hetwelk het derde boek is, zal worden gevonden gedachten des vredes over hen, die Hij verkoren heeft tot het eeuwige leven.

En zovelen van u, als kinderen Gods zijn, zult drie dingen geschreven vinden in het boek van uw consciëntie.

Ten eerste, uw roeping, bestaande in uw vereniging met de Zoon van God, door geloof en bekering.

Ten tweede, u zult daarin vinden uw rechtvaardigmaking, dat is, de vergiffenis van uw zonden in Zijn bloed.

Ten derde, u zult daarin vinden het beeld van de Zoon van God geschreven op uw hart.

Daarom, vóór het vonnis zal worden uitgesproken, zal dat andere boek geopend worden, en het zal gezien worden, niet alleen dat u geroepen, gerechtvaardigd en geheiligd bent, maar ook dat u verordineerd waart tot dit koninkrijk, eer de wereld gemaakt was.

Zo ook zal de verwerpene drie dingen in zijn consciëntie geschreven vinden.

In de eerste plaats, dat indien hij geroepen is, hij niet is gekomen. Of indien hij gekomen is, hij het bruiloftskleed miste.

In de tweede plaats, dat hij nooit gerechtvaardigd was, noch vergiffenis vond in het bloed des Lams.

In de derde plaats zal hij zijn zonden daar beschreven zien.

Vóórdat het vonnis uit de mond des Heeren zal uitgaan, zal het andere boek opengeslagen worden, en hij zal zien dat zijn naam nooit geschreven was in het boek des levens. De Heere zal zeggen: *Daar is de persoon die Ik voorbij ging in Mijn eeuwig besluit der verkiezing.*

Ik bid u, geef acht op de orde. Het boek des levens werd niet eerst geopend, om te zien of uw naam daarin was opgetekend. Daarom indien u wilt weten of uw naam staat in het boek des levens, zie dan eerst in het boek van uw eigen consciëntie, en lees wat daar geschreven staat. Indien God uw naam heeft geschreven in het boek des levens, zo mag u het weten uit het boek van uw consciëntie. Dit is de orde die de Heere zal houden in die dag om een ieder te brengen tot de kennis van zijn verkiezing of verwerping, en u mag geen andere vorm van onderzoek gebruiken dan de Heere gebruikt.

Wanneer u dan zult verschijnen, zullen de boeken opengaan. De Heere brengt Zijn boek, en u brengt uw boek, waarin geschreven staat een register van uw hart en consciëntie. Beide deze boeken werden geopend, voor het boek des levens opening. Daarom zovelen van u, als zoeken om de vertroosting, en die wenst te weten wat in de boeken van u is geschreven, tracht niet in te dringen in de raad God, maar dring in uw eigen hart en zie wat daarin is. Want zoals het in uw hart geschreven werd, is het in de hemel geschreven.

Hoe zult u dan weten of uw naam boek des levens, is geschreven of niet?

U kunt het weten uit deze woorden: „Die Hij tevoren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd. En die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt.”

Nu, uw verkiezing is het boek des levens. Nu, uw roeping, uw rechtvaardigmaking, uw heiligmaking, moeten de kenmerken zijn van uw verkiezing. Daarom onderzoek uzelf. Hebt u de Geest des levens ontvangen? Indien u ooit voelde een zoete gemeenschap en vereniging met Christus; indien u ooit in Hem woonde, en Hij in u; indien u deze tekenen ooit in waarheid in u gevonden hebt, dan bent u geroepen. En indien u geroepen bent zo zult u ook de andere weldaden hebben. Want u die inwendig geroepen bent, hebt uit vrije genade vergiffenis ontvangen en u zult geheiligd worden. Was ooit deze begonnen heerlijkheid in u? Had u ooit honger naar Christus' gerechtigheid? Indien u deze weldaden ooit had, zo hebt u alle drie trappen van uw verkiezing.

Indien iemand de genoemde tekenen in zijn leven vindt, zo is het genoeg. God heeft Zijn eigen bestemde tijd om u te roepen, maar dit wil ik tot u zeggen, zo lang u deze tekenen mist, zo kunt u niet verzekerd zijn van uw verkiezing, en zo hebt u geen waarborg dat u ooit het koninkrijk der hemelen zult binnengaan.

Wat zal ik nu tot u zeggen? Bedenkt eerst dat u allen voor God moet verschijnen in die grote dag. Wij hebben gezien dat er niemand onder u is, die niet openbaar zal worden in die dag, ja u allen, niemand uitgezonderd.

U die een kind van God bent, u zult de zonden die u bedreven hebt, zien in die grote dag, maar u zult ze zien bedekt met de mantel van het bloed van Christus. U zult uw zonden zien en u zult ze bedekt zien, opdat u te meer de grote goedheid van God, aan

u bewezen, zult mogen verheerlijken.

Toepassing

Wel, bereidt u voor op deze dag van rekenschap. Mag ik u vragen het te doen? Ik wens dat u het gedaan hebt, en anders zal het goed zijn dat u het nog doet. Mag ik u allen vragen het te doen, heer en knecht, rijk en arm, oud en jong, groot en klein, mag ik u allen vragen er over te denken, dat u met uw naakte consciëntie voor God zult staan, en te geloven dat het boek van uw consciëntie op die dag zal opengaan voor het alziend oog van God?

En zou ik uw aangezicht nooit weer zien, zo wil ik u zeggen, alsof ik uw aangezicht nooit weer zal zien, dat ik God tot getuige roep, dat ik u heb gewaarschuwd naar de mate van het licht dat ik heb, en zoals Hij het aan mij heeft geopenbaard.

Veronderstelt dat u nooit een andere waarschuwing kreeg, dan die God in Zijn Woord heeft gegeven, waarin God alle mensen vermaant zich te bekeren, „omdat Hij een dag gesteld heeft op welke Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een Man, Dien Hij daartoe geordineerd heeft,” dan bent u niet te verontschuldigen.

Of veronderstelt, dat u nooit een andere waarschuwing kreeg dan die welke ik u in dit uur gegeven heb, zo zal het voldoende zijn om mijn consciëntie vrij te spreken, dat ik niet schuldig ben aan uw bloed, zodat indien u naar het verderf gaat, uw vonnis rechtvaardig zal zijn, omdat u de waarschuwing hebt ontvangen, dat er een dag gesteld is, wanneer alle vlees voor God zal staan, en geoordeeld zal worden en dat iedere man en iedere vrouw, die geen waar geloof en geen oprechte bekering heeft gehad, zal geoordeeld worden.

Wie van u durft dan voor deze Rechter te verschijnen zonder deze twee, geloof en bekering, geschreven in uw consciëntie?

Laat mij tot u spreken, want ik wens tot u te spreken; wier aangezicht ik misschien nooit weer zal zien. Ik smeed u, houdt deze dag in gedachtenis, en neem bijtijds het boek van uw consciëntie, en spreidt het uit voor God, en vliedt tot de troon der genade en der ontferming, en roept uit: Genade o God, genade, want ik ben een snood zondaar, tot. U mag wederkeren, gewassen in Zijn bloed.

Onthoudt wat ik u zeg, want ik hoor vele dingen van u, maar ik wil alleen dit zeggen, veracht niet de geringste man, die een opdracht heeft in kerk of staat. Waarom wilt u een kwade naam over deze plaats brengen? De overheid wordt veracht, en een goede orde wordt versmaad. Daarom hoort en neemt de waarschuwing aan, dat hij die de machten die God gesteld heeft, wederstaat, de ordinantie Gods wederstaat en een oordeel over zich brengt, en het zal een vreeslijke zaak voor u zijn veroordeeld te worden.

Daarom smeed ik u, bij de liefde van de Heere Jezus, dat u de krachten van uw ziel verzamelt, om de Heere Jezus in uw roeping te verheerlijken. Ik beveel u allen, dat u de straf over ongehoorzaamheid aan het gezag van de groten God niet over u haalt, en dat u daarom uzelf onderwerpt aan de ordinantiën Gods.

U weet wat werd van Korach, Dathan en Abiram, wegens hun morren tegen Mozes en Aäron, waarvan de ene een opdracht had in de staat en de andere in de kerk. De aarde opende zich, en verslond hun zielen en lichamen, en beiden werden weggerukt naar de hel. Gedenk aan dit oordeel, en ik bid God, dat het niet op u valle.

Ik zeg tot u, omdat wij niet weten, hoe lang onze tijd zal duren, en omdat de duivel

raast en woedt, daar hij onze staat ons benijdt, ik smeeek u hier in de ingewanden van de Zoon van God, dat een iegelijk van u berouw hebbe over zijn vroegere kwade wegen, en dat u wilde arbeiden om uw huis te brengen tot bekering en tot reformatie. En dat een ieder van u wilde arbeiden om uw naaste omgeving tot bekering te brengen.

Waar bent u in de morgen en in de avond, dat het huis van God zo leeg is, en wat voert ge uit tijdens het morgen en avondoffer? Ik raad u aan, tijd af te nemen van uw werk, en komt 's morgens en 's avonds tot de dienst van God, en ik beloof u dat het u niet schaden zal in uw aardse roeping. Maar de Heere zal een zegen geven over uw arbeid, elke dag, naarmate u de dienst van God getrouw waarneemt.

Ik zal het hierbij laten, maar Hij, Die uw aller harten in Zijn hand heeft, wekke u op om Zijn dienst waar te nemen om Christus' wil, aan Wien, met de Vader en met de Heiligen Geest toekomt alle lof, beide nu en voor eeuwig. Amen.

JOHN WELCH (van Iraongray)

LEVENSBERICHT

John Welch, de schrijver van de volgende predicatie en toespraken, was de zoon van Josias Welch, predikant te Templepatrick in Ierland, kleinzoon van John Welch te Ayr en de achterkleinzoon van de voorname Hervormer, John Knox. Hij werd geboren omstreeks het jaar 1633.

Heel weinig is ons bekend aangaande zijn eerste jaren, en zelfs omtrent de omstandigheden, die er toe leidden, dat hij als predikant naar Irongray kwam, kunnen nauwelijks Enkele gegevens verstrekt worden. Irongray was de geboorteplaats van zijn grootvader en om deze reden bezat deze plaats een grote aantrekkelijkheid voor de kleinzoon.

Gedurende de tijd, die hij daar mocht arbeiden, zag Welch veel zegen op zijn werk en onder zijn getrouwe en liefdevolle bediening werd er menige ziel wedergeboren en gekweekt voor de hemel. Zijn meearbeider Gabriël Semple schreef: „Welch zag meer vrucht op zijn bediening dan iemand anders in Schotland”.

In 1661 besloot Welch met zijn medebroeders uit de classis Dumfries, weerstand te bieden om de 29ste Mei, de gedenkdag van de Restoratie (= herstel van koning Karel II) als een feestdag te vieren en hij was één van de zeventien predikanten van de Classis Dumfries, die zich een jaar later gedwongen voelden hun ambt neer te leggen en de gemeente te verlaten tengevolge van de goddeloze aanrandingen van de vrijheden der Kerk door de burgerlijke macht. Zijn vertrek uit de gemeente en de streek, waar hij gearbeid had, bood een aandoenlijk en ontroerend schouwspel. De droefheid was algemeen en de tranen van de parochianen vloeiden rijkelijk. De oprechtheid van hun smart evenals hun getrouwheid aan de zaak, welke Welch had voorgestaan, werden bewezen door hun hardnekkige tegenstand, toen een poging gedaan werd om een hulpprediker in de gemeente te ordenen.

Welch ging nu herwaarts en derwaarts het land door, predikende in de open lucht en op andere plaatsen, waar hem een gelegenheid geboden werd. In feite waren het Welch en Semple, die het eerst in de veldgodsdienst oefeningen optraden, welk voorbeeld later door veel uitgeworpen predikanten werd nagevolgd. Grote menigten stroomden samen naar de plaatsen waar Welch het Evangelie predikte en bediende. De Regering werd meer en meer verbitterd en vermenigvuldigde haar maatregelen om de Covenanters te onderdrukken. Brieven van onderlinge gemeenschap werden tegen hem uitgegeven en hij werd gedagvaard om op straffe van gevangenschap voor de Raad te verschijnen. Maar Welch bekommerde zich er niet om, maar vervolgde onbevreesd zijn weg, zoals zijn plicht hem gebod, zonder rekening te houden met de gevolgen. Menigmaal kon hij zingen, met toepassing voor zichzelf:

*Ik lag en sliep gerust,
Van 's Heeren trouw bewust,
Tot ik verfrist ontwaakte;
Want God was aan mijn zij';
Hij ondersteunde mij
In 't leed, dat mij genaakte.
Ik zal, vol heldenmoed,
Daar mij Zijn hand behoedt,
Tienduizenden niet vrezen;
Schoon ik, van alle kant,*

*Geweldig aangerand
En fel geprangd moog' wezen.* (Psalm 3:3; vertaald berijming 1773)

Hij nam deel aan de opstand, die bij Pentland eindigde (1662), om welke oorzaak hij een verrader werd gekreten. Ofschoon Welch nu met alle mogelijke macht opnieuw vervolgd werd, arbeidde hij niettemin onverdroten en veel in het openbaar in des Heeren wijngaard. In 1670 hield hij een ontzaglijk grote veldgodsdienstoefening te Carnwath. In 1672 was hij op een soortgelijke bijeenkomst in Perthshire tegenwoordig. In 1674 doorkruiste hij het gehele district Fife, terwijl hij toespraken hield tot wel acht of tienduizend mensen. Tijdens één dezer bijeenkomsten viel hij bijna in handen van de dragonders van de koning, die opdracht gekregen hadden het ganse land te doorzoeken, de verboden sluipvergaderingen (hagenpreken) uiteen te jagen en de leiders gevangen te nemen. Welch ontsnapte en vluchtte zuidwaarts naar Galloway.¹ Spoedig daarna vinden wij hem in Falkland Wood prediken.

Aangezien de teleurgestelde vijand thans heviger het vuur der vervolging deed ontbranden, vond Welch het raadzaam zich voor een wijle naar Engeland terug te trekken. Zelfs daar werd hij, hoewel tevergeefs, door de meedogenloze vijand vervolgd. In 1677 keerde hij naar Schotland terug en hervatte met vernieuwde kracht zijn arbeid. In deze tijd nam hij deel aan de bediening van des Heeren Avondmaal te Maybole. In 1678 verrichtte hij dezelfde bediening te Dunse, waar in zijn eigen gemeente van Irongray het Avondmaal gevierd werd. Niet lang daarna hield hij het Avondmaal te Kirkcudbright, daarna in Colmonell (Ayrshire), hetwelk het laatste Sacrament was, dat hij in Schotland bediende.²

Evenals de mensen, die zich in deze veldgodsdienstoefeningen hadden verzameld, waren ook de predikers altijd bevreesd, dat zij door de vijand overrompeld zouden worden, maar in al deze Avondmaalsvieringen werden zij niet verstoord, ofschoon de diensten herhaaldelijk verscheiden dagen aaneen voortduurden.

„Wij begeerden niet”, schreef Blackadder, met betrekking tot de Avondmaalsviering te Dunse, „het aangezicht van aardse koningen; maar de Goddelijke Majesteit verhief Zijn aangezicht over ons en door de werking des Geestes werden de gevoelige bewijzen geschonken, dat de grote Meester van de Gemeente in het midden was. Het was inderdaad gewrocht van de Heere, Die in tegenwoordigheid onzer vijanden, ons een tafel in de wildernis aanrichtte”.

Welch's bijstand werd ernstig verzocht door degenen, die aan de vooravond stonden van de slag bij Bothwell Bridge. Zijn pogingen om de verdeeldheid, die er onder de Covenanters heerste, bij te leggen, leidden niet tot het gewenste doel en mislukten op een droevige wijze. Nie mand trok zich terug van het toneel van de strijd met een meer pijnlijk hart dan John Welch.

¹ 400 pond Sterling werd uitgelooft door de Regering om Welch en Semple te verraden. 1000 merks voor Cargill, Blackadder, Veitch, Peden, Hog, Fraser en anderen.

John Blackadder was predikant in Troqueer, dicht bij Irongray waar Welch stond, en bleef tot de laatste zondag in oktober 1662 preken. Toen bestrafte hij ernstig de Overheid en moest vluchten. Hij verbleef bij William Furguson van Caitloch, een dapper Covenantar. Hij liet een groot gezin achter, die slecht behandeld werden. Na veel achtervolgingen werd hij gevangen genomen op 5 april 1681. Zonder verder proces werd hij 7 april gezonden naar de Bass-rock gevangenis. Een verzoek om vrijheid werd beantwoord op 3-12-1685. Maar hij stierf vlak voordien, ca. 70 jaar. Een betere vrijheid!

Gabriël Semple was een van zijn vrienden. Hij kwam van Kirkpatrick-Durham. Hij werd gevangen genomen juli 1681 en wreed behandeld. Wegens ziekte werd hij losgelaten en vertrok naar Engeland.

² Bij een van deze bijeenkomsten waren ca 14.000 personen aanwezig.

*“Maar wij, om Uwentwil verdreven,
Verliezen, al de dag, het leven;
Wij worden slechts van hen geacht
Als schapen, voor het mes gebracht.
Waak op, o Heer, waarom toch zou
U slapen, en de smart vergroten?
Ontwaak, toon dat G' ons nog aanschouwt,
En ons niet eeuwig wilt verstoten.*

*Waarom, daar wij Uwen bijstand vergen,
Zou ge uw aangezicht verbergen?
Waarom vergeten onz' ellend'
En onderdrukking zonder end?
Want onze ziel, die nauwelijks leeft
Is treurig in het stof gebogen”.* (Psalm 44)

Na de nederlaag bij Bothwell trok Welch naar Engeland. Hij vestigde zich in Tweedside, nabij de grensrivier de Tweed, terwijl hij, naar Kirkton ons medeelt, soms in het midden van de bevroren rivier predikte, opdat „hij óf de ergernis van beide landen mocht ontvlieden, óf opdat de twee koninkrijken zijn misdaad konden bespreken”. De 9de januari 1681 blies Welch daar in zijn woning de laatste adem uit.

John Welch was een man van onvervalste eerlijkheid; een Christen van diepe ootmoed en grote zachtmoedigheid; een getuige van Christus met merkwaardige onverschrokkenheid; en een prediker met veel gaven en zonderlinge bekwaamheden. Menigeen zou kunnen medelen, hetwelk John Stevenson gedaan heeft, wanneer hij melding maakt van Welch's predicatie over de woorden: „Wij bidden van Christus' wege, laat u met God verzoenen”.

„Ik kreeg te zien”, zo zegt Stevenson, „de grote noodzakelijkheid der verzoening en mijn ganse hart werd bewerkt om Christus hartelijk aan te nemen op Zijn eigen voorwaarden en in al Zijn ambten en mijzelf de Heere over te geven in een eeuwigdurend verbond. Daarop nam ik de hemel en de aarde, de zon en de prediker plechtig tot getuigen, dat ik van harte met Christus in een eeuwigdurend verbond trad”.

Inderdaad zijn er door John Welch's prediking veel zielen gewonnen voor het Koninkrijk Gods. „En die er velen rechtvaardigen, zullen blinken gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk”.

1. Bestrafing vanwege het verlaten van de eerste liefde.

Ik weet uw werken, en uw arbeid, en uw lijdzaamheid, en dat u de kwaden niet kunt verdragen, en dat u beproefd hebt degenen die voorgeven dat zij apostelen zijn, en zij zijn het niet, en hebt ze leugenaars bevonden; en gij hebt verdragen en gij hebt geduld, en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en bent niet moede geworden. Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten. Openbaring 2 : 2, 3, 4.

Dit is het getuigenis dat de leraars en de kerk van Efeze ontvingen uit de mond des Heeren, in deze brief die aan hen gezonden werd als vanuit de hemel door de hand van Johannes.

1. Deze brief handelt eerst over het *werkzame* geloof. Vanwaar komen goede werken voort, anders dan uit geloof? Indien er iets in de wereld is, dat mensen aan het werk zal zetten, dan zal dit geloof het doen. Geloof heeft zulk een macht in zich, dat het niet weerstaan kan worden. Geloof haalt de Zoon van God neder van de hemel in de ziel van een arm zondaar, en geloof haalt uit Zijn bloed leven voor een dode ziel. Geloof heft 'n mens op van de hel tot de hemel. Geloof opent de ogen der blinden, en geeft oren aan de doven, het doet de tong der stommen spreken, en geeft handen aan de lammen, en voeten aan de kreupelen. Zij die wandelen in duisternis, en die zitten in de vallei van de schaduw des doods, worden door geloof tot het licht gebracht, en het doet hen wandelen voor het aangezicht des Heeren. Geloof deed de man die doof en stom was, het woord des Heeren horen, en de taal van Kanaän spreken. Geloof deed de man, die geen handen of voeten had, vaardig het werk des Heeren doen, en deed hem snel lopen in de wegen des Heeren. Wat is onmogelijk voor geloof?

2. Daarop volgt een andere zaak die Hij in hen prijst, hun arbeid en liefde; want wie kan getrouwelijk arbeiden, zo hij geen liefde heeft? De liefde van Christus moet u dringen tot inspanning, om niet te vertragen in het werk van God. Anders zult u of ik dit werk nooit getrouw of vaardig doen. Daarom prijst Hij hun geduld, omdat zij hoopten op een kroon van eindeloze heerlijkheid, welke zij wisten weggelegd te zijn voor hen, en voor allen die vervolging leden voor de naam van Jezus. Hij prijst ook hun ijver, daar hun harten werden vervuld met verontwaardiging, omdat zij de kwaden niet konden verdragen, hoe lief zij hun anders ook waren, maar zij konden ze niet verdragen zolang zonde in hun hart heerste. Zo maakte ijver hen vaardig om de zonde te zien en te veroordelen. Liefde deed hen lijdzaam arbeiden, en hoop deed hen geduldig wachten en deed hen de last die hun opgelegd was, blijmoedig dragen, omdat zij wisten dat er een tijd van rust en vrede voor hen zou aanbreken, „wanneer zij zouden rusten van hun arbeid en hun werken met hen zouden volgen.” Ik wenste dat u allen zo door de Heere geprezen werd. U hebt Zijn Woord, en Zijn dienaren, en nu moet uw eigen consciëntie u getuigenis geven op aarde, en ik wens dat ik Zijn getuigenis aan u mag tonen in de grote dag van Zijn verschijning.

Ik wenste dat u allen geloof had als een hand om Christus aan te grijpen, en als een mond om Zijn vlees te eten, en dagelijks Zijn bloed te drinken, opdat Hij uw voedsel mocht zijn en u mocht leven door geloof. Ik wenste dat u allen die liefde had, die u zou doen arbeiden beide 's morgens en 's avonds, en de gehele dag zonder te vertragen. David zegt: „Te middernacht sta ik op, om U te loven voor de rechten Uwer gerechtigheid,” Ps. 119 : 62. Ik wenste dat de liefde des Heeren al uw moeite en

arbeid, die ge u getroost in het werk van God, mag goed maken. Maar ik weet dat allen deze dingen niet altijd zullen hebben. Ik wens echter dat U, die Zijn heiligen bent, deze dingen in zulk een mate mocht bezitten, dat allen ze mochten geschreven zien op de tafelen uwer harten, en geschreven met grote letters, opdat allen ze mogen lezen,

Ik wil nog dit wensen, dat dit u van God mocht geschonken worden, dat uw consciëntie u getuigenis geeft, dat u 't levend en zaligmakend geloof hebt ontvangen, hetwelk u eens mag rechtvaardigen voor mensen en engelen, en dat u dit getuigenis van de Heere mag ontvangen, dat u werkt en niet moede bent geworden; dat u hebt verdragen, en zonder ophouden hebt gewacht, dagelijks uitziende naar de komst van de Heere Jezus. Ik wens dat u allen zulk een ijver voor God in uw hart hebt, en zulk een afkeer en verontwaardiging tegen de zonde, dat daaruit blijkt dat u de zonde haat met geheel uw hart.

3. Nu kom ik tot Zijn bestraffing, waar Hij zegt: „Maar Ik heb iets tegen u.” Het is alsof Hij wilde zeggen, Ik weet beide uw goed en uw kwaad; ik wil geen van beide verzwijgen, omdat ik geen vlek of rimpel in iemand van u wens te zien. Daarom zal Ik uw fouten u aanzeggen, opdat u ze mag zien en beschaamd worden, en zult staan naar verbetering. Zo groot is de liefde van God jegens u, dat Hij u gekocht heeft met Zijn eigen bloed. Want met Zijn bloed wast en reinigt Hij u, en met het kleed van Zijn gerechtigheid bedekt Hij u. Hij wil u allen kuis en onbevlekt hebben, want Hij heeft een schoon paleis om u daarin te brengen, en niets dat onrein is kan daarin gaan.

Waarom zou er een vlek of rimpel in iemand van u zijn? De tedere moeder wast haar kind, en maakt het rein, opdat het de doeken waarin het ligt, niet besmet. Maar de Zoon van God heeft Zijn bloed gegeven om u daarmee te wassen, omdat Hij zulk een liefde tot u heeft, dat Hij niet één vlek op u wil zien.

Maar nu zegt Hij, dat Hij iets op hen zag, en het niet kon verzwijgen. En daar dat éne ding genoeg was om een aanklacht tegen hen te zijn, wat zou de aanklacht zijn die Hij mag inbrengen tegen velen van u, die zolang als u op aarde geweest bent, Hem hebt getergd.

Sommigen van u hebben een tong die ontstoken is van de hel; sommigen vervloeken hun vader en moeder, en deze stad waarin zij wonen. Sommigen zijn geboren en opgegroeid in blindheid, zodat het licht van Gods Woord nooit scheen in hun harten. Sommigen van u hebben nooit anders gedaan dan eten en drinken, en uw vermaak zoeken in dingen hier beneden, terwijl u in uw hart zegt: Wij zullen naar hemel en hel omzien, zodra wij tijd hebben. Sommigen van u hebben hun handen in bloed gedoopt door onderdrukking. Sommigen van u kenden nooit iets anders dan de wereld, uw buik is uw God, en daarom is uw verderf rechtvaardig. Sommigen van u zijn zo zorgeloos en achteloos, dat u alleen ziet op de tegenwoordige tijd, en geen acht geeft op de eeuwigheid die komt.

Nu, waarom zeg ik deze dingen anders dan om te zien of God een nagel in de harten van sommigen van u wil drijven, en ik wens dat die nagel niet uit uw hart getrokken zal worden door eten en drinken, en alle genoegens en rijkdommen van de wereld, maar alleen door het bloed van Christus, of dat Hij anders u naar de hel jaagt. Sommigen van u staan schuldig aan meened, sommigen van u zijn verontreinigd, en uw huizen zijn besmet met hoererij en afgoderij. Sommigen van u staan schuldig aan bedrog, en leugen is op uw lippen. Nu, al deze gruwelen laat ik op uw consciëntie. Op deze dag leg ik ze op u allen, op een ieder naar de mate waarin u schuldig bent. Dat een ieder van u zich op deze dag stelle voor de rechtbank van God, met uw last op uw rug, en met treurende harten om de zonden die u bedreven hebt, en dat u nooit rust

mag vinden, voor dat u genade hebt verkregen in de tijd.

En veronderstelt, dat u aan geen van deze ongerechtigheden schuldig stond, dan nog is dit genoeg om u te vernederen, en u voor de Heere God in het stof te doen bukken, en te vasten en te treuren in zak en as, ik zeg, dit is genoeg, dat u allen gevallen bent uit uw eerste liefde tot God en Zijn heiligen. Want u hebt een tijd gehad, dat sommigen van u mochten zeggen: „Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen die het goede boodschappen?” en dat u zeggen kon: Al mijn vermaak is in de geboden, en in de beloften van God. Is er geen tijd geweest, dat u met David kon zeggen: Ik zal te middernacht opstaan, ik zal Uw naam aanroepen en Uw wet overdenken dag en nacht?

4. Maar merkt op wat Hij zegt: „**Maar ik heb tegen u, dat ge uw eerste liefde hebt verlaten.**” Het is alsof Hij zegt: „Mijn liefde heeft u gevolgd, en zal u nooit verlaten hebben, maar u hebt Mij uw rug toegekeerd. Zo uw hart rein was gebleven en uw denken aan Mij was gebleven als in het eerst; en indien ge uw harten en zinnen had bewaard voor Mijn overvloedige zegeningen, zo zou dit uw liefde tot Mij gedurig vernieuwd hebben. Leert hieruit, dat er nooit een zegen op u nederdaalt, die u niet verplicht tot nieuwe dankzegging aan God, maar u hebt ze laten wegzakken in uw hart, en hebt ze laten neerploffen tot de bodem van uw hart, waar u ze begraven hebt onder ondankbaarheid.

Nu, ik behoef u niet te vertellen, hoe de Heere u achterna gelopen heeft met Zijn zegeningen, geestelijk en natuurlijk, sommigen van u van de geboorte af. Ik spreek tot u, die kinderen van God bent. Acht u dat gering dat Hij u niet wegnam in uw zonden, eer Hij u riep? Maar toen u tegen Hem zondigde, en Hem hebt aangezet tot rechtvaardige toorn, hield Hij toch niet op u goed te doen. Acht u dat voor niets, dat Hij u geroepen heeft uit het koninkrijk der duisternis, en u gebracht heeft tot Zijn wonderbaar licht? En rekent u dat voor niets, dat Hij u alle dingen gegeven heeft, dat Hij ge uit vrije genade heeft aangenomen, dat Hij geheel vrij u rechtvaardigt en heiligt? Rekent u deze dingen voor niets? Ja wat denkt U, wat is groter, rechtvaardigmaking of het koninkrijk des hemels? Wat is groter, een rechtvaardig mens te verheerlijken, of een zondaar te rechtvaardigen? Of wat is groter wonder, een zondaar in de hemel te brengen of de Zoon van God van de hemel te brengen?

In hoeveel moeiten en zwarigheden hebt u Hem aange roepen, en Hij heeft u gehoord? Hoe vele malen vernachtte in de avond het gewezen, en des morgens was er gejuich? Hoe teder heeft God met u gehandeld, dat Hij u heeft gevoed met het vette der tarwe, en u gedrenkt met wijn-druivenbloed, en heeft gezorgd dat elk land en volk u diende in de dagen van hongersnood? Hij heeft zegeningen op u doen regenen in zulk een overvloed, dat u niets ontbrak. Hoe dikwijls heeft Hij sommigen van u bevrijd van het graf, sommigen van u bewaard op de onstuimige zee, en sommigen van u beschermd tegen de handen der vijanden? En nu, in deze tijd van beproeving, nu andere streken en gemeenten rondom u zuchten en treuren onder oordelen, en in vreeze zijn voor plagen, heeft Hij overvloedig zegeningen over ge uitgegoten, en heeft ze uitgestort over uw huis, vanuit de zee en vanaf het land. Met welk een dankbaarheid behoorde dit beantwoord te worden, en anders staat het niet goed met u.

1. Nu, bij al deze dingen, merkt ten eerste op, dat God zo met u heeft gehandeld uit vrije goedheid, en niet om enige waardigheid die Hij in u zag, meer dan in anderen. “Om Mijns Naams wil zal Ik Mijn toorn uitstellen, en uw ongerechtigheden wegnemen, zegt de Heere.”

2. Merkt ten tweede op, hoe mild God met u gehandeld heeft, hoe vele, hoe groot, hoe aanhoudend Zijn zegeningen over u zijn geweest. De Psalmist zegt, dat „de goede dingen, die God heeft weggelegd, voor degenen die Hem vrezen, vele zijn,”

Uw goedertierenheden, o Heere, zijn over alle Uw werken; de hemelen zijn hoog, maar u bent hoger; het uitspannel is diep, maar u bent dieper; de aarde is groot en toch bent u groter.

3. Merkt, ten derde, op, dat Hij door u gevonden werd, toen u Hem niet zocht. Hij kwam tot u toen u niet naar Hem omzaagt, gelijk Hij kwam tot Levi toen hij in het tolhuis zat, en tot Jacobus en Johannes, toen zij met hun vader de netten vermaakten in het schip, en heeft hen geroepen.

4. Merkt ten vierde, dat Hij u niet karig of zuinig heeft gegeven, toen sommigen van u slechts één ding zochten, als lengte van dagen, of wijsheid, gelijk Salomo deed. Maar Hij heeft u meer gegeven dan u hebt gezocht, en meer dan uw harten konden wensen. Zoals wordt gezegd, dat „Hij machtig is meer dan overvloedig te doen, boven alles wat wij bidden of denken.”

5. Vergelijk uzelf eerst met God, en zie eens welk een verachtelijke worm U, ellendig schepsel, bent, en hoe heerlijk Zijn Persoon en Majesteit is. Bedenk eens, dat Hij Die de Algenoegzame is in Zichzelf, u niet nodig heeft, en wat van u zou worden zo u Hem moest missen.

Vergelijk uzelf met uzelf, uw tegenwoordige staat met uw voorleden staat, wat u waart in de dagen van uw onwetendheid, en wat u nu bent in de dagen van uw licht, opdat ge u zoveel te meer mag verwonderen, dat de Heere u heeft opgehaald uit die diepten waarin u waart gezonken.

Vergelijk ook uw staat met die van anderen. Zie om u heen naar andere landen en steden, en zie eens of u niet moet zeggen: Geen mens heeft zoveel ontferming gevonden als ik gevonden heb, de Heere heeft wonderlijk met ons gehandeld in het uitstorten van Zijn zegeningen over ons.

Ruben ontving slechts één zegen, „dat Ruben leve,” Deut. 33, en u hebt die zegen. Levi ontving slechts één zegen, „de Urim en de Thummim,” en u hebt die. Benjamin ontving de zegen om bij de Heere te wonen, zodat hij niet meer had te doen, dan een stap buiten zijn deur, en hij was in de dienst van God, 's morgens en 's avonds, en u hebt die zegen. Zo had ieder van de stammen een zegen. Maar bezie nu eens welke zegen die bij hen was, niet aan u geschonken is. Daarom indien iemand van u zijn eerste liefde verlaten heeft, zo kunt u toch niet anders zeggen, dan dat de Heere u voortdurend is nagelopen met Zijn zegeningen. Indien u dan ziet hoe onveranderlijk Hij is geweest in Zijn liefde tot u, zo behoorde dit u aan te sporen tot wederliefde.

5. Nu volgt de raad die Hij hun geeft. Deze raad bestaat in drie dingen.

Ten eerste, herinnert Hij er hen aan, *waarvan zij uitgevallen zijn, en raadt hen aan te gedenken de toestand waarin zij eens waren, en zich te herinneren de liefde die zij eens hadden tot Hem en tot Zijn heiligen, in het eerst van hun roeping.* Hij geeft hun deze raad, opdat zij mochten zien van welke genade zij vervallen waren, en wat hun val was, en in welk gevaar zij gevallen waren. Hij vermaant hen, opdat zij dit alles zich zouden herinneren, en tot berouw mochten worden gebracht, en zij door bekering mochten hersteld worden in hun eerste stand. Want er kan geen berouw zijn zonder herinnering, en het berouw van het echte kind van God kan nooit ontstaan dan door een verse herinnering aan Gods goedheid jegens ons, en onze ondankbaarheid jegens Hem.

Ten tweede, bidt Hij hen, dat zij, na het overwogen te hebben, *zich zouden bekeren en wederkeren tot Hem, in de tijd.*

Ten derde, bidt Hij hen, *om de eerste werken van liefde en ijver, van arbeid en lijdzaamheid en de andere dingen te doen, opdat zij door deze middelen hun eerste*

liefde weer mochten tonen, en hersteld worden tot hetgeen waaruit zij gevallen waren.
 “Bekeer u, en doe de eerste werken.”

Merkt op en hoort de volgende dingen.

A. Ik zie, dat het kind van God in gevaar is te vallen, zolang hij in deze wereld leeft. Dit is te verklaren uit het deel in hem, dat niet vernieuwd wordt zolang hij in dit leven is. Dat is de oorzaak, waarom hij kan vallen uit verzekering tot twijfel, uit licht tot duisternis, uit blijdschap tot verschrikking. Ja, hij kan door afwezigheid van God en tegenwoordigheid van toorn, zover worden gebracht, dat hij meent alle genade te missen. Stoot u hier niet aan, want dit komt soms voor, bij een bijzondere val in een bekende zonde. Zo was het met David toen hij overspel beging en zich schuldig maakte aan onschuldig bloed, en met Petrus toen hij Christus verloochende. Dit afvallen van God bracht een vreeslijke verwoesting over hen. En soms wil God een mens beproeven, om te zien of hij standvastig zal blijven of niet in de belijdenis van zijn geloof, zoals hij deed bij Job. Soms is het verval een gevolg van een soort van heiligschennis, waardoor een mens zichzelf onteert, zoals Noach's dronkenschap en Lot's bloedschande. Dit is de kracht van satan, waardoor hij bij een mens binnensluipt met een zonde, waarvoor hij vroeger op zijn hoede was. Nu, dit uitvallen uit de liefde ontstaat bij trappen.

Wanneer satan met een zonde bij een mens binnengeslopen is, dan zingt hij hem in slaap, zodat hij vertraagt inde gebeden, en in andere genademiddelen. Dan volgt hardheid en ongevoeligheid des harten. Hij verliest de gevoeligheid van het hart, zodat hij geen troost of vermaak meer vindt in het waarnemen van de middelen in de uitwendige dienst van God. Hij hoort het Woord, maar ontvangt er geen troost uit; hij bidt maar ontvangt geen troostlijke antwoord; hij leest en mediteert, maar wordt er niet beter van. Zo verliest hij zijn licht, en houdt er in zijn consciëntie niet meer van over, dan juist genoeg om hem in bedwang te houden. In dier voege mag het kind van God in dezelfde zonden vallen, als die, waarom de verworpenen tot het eeuwig verderf worden verwezen.

De eerste reden. De Heere laat deze zonden toe, opdat u gewaarschuwd zult zijn, hoe gevaarlijk het is, uw ogen slechts een weinigje van uw Heere af te trekken. U loopt daardoor het gevaar in enige bekende zonde te vallen, welke u veel schande en verachting zal bezorgen. Of anders kunt u getroffen worden door enig zichtbaar oordeel, dat neerstrijken zal op uw lichaam of consciëntie. Daarom leef in ontzag voor God, en wacht u, om maar één ogenblik uw oog van God af te wenden.

De tweede reden, waarom de Heere toelaat, dat Zijn eigen volk in zonde valt, is deze, dat u zult weten dat het alleen door genade is, dat u staat tot op deze dag. Zo is het van de Heere dat u nog staande gehouden wordt. Uw vallen komt uit uzelf voort, en wanneer u staande gehouden wordt, zult u God de eer geven. Maar wanneer u valt, hebt u de schuld aan uzelf te wijten.

Ten derde. De Heere laat toe dat u valt, opdat u dagelijks zult vernederd worden door een nieuw gezicht op uw zonden, en dat nieuwe zonden u mogen brengen tot een nieuw berouw.

Ten vierde. Hij laat toe dat u valt, opdat u zult weten, dat uw heiligmaking u niet in de hemel zal brengen, want zij is niet volmaakt. Maar het is alleen het bloed van Christus dat u in de hemel moet brengen, en u moet op Zijn schouder gedragen worden, anders zult u daar nooit komen.

B. De volgende zaak waarop ik u opmerkzaam wil maken is deze, dat

niettegenstaande ons menigvuldig vallen en onze grote gebreken, er toch altijd plaats is voor berouw en bekering door de tussenkomst van het bloed van de Zoon van God. Werp daarom nooit uw vertrouwen en hoop weg, hoe groot en hoe vele uw zonden ook zijn. Veronderstel dat u bemerkt dat de toorn van God tegen u ontstoken is, vlucht daarom niet van Hem af. De Heere heeft geen welbehagen in de ziel die zich van Hem onttrekt. De grootste eer die Abraham aan God gaf, was, dat hij hoopte tegen hope. Daarom geloof wanneer u niets hebt om op te hopen of te vertrouwen, want het is de grootste eer die u aan God kunt geven te hopen tegen hope, wanneer u niets gevoelt dan verschrikkingen van binnen, en tormenten in uw ziel, en de toorn van God tegen u. Wanneer u niets anders kunt vinden dan ongevoeligheid en hardheid des harten, dan nog te geloven, is een grote zaak. U brengt meer eer aan God toe door Zijn belofte te geloven, dan wanneer u de zichtbare tegenwoordigheid van God bij u gewaar wordt, of het leven van Christus merkbaar in uw ziel gevoelt.

C. De derde zaak die ik wil opmerken is deze: Welk een dierbare gewaarwording is het, voor een verbroken hart en verslagen geest, te weten dat de Heere op hem neerziet in alle zijn ellenden en smarten. Hij legt al zijn tranen in een fles, en bewaart ze in een register, tot de dag van Zijn verschijning, wanneer Hij ze zal vergelden met eeuwige vreugde en eindeloze heerlijkheid. Hier is de vertroosting en hier is de lijdzaamheid der heiligen.

De apostel zegt: „Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde. Want hetgeen ik doe, dat ken ik niet; want hetgeen ik wil, dat doe ik niet, maar hetgeen ik haat, dat doe ik.” Waarom zou U, die Zijn heiligen bent, uw vertroosting hier missen? Ik verzeker u, dat uw droefheid wordt gezien, uw tranen in het register zijn en uw arbeid zal worden vergolden. Er komt een oogsttijd, waarin u de vruchten zult plukken van wat u gezaaid hebt. Er komt een dag van rust, waarop uw arbeid eindigen zal, en alle tranen van uw ogen zullen worden afgewist. Er wachten vele blijde dagen op u. U hebt hier vele dagen van moeite en droefheid, van de morgen tot de avond hebt u te worstelen met uw verdorvenheden, en met de opstand van uw hart. Daarom, mijn hoorders, houdt aan in het strijden, want ik verzeker u, u doet het niet tevergeefs. Maar u zult eten van de vrucht van de boom des levens, die staat in het midden van de hof Gods, en u zult drinken uit de fontein van het water des levens.

6. Maar ik keer weer terug, tot waar ik u gelaten heb. Hij zegt dan, *dat ge uw eerste liefde verlaten hebt*. Hij schrijft dit in grote liefde aan hen. Het is alsof Hij wilde zeggen: u handelt niet goed jegens Mij, u moest dit niet gedaan hebben, want Mijn liefde is steeds groter jegens u geworden. Want toen Ik in de wereld was, had u mijn lichamelijke tegenwoordigheid, maar nu Ik in de hemel ben, zend Ik u Mijn Geest om Mijn liefde tot u te betuigen, en dat ze nu sterker is dan ooit. Waarom hebt u dan uw eerste liefde verlaten? Maar dit is een wonderlijke zaak, dat de Heere onwillig is de liefde van de minste van Zijn volk te missen. Maar bedenk, wat de liefde van een mens, die slechts een schepsel is, kan betekenen voor Hem, Die de Schepper van hemel en aarde is, en Die is gemaakt tot het Hoofd van mensen en engelen? Zou een koning iets geven voor de liefde van een slechte vrouw? Of zou een vorst iets doen om de liefde van een bedelaar?

Nu, u mag weten dat God liefde is, en dat Hij niet wil missen de liefde van de minste van Zijn kinderen. Hierin toont Hij Zijn liefde wonderlijk, dat toen Hij Zich een bruid genomen mocht hebben uit de engelen in de hemel, die Hem meer nabij komen, Hij die niet gekozen heeft, maar Hij is neergekomen van de hemel en heeft Zich hier op

aarde een vrouw genomen uit het zaad Abrahams. En nu Hij haar genomen heeft, wil Hij niet dat zij van Hem afhoereert. Dit was Zijn liefde tot u, dat toen gij vertreden laagt in uw bloed, en walgelijk waart in uw verdorvenheid, Hij u voorbijging en op u zag met medelijden en ontferming, en liefelijk tot u sprak, en Zijn kleed over ge uitspreidde en uw naaktheid bedekte. Hij waste u met Zijn bloed, en zalfde u met olie en gaf u Zijn Geest als een teken van Zijn liefde tot u.

TOEPASSING

Gezien hebbende hoe groot Zijn liefde tot u was, waarom zou u Hem geen wederliefde bewijzen? Hij vraagt van u niet meer dan liefde uit een rein hart. Dit bedroeft Hem het meest, dat u ooit uw hart zou hebben buiten de hemel waar Hij is. Het is de gift van uw hart, en de liefde daarvan, die Hij geheel eist.

1. Nu, beschouw de liefde die God tot u heeft, die Zijn eigen kinderen bent, want eer de wereld was, heeft Hij uw namen gezet in het boek des Levens, en heeft ze daar gelaten tot het uur van uw roeping kwam, en toen heeft Hij het u gezegd.

2. Beschouw, dat u werd genomen uit het vervloekte geslacht der mensenkinderen. Allen waren besloten onder ongelooft. Hij ging vele duizenden in de wereld voorbij, op welke Hij niet neder gezien heeft met ontferming. Maar Hij heeft op u gezien, en heeft vriendelijk tot u gesproken, en heeft tot u gezegd: Komt tot mij, arme zondaren, vermoeid en beladen met zonden, want Ik wil u verkwikken. Hoewel Ik anderen niet aanzie, toch wil Ik niet dat u omkomt. Hoort Mijn stem, gehoorzaamt Mijn geboden, gelooft en u zult zalig worden. Blijft in Mij, en Ik zal in u blijven, en wanneer Ik kom op de wolken, zal Ik u tot Mij in de hemel nemen, en u daar een kroon van eindeloze heerlijkheid geven.

3. Beschouw, dat de Vader geen groter liefdesteken had om aan u te geven, dan Zijn eigen Zoon, Die Hij van de hemel zond om uw vlees en bloed aan te nemen, en bekleed te worden met het grove kleed van uw menselijke natuur, en onderworpen te zijn aan al uw zwakheden, uitgenomen de zonde, en Zichzelf bloot te stellen aan alle soorten van verachting en versmading, en de vervloekte dood des kruises voor u te sterven, opdat u eeuwig met Hem zou leven. Kon er een groter teken van liefde aan u gegeven worden? Hij heeft Zijn eniggeboren Zoon aan u gegeven, en in Zijn Zoon geeft Hij Zichzelf aan u, en de Zoon heeft door middel van Zijn bloed, de Heilige Geest voor u gekocht. Wat ontbreekt u dan nog in de hemel of op de aarde? U hebt de gehele Drie-eenheid om de uwe te zijn, u hebt de engelen om uw dienaren te zijn, u hebt de hemel tot uw erfenis, u zult in de dag met Hemzelf op een troon zitten, als een gekroonde koning, om de wereld te oordelen, en u zult als een ijzeren scepter zijn om de rug der goddelozen te breken, en ze tot de hel toe neder te werpen, en u zult oorzaak zijn van verzwaring van hun tormenten in de hel.

Wat zou u meer beschouwen, wanneer velen zowel als u 't Woord horen, die oren hebben en horen niet, ogen hebben en zien niet, en een hart hebben en niet kunnen verstaan. Want God opent hun harten niet. Zij zitten in dezelfde kerk met u, en misschien zitten ze in dezelfde bank als waarin u zit, en horen dezelfde preek die u hoort. Evenwel God raakt uw hart aan, en gaat hen voorbij. Ja, twee liggen tezamen in één bed, toch zal de een aangenomen en de ander verlaten worden. Is dit geen grote ontferming over u die een kind van God bent, dat u bent aangenomen? Zou u Hem geen wederliefde geven, want Hij is uw Heere. Zou u niet worstelen over banken en klippen, om Hem te volgen? Zijn uw harten niet warm van vurige ijver voor Zijn eer? Hoe zou u niet uw handen tezamen klappen van blijdschap, wanneer u de stem van uw Heere hoort, roepende in uw oren: „Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en

belast bent, en Ik zal u rust geven.”

Misschien hoort u een andere stem in uw hart, antwoordende: *Ik wil komen Heere, maar ik kan niet; ik zou gaarne bij U zijn, maar ik heb geen handen om te kruipen en geen voeten om te gaan, daarom moet u mij verlossen.*

Ik antwoord, is dit geen grote ontferming, dat God sommigen van u roept als door het suizen van een zachte stilte, en uw hart opent op één ogenblik, zoals Hij deed bij Lydia. Hij roept anderen als door een grote en sterke wind, zoals Hij bij Paulus deed, omdat Hij ieders gesteldheid kent en weet wat het beste voor hem is. Sommigen hebben nodig hard neergeslagen te worden, en anderen hebben dat zo niet. Daarom handelt hij met ieder mens, zoals hij het meest gepast acht. Met sommigen handelt Hij zeer teer, en met anderen meer hard, omdat Hij niet wil dat er één van de Zijnen verloren gaat. Want Hij wil hen zetten aan Zijn eigen tafel, en Hij wil hen voeden met Zijn eigen vlees en drenken met Zijn eigen bloed, en wil hen de lekkernijen van Zijn eigen huis te eten geven, en hen kleden met het lange witte kleed van Zijn gerechtigheid. Hij wil hun geven te drinken van het water des levens, dat in overvloed bij Hem is. Hoe behoorde u Hem dan lief te hebben met uw gehele hart! Zijn heiligen zijn deelgenoten van die heilige roeping.

Ik zal u de weldaden noemen die u behoren te bewegen, Hem lief te hebben.

- ? Ten eerste, uw verkiezing.
- ? Ten tweede, uw verlossing.
- ? Ten derde, uw roeping.
- ? Ten vierde, uw aanneming.
- ? Ten vijfde, uw rechtvaardigmaking.
- ? Ten zesde, uw heiligmaking en
- ? ten zevende, uw eer en voorrechten, en de hoop op die heerlijkheid, waartoe u geroepen bent, behalve al de gunsten, waardoor u in dit leven omringd bent.

Toen u riep, hoorde Hij u; toen u benauwd waart, verloste Hij u. Toen u hongerig waart, voedde Hij u en toen u dorstig waart, gaf Hij u te drinken. Terwijl velen graven en spitten moeten om hun voedsel, legde Hij het u als het ware in de hand. Verder, Hij gebiedt Zijn engelen over u te waken, en Hij houdt rondom de wacht over u met Zijn vrede. In geheel uw leven is Hij met u, en in uw dood zal Hij u niet verlaten, maar Hij zal er voor zorgen dat u met vrede zult neerliggen in uw graf, en Hij zal waken over alle deeltjes van uw ontbonden lichaam, tot de dag der opstanding. Dan zult u al uw sterfelijkheid afwerpen, en onsterfelijkheid aandoen, en dan zal hij u een lichaam geven gelijk aan het verheerlijkte lichaam van Christus, en u zult schijnen als de zon schijnt in haar kracht. Dan zal Hij u in Zijn armen nemen, en u brengen binnen de poorten van dat nieuwe Jeruzalem, waar u niet nodig zult hebben het licht van de zon of van de maan, om op u te schijnen. Dan zult u treden op de gouden straten van de stad des levenden Gods, waar niets zal zijn als blijdschap, een eeuwigheid van blijdschap voor u, wanneer anderen die niet half zoveel gezondigd hebben als U, een eeuwigheid van smart zullen verduren, en u zult de hemel binnen gaan, ook al waart u de grootste der zondaren.

Ik laat het aan uw consciëntie, of deze dingen u aanzetten om God en Zijn heiligen lief te hebben. Dat het tot uw bekering mocht dienen. U hoort de raad van Hem, Die des Vaders wijsheid is, Die kwam uit de boezem des Vaders. Hij zat in Zijn geheime raad, en Hij heeft u nu geopenbaard en bekend gemaakt de gehele raad van God. Ik zeg de gehele raad van God, die ik u voorlees, want ik ben slechts een arme getuige en een

onwaardige notaris die u Zijn testament voorleest. Dit is Zijn testament hetwelk Hij van de hemel zond, om u bekend te maken, hoe ge u behoort te gedragen in de tijd van uw pelgrimsreis. Hij maakt u bekend, dat hoewel u nu Zijn lichamelijke tegenwoordigheid mist, u nu Zijn geestelijke tegenwoordigheid mag genieten, en die zal meer troostrijk voor u zijn. Wilt u dan naar Zijn raad luisteren en bij uw horen geloof voegen? Eet en drink dan van het brood en de wijn beschreven in zulk een hartroerende brief, die geschreven is door zulk een liefhebbende Heere aan u die Zijn beminden bent.

Ik kan slechts de brief voor u openen, opdat u te beter Zijn wil mag verstaan. Meer kan ik niet doen, maar also spreekt de Heere, wilt u Hem niet horen, Die van de beginne was, en was voor alle dingen? Hij is God en het eeuwig blijvend Woord van God, dat kwam uit de boezem van God, dat ons de gehele raad Gods verklaard heeft, dat alle dingen gemaakt heeft, zodat zonder Hem niets gemaakt is.

Wilt u Hem niet horen, Die nederdaalde van de hemel, en Zijn heerlijkheid voor een tijd verliet, en Zich vernederde om bekleed te worden met het armelijke kleed van uw vlees en bloed, en lag in de schoot van een vrouw gedurende de tijd van drie vierden van een jaar, en daarna werd Hij uit haar geboren en in een kribbe gelegd, om uwentwil.

Wilt u niet horen naar Hem, Die in de woestijn door satan verzocht werd, nadat Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, Die om uwentwil vermoeid en arm en dikwijls hongerig en dorstig was? Hij, Wiens handen en voeten gebonden waren, zweette bloed voor u in de hof. Hij op Wien gespuwd werd, Die werd gezeseld, Die bespot werd, op Wiens hoofd een kroon van doornen werd gezet, Die op Zijn rug het kruis droeg waaraan Hij gehangen werd, Wiens handen en voeten werden doornageld op het kruis, en droeg daarop de vloek, die u eeuwig had moeten dragen?

Wilt u niet horen naar Hem, Die in een graf werd gelegd, om het graf voor u te heiligen? Hij worstelde met de dood, en overwon, om u te verlossen van die eeuwige en eindeloze dood. Hij stond op en ging de hemel binnen, om hem in uw naam in bezit te nemen, en daar een Voorspraak voor u te blijven, tot de dag van Zijn verschijning, zodat de Vader u hoort om Zijnentwil.

Wilt u dan, mijn harten, Zijn stem horen, die tot u spreekt in Zijn Woord? Wilt u die horen, zo behoeft u niet te twijfelen of Hij u wil horen wanneer u voor Hem moet verschijnen.

Ik heb nu geen tijd over, om de woorden verder voor u te openen, maar de betekenis is, in het kort, deze:

1. Ten eerste. Gedenk uw eerste liefde tot God, tot Zijn waarheid, en tot Zijn heiligen, welke u soms had, maar die u nu verlaten hebt.
2. Ten tweede. Heb berouw, dat u ooit viel, waardoor u in zulk een verval van uw ziel gekomen bent, en gun u nooit rust of stilte tot u het hersteld hebt.
3. Ten derde. Doe de eerste werken, en betoon ontferming en medelijden met de arme broeders, die arbeiden met geloof en hoop, met lijdzaamheid en volharding, zonder te vertragen.

Nu, wees werkzaam in gebed en overdenking, in horen van het Woord, in vernieuwing van uw gemeenschap met de Heere, door deel te nemen aan het Heilig Sacrament, opdat u door deze middelen mag hersteld worden tot uw vorige staat.

De Heere opene uw aller harten, opdat u de genadige raad van de Zoon van God mag indrinken, en dat u gehoorzaamheid mag bewijzen aan Zijn raad, ja heden, zonder enig verder uitstel. Ik wens dat u op deze dag uw verval zult beschouwen, en waaruit u gevallen bent. Dan zult u treuren en weeklagen, dat ge uw eerste liefde tot de Heere

verlaten hebt. Ga zo voort in treuren en berouw, tot uw liefde hersteld is en totdat de liefde Gods weder uitgestort wordt op uw hart, door de kracht van zijn eigen Geest. Ik dring dit aan op uw aller hart, ook op het mijne, om Christus Zijns Zoons wil, aan Wien met de Vader, en de Heilige Geest, worde toegebracht alle lof, verheerlijking en eer, nu en tot in alle eeuwigheid.

2. Gods verwijt en waarschuwing aan Zijn volk.

Gedenk dan waarvan ge uitgevallen bent, en bekeer u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien ge u niet bekeert. Openbaring 2 : 5.

Hier is het verwijt dat de Bruidegom en Heere van Zijn Kerk, terwijl Hij in de hemel is, maakt aan Zijn bruid op aarde. Hij zendt het van de troon Zijner majesteit, op Zijn bevel geschreven in een brief, door de hand van Zijn dienaar Johannes, en gericht tot de leraar van de gemeente van Eféze, die de brief moest doorgeven aan zijn volk.

In het verwijt waarschuwt Hij haar, *dat zij haar eerste liefde verlaten heeft*. Hij herinnert haar aan de liefde die zij tot Hem had, toen Hij haar ondertrouwde, en aan dat eerste uur toen Hij blonk in haar hart. Dit had zijn hart gewond, omdat Hij niets was dan liefde, en dat Hij om haar Zijn liefde te verklaren, Zijn leven voor haar had afgelegd. Hij had haar aangezien, toen zij vertreden lag in haar bloed, en toen er niets in haar was dat Hem zou kunnen bewegen Zich over haar te ontfermen of medelijden met haar te hebben, dan alleen dat Hij haar wilde liefhebben. Hij was nedergedaald van de hemel, en Hij wilde een vrouw nemen uit de mensenkinderen, en niet uit de engelen, maar Hij koos het zaad van Abraham, en uit het omkomend geslacht der mensenkinderen, hetwelk in Adam verloren lag. En zij, die Zijn natuurlijke vijanden waren, wilde Hij Zijn vrienden maken, om ze met God de Vader te verzoenen. En opdat Hij des Vaders rechtvaardigheid mocht voldoen, legde Hij Zijn leven voor haar af, waardoor Hij Zijn onuitsprekelijke liefde tot haar verklaarde.

Nu, dit smartte Hem aan Zijn hart, dat toen Hij zulk een liefde tot haar had, dat al haar zonden Hem niet konden weerhouden of beletten, om haar lief te hebben, zij toch haar eerste liefde verlaten had.

Al de schimp en spot van de godlasterende joden konden Hem niet weerhouden Zijn leven voor haar af te leggen. De dood en de hel en het graf en niets kon Hem ten onder houden, maar Hij verrees, en bleef veertig dagen met haar op aarde, en ten laatste voer Hij voor haar op ten hemel, om er in haar naam bezit van te nemen, zodat niets Hem kon verhinderen haar volständig lief te hebben.

Hij was de ware Simson, die heenging tot de onbesneden Filistijnen, en een vrouw uit hun midden nam. Hij is het die voor een tijd verdroeg met sterke verse zelen gebonden te worden, die hij ten laatste verbrak. Hij is het die de poorten van Gaza wegdroeg, en de poorten der hel openbrak, en de gevangenis gevankelijk voerde. Hij is het, die om de liefde van een ontuchtige vrouw verdroeg dat Zijn haar afgesneden werd, en dat Zijn kracht Hem verliet voor een tijd, en dat Hij door Zijn vijanden gebonden werd om de liefde tot die vrouw.

En toch, niettegenstaande al deze liefde die Hij haar toedroeg verliet zij haar eerste liefde tot Hem. Daarom zegt Hij tot haar, dat Hij zo'n grote onvriendelijkheid en on dankbaarheid niet verdragen kan.

Ach, dat u Zijn liefde tot ons kende! Een liefhebbende man kan de liefdesblikken van zijn liefhebbende vrouw, die hem dierbaar is, niet missen. En ook wil de liefhebbende vrouw, die eerlijk is en niet naar andere mannen omziet, de liefdesblikken van haar liefhebbende man niet missen. Zo is het ook hier. Christus, onze Man, kan niet verdragen dat Zijn vrouw in haar liefde verkoelt, en haar blik op een ander werpt. En zo wij Zijn wettige bruid zijn doet het ons pijn, wanneer Hij Zijn ogen van ons afwendt en Zijn aangezicht voor ons verbergt. Nu, Hij Die zo zeer op haar gesteld is,

stuurt een brief uit de hemel om haar te verwijten dat zij haar eerste liefde verlaten heeft.

Daarom klaagt Hij over haar, en zegt: ‘Zij achtte Mij eens als haar verlustiging, zij was zeer gesteld op blijken van Mijn liefde en werd er door verkwikt, en zij zag Mij aan als de kostelijke parel, en wilde daarvoor alles verkopen wat zij had; Mijn woorden waren haar zo zoet als honig, Mijn wet was haar dierbaar, meer dan goud, beproefd in de smeltkroes. Maar nu is zij van dit alles uitgevallen, zij heeft haar eerste liefde verlaten en geeft zich met andere mannen af; nu, dit smart Mij aan Mijn hart, en Ik kan het niet verdragen.’

Helaas! dat iemand van ons de liefelijke blik van deze Heere kan missen, daar wij toch door het huwelijk aan Hem verbonden zijn. Het was beter dat het ons hart brak, wanneer wij horen dat onze Heere bedroefd is, ja het moest ons meer smarten en verschrikken dan dat ons verteld werd dat wij met de duivel en zijn engelen verloren zullen gaan.

Nu, Hij wil niet dat zij in deze toestand zal blijven, opdat zij daarin niet omkome, en daarom zendt Hij Zijn raad aan haar in geschrifte. Een of andere man mocht gezegd hebben, daar je mij niet meer liefhebt, maar mij hebt verlaten en je een ander genomen hebt, daarom wil ik niets meer met je te doen hebben. Maar Christus zal alzo niet spreken, want hoewel Zijn vrouw wispelturig en veranderlijk is, zal Hij getrouw blijven tot het einde toe.

En nu, in de brief die Hij haar zendt, vraagt Hij haar drie dingen te doen, opdat zij haar eerste liefde herstellen mocht, en de wond die zij in Zijn hart geslagen had mocht genezen. Want er is nooit een zonde, die het kind van God doet, nadat hij is geroepen, of die zonde is als een speer waarmee hij de zijde van Christus doorsteekt.

Ten eerste: *Hij vraagt haar te gedenken waaruit zij gevallen is, daar zij had vergeten uit hoe grote genade zij gevallen was.* En dit is de beste pleister die Hij kan leggen op haar wond, die zij in haar eigen hart heeft geslagen. Hij vraagt haar te gedenken aan de staat waarin zij eens was, en die te vergelijken met haar tegenwoordige toestand, opdat zij zich zal herinneren die verwarmende liefde die eens haar hart deed ontvlammen, en het vet van de wereld deed versmelten in de eerste tijd van haar roeping. En dat zij nu zal opmerken hoe koudheid die eerste liefde had uitgeblust. Wat betreft de zonden die zij had bedreven vóór dat Hij haar Zich tot vrouw nam, daarover wilde Hij nu geen enkel woord meer spreken, maar Hij vraagt haar alleen te gedenken aan haar zonden welke zij gedaan had na haar roeping, en sinds de tijd dat zij Hem eerst had leren kennen. Maar waarom zou u niet gedenken uw zonden die u deed vóór uw roeping, zoals David en Paulus deden? Ja, u behoort ze ook te gedenken, maar u moet bijzonder gedenken uw besmettingen en afwijkingen waaraan ge u schuldig hebt gemaakt na uw eerste roeping, toen God voor het eerst in uw hart scheen, en uw consciëntie ontwaakte. Want zo dikwijls u zondigt, zo dikwijls kruisigt u de Heere opnieuw.

Ten tweede. Gedenk dat zo dikwijls als u bent afgeweken, u zo dikwijls bent gevallen uit de hemel in de hel, uit de gunst in toorn, uit ontfermingen in ellende en uit onuitsprekelijke blijdschap in onuitsprekelijke kwelling.

Ten derde. Gedenk dat ge uit het licht gevallen bent in duisternis; uit overreding tot twijfel bent vervallen; uit ernst en ijver in het gebed tot traagheid en afkeer; uit gloed en vuur van liefde tot koudheid; uit weekheid des harten tot ongevoeligheid en hardheid; uit heiligheid tot onheiligheid; uit gehoorzaamheid tot ongehoorzaamheid; uit liefelijke gewaarwordingen van de hemelse vreugde en van de

krachten der toekomstige eeuw, tot bitterheid des geestes en verschrikkingen in uw hart. Is er nu iemand onder u die zichzelf afvraagt, wat was eens mijn heerlijkheid? Wat was mijn licht en vrede? En welk vermaak had ik eens in dat gezegende Woord? Want, mijn hart was eens in de hemel, mijn mond schepte vermaak in het spreken over de woorden van genade en van de tale Kanaäns. Mijn handen waren geleerd om werken der Godzaligheid te doen, en mijn voeten waren geschoeid om in de wegen des Heeren te gaan.

En nu, ik weet niet of iemand van u in zijn herinnering terugroept de dingen die u vond in uw eerste thuiskomen bij God. O, dat u verstond de dingen die tot uw vrede dienen! Kunnen uw binnenkamer en de tafel waar u aangezeten hebt het u herinneren? Kunnen uw bijeenkomsten, die u hebt gehad met anderen, u doen gedenken met welk een blijdschap en oprechtheid des harten u tezamen uw brood hebt gegeten en uw drank hebt gedronken? Vergelijk uit vroegere dagen met deze laatste dagen, en vergelijk uw toestand waarin u heden verkeert met de toestand waarin u waart op de eerste dag van uw huwelijk met God, en met welk een warmte van het hart u elkaar ontmoette wanneer u samenkwam, en hoe lauw u nu jegens elkander bent. Maar waartoe zou u al deze dingen gedenken, anders dan dat zij u mogen aanzetten tot berouw en bekering? Want als u geen heldere kennis en geen levendige indruk hebt van uw verval, dan kunt u geen berouw hebben. Nu, gedenk dat u nooit tegen de genade gezondigd hebt, of het heeft de Zoon van God het hart doorstoken.

Indien u het zult gedenken, heb dan berouw, dat is, weeklaag en treur, dat ge u niet hebt gehouden aan uw eerste liefde tot uw Heere en Man, en overdenk in uw ziel en gemoed hoe u gesteld waart in het eerste uur toen Hij zulk een liefde in uw hart uitstortte.

Verfoei en haat uw zonde, welke oorzaak was dat de liefde van God in uw hart verwelkte. Besluit en kom tot het voornemen dat ge uw hart geen rust zult gunnen, voordat u die eerste liefde die u eens had tot Christus en Zijn heiligen, opnieuw mag verkregen hebben.

En nu, wanneer u zult verkrijgen dat die liefde vernieuwd wordt, zoek ze dan te behouden. Dit is het oogmerk van de raad des Heeren aan deze kerk van Eféze. De Heere heffe uw hart met eerbied op tot Hem Die deze woorden van de hemel heeft gesproken. Hoor Hem daarom spreken van de hemel tot uw ziel en consciëntie, opdat u deze dingen, welke hier gesproken worden in uw hart mag opleggen, want Hij gaf deze raad niet alleen aan de kerk van Eféze, maar Hij sprak deze woorden tot Zijn Kerk, welke op aarde zou zijn in alle eeuwen die komen zouden, tot de voleinding van de wereld toe.

Hij wilde Zijn volk voor alle tijden leren wat zij moesten doen, wanneer zij hun eerste liefde verlaten hadden, opdat zij mochten weten in welke weg zij konden hersteld worden. En welke weg was dat?

Ten eerste, *dat zij zouden gedenken waarvan zij uitgevallen waren.*

Ten tweede, *dat zij berouw zouden hebben, en zouden treuren over hun verval en zich bekeren zouden.*

Nu, omdat ik dikwijls tot u spreek over bekering, en daar velen twijfelen of zij daaraan deel hebben, en menen dat zij bekering missen, en die nooit zullen krijgen; en daar velen zich tevreden stellen met een bekering die hun geen goed zal doen, omdat zij er geen leven voor hun ziel door hebben ontvangen, zo wil ik nu eens nagaan wat deze bekering ten leven is. Ik wil u dan eerst zeggen, dat indien u bekeerd bent, u er zeker van mag zijn, dat uw zonden vergeven zijn en u nooit zult verloren gaan. Maar indien u niet bekeerd bent, dat u in de tijd nog mag arbeiden om bekering. Want

indien u zonder bekering sterft, en zo naar het graf gaat, zo kan ik u verzekeren dat u nooit het leven zult zien, maar eeuwig zult sterven.

Bij dit onderzoek, zal ik, door de genade Gods, de volgende orde houden:

1. Ik zal u de namen noemen die door de Heilige Geest in de Schriften gegeven worden aan de bekering.
2. Ik wil u vertellen dat het woord bekering in het boek van God in verschillende betekenissen voorkomt.
3. Ik heb mij voorgenomen u te zeggen wat deze ware bekering ten leven is.
4. Wat de ware bekering *niet* is.
5. Welke de verscheidene trappen van de ware bekering zijn, want zij komt niet tot de mens ineens, maar zij komt bij trappen.
6. Het is mijn plan u te zeggen welke de verschillende soorten van bekering zijn, want allen ontvangen haar niet in gelijke mate, maar sommigen meer en anderen minder, en dat hij die de geringste mate van de ware bekering heeft, er tevreden mee mag zijn.
7. Ik hoop u te vertellen wat de vruchten van ware bekering zijn.
8. Het is mijn voornemen aan u, die nooit de ware bekering verkreeg, te zeggen hoe u ze mag verkrijgen en tot u, die de bekering eens hebt ontvangen, en er nu uitgevallen bent, wil ik voorstellen hoe u ze wéér mag krijgen.
9. En ten laatste ben ik voornemens u de redenen te noemen waarom u moet arbeiden om bekering.

1. Wat het eerste punt betreft, de Geest van God noemt de bekering bij vier namen.

(1) De eerste naam die aan de bekering wordt gegeven, vinden wij in de Latijnse taal in een woord '*penitentie*' dat zoveel wil zeggen als pijn. En het is inderdaad een zeer hevige pijn en een bittere smart. De bekering is voor hen die er toe geroepen worden een scherp mes en een tweesnijdend zwaard, dat de ziel klieft en in tweeën houwt, dat merg en beenderen verdeelt, en het vlees en de huid verscheurt. Daarom wordt de bekering genoemd een slachter van de zonde, want zij doodt de verdorvenheid van ons vlees. Ze snijdt de zonde de hals af, daar de zonde anders onze ziel de hals zou afsnijden, zo zij er vrijheid toe kreeg.

Maar in hen die verloren gaan kan er een uitwendige bekering zijn met een andere soort van pijn, met een toppunt van pijn, en dat is het begin van de eeuwigdurende pijn en tormenten, die zij in de hel eeuwig zullen lijden. Het beginsel hiervan is op aarde reeds zo pijnlijk voor hen, dat zij niet bekwaam zijn één blik van het toornig aangezicht van God te verdragen, zoals Kaïn, die uitriep: „Mijn misdaad is groter dan dat zij vergeven worde,” en zo werd hij tot wanhoop gedreven. Judas kon deze pijn niet verdragen, maar werd gedwongen de hand aan zichzelf te slaan, en werd zijn eigen moordenaar. Het is zeker dat hij nu een eeuwigheid van pijn gevoelt wegens de zonde, en dat hij ligt in een oceaan van toorn, die voor hem bereid was, en toch kon hij niet één druppel van die toorn uitstaan. Hij wist dat zijn verandering komen zou, en daarom scheen hij te hopen dat verandering van de tormenten hem enige verlichting zou geven, maar het heeft hem geen verademing of verlichting gegeven, maar hij wierp zich van de ene diepte in de andere diepte van de onpeilbare zee van de toorn Gods.

Maar ook de pijn van de uitverkorenen zal pijnlijk zijn, wanneer verschrikkingen hun consciëntie zullen aangrijpen, want die zullen zo smartelijk voor hen zijn, dat zij tienduizend werelden zouden willen geven aan iemand die hun slechts de kleinste drop van troost kon geven.

Daarom, berouw is een pijn zowel voor de uitverkorenen als voor de verworpenen. Maar hier is het verschil. God verlaat de verworpene en hij wordt verslonden door de wraak en toorn Gods. Daarom heeft hij geen geduld om het te dragen en hij heeft geen hoop er van verlost te worden, en wat erger is, hij heeft geen ernstige begeerte, uit een oprecht hart, om hersteld te worden.

Maar wat de uitverkorenen betreft, God begeeft of verlaat hen nooit, ook niet wanneer zij Hem niet zien en als zij menen dat zij onder het oordeel Gods verlaten zijn. Evenwel worden zij ondersteund door de liefelijke en krachtige hand Gods, terwijl zij zelf niet weten hoe. Daarom kunnen zij geduldig dragen en zij kunnen hopen op verlossing, en zij hebben een ernstige begeerte, uit een oprecht hart, om met God verzoend te worden en zo uitkomst te vinden.

(2) De tweede naam die aan de bekering wordt gegeven, vinden wij in de Hebreeuwse taal in een woord dat *wederkering* betekent: Wat wil dat woord zeggen? Het betekent zoveel, als dat de zondaar, voordat hij tot berouw en bekering geroepen wordt, buiten de weg is, dwalende als een verloren schaap. Want hij heeft zijn rug naar God en de hemel gekeerd, en hij heeft zijn aangezicht gewend naar de hel en het oordeel. Hij is op de brede weg, die leidt naar het verderf. Maar in de bekering wordt hij gebracht op de tegenovergestelde weg. Daar moet hij wederkeren. Een man of vrouw keert daar zijn rug naar de hel en het oordeel, en hun aangezicht wenden zij naar de hemel en de zaligheid, en zo kiezen zij de enge poort en de nauwe weg die tot het leven leidt.

Daarom, u die u niet bekeert, zie toe wat u doet. Want u loopt met uw rug naar de hemel en met uw aangezicht naar de hel, zolang u verstokt blijft, ook al bemerkt Uzelf het niet. Want u denkt dat het een gemakkelijke zaak is om toch met enkele stappen naar de hemel te gaan, zolang uw consciëntie niet ontwaakt is. Maar bedenk dat, zolang als ge u niet bekeert, u als een dwalend schaap bent, dat hoe meer het dwaalt, hoe verder het van de weg raakt en het gevaar van om te komen elk ogenblik groter wordt. En zo u niet door bekering wordt thuisgebracht, zo zult u de hemel nooit zien.

En u die geen berouw hebt en u niet bekeert, u bent in de wijde poort. Zo u daar niet uit komt door bekering, welke u bij de hand moet nemen en u daar moet uitleiden, zo bent u op de weg naar het verderf. Indien u niet op de weg daarheen waart, meent dat u dan de Zoon van God ons zo menigmaal zou hebben gebeden ons tot Hem te bekeren en de dwaalweg te verlaten? Hij heeft ons gewaarschuwd, opdat wij de weg ten leven zouden betreden.

Bekering is dus *wederkering*, want de arme zondaar heeft een last op zijn rug die hem drukt en hem tegen de grond houdt, en hij kan geen hand of voet verroeren, zolang tot hij tot God wederkeert, hetwelk geschiedt wanneer God hem bij de hand vat. En voor u die een kind van God bent, nadat u bent wedergekeerd, heeft de zonde haar zoetheid voor u verloren, en het is een bittere drank voor u geworden.

(3) De derde naam die in de Schrift aan de bekering wordt gegeven is een Grieks woord, dat zoveel betekent als *een droefheid en angst over kwaad dat men bedreven heeft*. „Want de zondaar, wanneer hij ontwaakt is, heeft zulk een steek in zijn consciëntie, dat het hem is als een dodelijke slag, die hem wondt tot in het diepst van zijn ziel.

Nu, de verworpene, wanneer hij door deze angsten wordt gestoken, is overtuigd dat hem niets anders wacht dan een eeuwigheid van toorn. Hij komt tot het besluit dat hij de eeuwigheid niet ontlopen kan, en zo zijn er velen die zich haasten om heen te gaan naar hun plaats, gelijk Judas deed. Maar indien u tot zulk een beklagenswaardige zondaar zou zeggen, waarom haast ge u tot die eeuwigheid, terwijl u weet dat een

eindeloze toorn u daar wacht? Is het u niet goed dat de zon hier nog op u schijnt, en wilt u niet meer genieten het goede der aarde, waardoor u nu nog verkwikt wordt? Maar de wanhopige zondaar antwoordt: Ik weet dat mijn verandering komen zal, en ik kan de pijn en kwelling ziel niet langer dragen, en daar ik weet dat er een ;Oor mij is bereid, wil ik mij haasten naar die plaats .raar ik voor eeuwig zijn moet. Zo heeft berouw een angst en wroeging in zich bij de verworpenen en daar blijft het bij, maar ook de uitverkorenen komen in benauwdheid en angst, maar bij hen komt verandering en bekering.

Alle verworpenen hebben deze angst niet in gelijke mate in hun leven, want sommigen van hen zijn overgegeven in een verkeerde zin, zodat zij gretig de zonde bedrijven, en velen van hen zijn nooit ontsteld in hun consciëntie, maar sterven als een steen, zoals met Nabal het geval was. Sommigen van hen hebben gezondheid en weelde en geld genoeg, en niets dat hun gemoed ontrust. Zij leven vrolijk en prachtig, voeden zich goed, en zij denken over niets anders dan hoe zij hun buik zullen vullen en hun gehemelte strelen. En zo gaan ze slapende als de rijke man naar de hel.

Weer anderen hebben droevige benauwdheden en angsten wanneer zij ontwaakt zijn, en zij zouden alles willen geven om van die last verlost te worden. Maar zij gaan verkeerd te werk, want zij zoeken afleiding in de wereld, in gemakelijkheden of vrolijk gezelschap, of eten en drinken, of doen andere dingen om hun benauwdheid kwijt te raken.

Anderen hebben een druk en benauwdheid in hun hart, die zij geen dag in hun leven kwijt raken.

Nu hebben zij, over wie God wat beters voorzien heeft, ook zorgen en benauwdheid in hun consciëntie, wanneer zij ontwaakt zijn, zodat zij tien duizend werelden wilden geven om er van verlost te worden. Maar het is God die hen er ten laatste van verlost. Ja, het kind van God kan gebracht worden tot de volgende trappen van benauwdheid.

1ste. Hij kan zeggen: 'Ik heb de Heere van mij verjaagd, en Hij zal nooit wederkeren. Hij heeft mij losgelaten, en mijn zonden grijpen mij bij de keel, en stellen mij voor Zijn vierschaar om mij te veroordelen.'

2de. Een kind van God kan gedwongen worden te zeggen: 'De hand Gods is zwaar op mij, en de pijlen des Almachtigen zijn op mij nedergedaald; de wraak en de toorn Gods rusten op mij, zodat al mijn beenderen verbrijzeld worden en mijn sap is veranderd in zomerdroogten.'

3de. Hij kan gebracht worden tot de rand van wanhoop, zodat hij denkt dat er nog maar een weinig nodig is om een einde te maken.

Zo schijnen de uitverkorenen en de verworpenen gelijk te zijn, tot zij zo ver komen, dat zij beiden geraken tot de grens, en daar scheiden zij. Want de verworpene gaat door en dompelt zich al verder en verder in die bodemloze diepte, maar de uitverkorene wordt tot stilstand gebracht en keert terug. Daar zegt de uitverkorene: 'Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd.' Maar de verworpene zegt met Kaïn: 'Mijn misdaad is groter dan dat zij vergeven worde.' De uitverkorene zegt: 'Zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?' Maar de verworpene slaat achteruit tegen God en Zijn heiligen. Hij werpt zijn vertrouwen weg, hij vertreedt het bloed van Jezus Christus en wil zelfs niet één klop op de deur van genade geven.

(4) Nu volgt de vierde naam waarbij de bekering genoemd wordt. Deze naam komt in de Griekse taal voor onder een woord, dat *verandering des gemoeds* betekent. Dit woord wordt gebruikt van iemand die zijn doel uit het oog verloren heeft, en daarna weder tot zichzelf komt. Want een zondaar, zolang hij niet tot bekering komt, heeft

geen doel voor ogen, en is als het ware als een krankzinnig mens die geen gevoel heeft, en hij is als een dwaas, die niet weet wat hij doet wanneer hij zijn hoofd tegen de muur slaat. Zo is ook de zondaar die zich niet bekeert, hij smijt zijn ziel op een scherp gepunt wapen, dat een dieper wond maakt naarmate de mens er meer tegen inloopt. Maar de bekering brengt het gemoed van de mens tot kalmte, en doet hem tot zichzelf komen, nadat hij voor een tijd van zijn verstand beroofd was. En dan zal hij bij zichzelf zeggen: 'O grote dwaas, die ik was, wat heb ik gedaan? Ik sterf van honger en er is overvloed van brood in mijns Vaders huis en de dienstknechten eten er van. Daarom zal ik naar huis gaan, naar mijn Vader, en ik zal vragen of Hij mij aanneemen wil als een van zijn minste huurlingen, want ik wens nederig voor Hem te zijn, en ik zal niet meer vragen dan een hoek van Zijn huis om daar te mogen wonen.'

Echter is de verstokte zondaar een dwaas, zodat geen ketenen hem kunnen houden en hij wandelt tussen de graven, dag en nacht, en hij slaat zichzelf met stenen.

Maar wanneer de Heere komt en hem bekeert, dan wordt de duivel uitgeworpen, en wanneer de onreine geesten hem verlaten hebben, dan zit hij neer en komt tot zichzelf.

Maar wanneer u niet tot bekering komt bent u niets anders dan een dwaas mens die gewillig langs de brede weg naar de hel gaat. Dan zal het u gaan als de man die zijn oude schuren afbrak en nieuwe bouwde, en tot zijn ziel zeide: „Ziel, gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren; neem rust, eet, drink, wees vrolijk.” Maar wat zei Christus tot hem? „Gij dwaas, in deze nacht zal uw ziel van u afgeëist worden, en gij zult naar het graf worden gedragen, en wiens zal al uw goed zijn?”

Maar u bent een wijs man zo ge u tot God wend, en u tijdig bekeert, en tot uw verstand komt nadat u lange tijd dwaas bent geweest.

Nu, deze bekering die een *ware verandering des gemoeds* werkt, is eigen aan het kind van God. Maar de verworpene heeft nooit deze gehele verandering en vernieuwing in zijn gemoed. Er is altijd een of andere onreine geest, die hij in zijn hart herbergt, en daarvan wil hij geen afscheid nemen.

2. De volgende zaak, waarover wij zouden spreken, was, in welke betekenissen het woord bekering (of wederkeer) in de Schrift voorkomt.

I. Ten eerste heeft dat woord soms de betekenis van het begin van bekering en berouw.

Ten eerste, wanneer de zondaar gevoelt dat zijn consciëntie hem pijnigt en dat de zonde een dodelijke wond geeft aan de ziel. Want zonde is gelijk een dolle hond, die aan de deur van iemands consciëntie ligt, niet alleen om te blaffen maar ook om te bijten. Daarom werd tot Kaïn gezegd: „Is er niet, indien gij wèl doet, verhoging? en zo gij niet wèl doet, de zonde ligt aan de deur,” Gen. 4 : 7.

Ten tweede, de zonde is gelijk een slang, welke u gerust in uw boezem kunt nemen, zolang hij niet steekt. Maar wanneer de consciëntie ontwaakt, en de zonde begint te beschuldigen, dan zult u bemerken, dat er een dodelijke angel in is.

Ten derde, de zonde is als een ijzermolen, die, wanneer hij in beweging komt, de ziel verbrijzelt en doodt.

Ten vierde, de zonde is als een stok of staf, die een scherpe punt heeft, en zo iemand daarop leunt, dan raakt hij hem in het hart. Zo staat geschreven, dat de mensen die Petrus hoorden, „verslagen werden in het hart, en uitroepen: Wat zullen wij doen, mannen broeders?” Het bloed van Christus, dat zij vergoten hadden, kwam op hun consciëntie, en hoewel zij gemeend hadden dat het hen helpen zou in hun strijd tegen de Romeinen, werd datzelfde bloed voor hen tot een scherpe prikkel in hun hart. Zo kan een mens menen dat de zonde hem tot een steun en staf zal zijn, en dat hij zijn huis zal bouwen, en zijn vrouw en kinderen zal onderhouden, zoals door hebzucht in het verkrijgen van landen of goederen, door

ongoorloofde middelen, maar hij zal zich in het laatst bedrogen vinden. Want het zal zijn gelijk David zegt: „Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan, zo de Heere de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter,” Psalm 127 : 2.

Ten vijfde, de zonde maakt een levend mens dood. Want de apostel zegt: „Zonder de wet, zo leefde ik eertijds, maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, maar ik ben gestorven,” Rom. 7 : 9. Nu, zo hebben wij gezien, dat de zonde een dodelijke wond geeft; dat de zonde een ijzeren punt heeft of in het einde zal steken; dat de zonde een zware molen is, die alles verbrijzelt wat er in geworpen wordt; dat de zonde een slang is die een dodelijke angel heeft en dat de zonde een levend mens doden zal.

TOEPASSING.

3. Het woord bekering wordt in de derde beteken is genomen voor *verschrikkingen*, die in de consciëntie oprijzen op het gezicht van de zonde, en door een gevoel van de toorn Gods over de zonde. Toch is dit nog geen bekering, maar het mag zijn een goed begin van de ware bekering. Wij hebben gezien dat de uitverkorenen en de verworpenen beiden hun verschrikkingen hebben. Maar de uitverkorene, wanneer hij op zijn wonden ziet, en gevoelt dat hij dodelijk gestoken is, ziet op tot het bloed van de Heere Jezus, en daar vindt hij leven. Dan spreidt hij zich met handen en voeten uit over die gekruisigde Heere, en trekt leven uit Hem. Hij doet evenals Elisa die zich over het kind van de Sunamitische uitbreidde, toen hij bemerkte dat het dood was. „Hij legde zijn mond op deszelfs mond, en zijn ogen op deszelfs ogen, en zijn handen op deszelfs handen,” 2 Kon. 4 : 34. Zo spreidt de Heere Zichzelf ook uit over de dode ziel van de arme zondaar, die dood ligt in zijn zonden, en door de kracht van Zijn bloed dat gesprengd wordt op het hart en de consciëntie van die zondaar, stort hij leven in hem uit, en zijn hart begint warm te worden door dat bloed. Wij hebben ook het voorbeeld van de Israëlieten in de woestijn, toen zij gewond waren door vurige slangen. Zij zagen op de koperen slang, welke op het bevel van God door Mozes op een stang gesteld was, en zij bleven leven. Zo ook het kind van God, wanneer hij gewond is door de zonde, ziet op Jezus Christus, Die door de slang werd afgebeeld, en zo trekt hij leven uit Hem, en wordt genezen door Zijn bloed.

Maar de goddeloze durft niet, en wil niet eens op God zien, maar hij wil voortgaan naar die diepten, waarvoor de duivelen zo bevreesd zijn. En zo valt hij in de vlammen van dat eindeloze vuur en hij verdrinkt in de poel van Gods toorn en hij zal daar nooit uit raken.

De verschrikkingen waarover wij gesproken hebben, *zijn deels wettisch en deels evangelisch.*

Want de wet heeft haar verschrikkingen, en het evangelie heeft ook zijn verschrikkingen. De wonden van de wet zijn inderdaad dodelijk, maar de wonden van het evangelie zijn meer dodelijk. Wanneer iemand door de wet gewond is, mag hij opzien tot het evangelie en tot een Zaligmaker. Hij mag zien op een Middelaar en op Zijn bloed om daarheen te lopen. Maar wanneer het evangelie iemand wondt, en wanneer zo iemand het bloed van Jezus onder zijn voeten vertreedt, zal hij niet weten waar hij zich bergen moet.

Uit deze verschrikkingen komt een droevige smart voort, en een sterk mishagen over de zonde, die hem in zulk een verschrikking bracht.

Maar er zijn twee soorten van smart.

(1) De ene is een wereldse smart, die niets anders met zich brengt dan de dood, en die smart vloeit voort uit een gevoel van de toorn Gods. Dikwijls wordt die smart nog vermeerderd door aardse kruisen of benauwdheden, of door verlies van wereldse eer of goederen. Deze wereldse zorg en smart komt dikwijls voort uit de schuld die een mens op zich geladen heeft door het bedrijven van een bekende zonde. De wet is verbroken en zij spreekt tot die mens: „De toorn en de vloek van God is op u, en u zult eeuwig sterven.” De consciëntie stemt daarmee in en doet de mens belijden dat hij de wet verbroken heeft. Zo spreken de wet en de consciëntie het vonnis uit, en zeggen: „De vloek van God is op u, en u moet eeuwig sterven. „Zo de mens daarbij blijft en niet verlost wordt, moet hij omkomen.

Soms rijst de smart op uit overtuiging door uw consciëntie, die u zegt, dat u het evangelie veracht hebt, en het bloed van Jezus hebt vertreden, en de Geest hebt uitgeblust, en dat u gezondigd hebt tegen het licht van uw consciëntie, en tegen de kennis der waarheid willens gezondigd hebt, zodat er geen slachtoffer voor de zonde meer overblijft. Hieruit zal de zondaar besluiten, dat iemand niet wederom kan vernieuwd worden tot bekering, zo hij het bloed van Christus vertreden heeft, en de Geest der genade smaadheid heeft aangedaan en uitgeblust, en willens zondigt tegen het licht van de bekende waarheid, die geopenbaard was in zijn consciëntie. De consciëntie stemt toe, dat hij aan deze dingen schuldig staat, en zo komt zulk een ellendig zondaar tot het besluit dat er geen bekering voor hem meer mogelijk is, en geen vergeving meer is te verkrijgen. In deze smart kan hij niet blijven, en hij doet een van beiden, hij slaat de hand aan zichzelf of anders begeeft hij zich tot tijdelijke genoegens en wereldse gezelschap of tot de drank, opdat hij zijn smart en angst van zich af mag schuiven en vergeten. Nu dit is een angst en smart die niemand goed zal doen.

(2) Maar er is een andere smart en droefheid, welke van Gods genade voortkomt, en dat is een droefheid naar God, welke de mens tot bekering en tot het leven leidt. Deze droefheid, deze smart wordt in de mens gewerkt door de Geest van God. Zulk een mens treurt over de zonde, daar zij God mishaaft. En ook al had hij geen hemel te verliezen en geen hel te vrezen, toch is hij bedroefd in zijn hart, omdat hij God bedroefd heeft.

Deze droefheid naar God zal u zeker tot bekering leiden. Dit treuren uit berouw zal u niet verlaten totdat u tot bekering gekomen bent. Veronderstel dat u zo treurende zou sterven, zo zult u naar de hemel gaan. Veronderstel dat u door de hel moest gaan, en door alle afgronden van wanhoop, toch zal dit treuren u niet verlaten voordat u in het bezit zult komen van uw erfenis in de hemel.

Zo mogen wij dan zeggen, dat beiden, de verworpenen en de uitverkorenen hun eigen verschrikkingen en hun eigen smarten hebben, die ontstaan uit overtuiging van de consciëntie door de wet, en op andere tijden door het Evangelie.

Deze overtuiging in de goddelozen is tweedelig, want alle verworpenen gaan niet langs dezelfde weg naar de hel. Want sommigen van hen ontvangen niet het zaad des Woords, en sommige ontvangen het zaad des Woords in hun steenachtige harten, maar daar het niet diep genoeg wortelt, verwelkt het wanneer de hitte of de zon verrijst, dat is wanneer vervolging komt.

Sommigen ontvangen het Woord met blijdschap, en zij worden er door opgebeurd. Maar de doornige zorgen van de wereld, gierigheid of aardse rijkdommen en genoegens van dit leven, verstikken het Woord, zodat het geen vrucht voortbrengt. Nu, het is de overtuiging van hun consciëntie die hen tot het Woord doet lopen, en dan ontvangen en omhelzen zij het voor een tijd, omdat zij er enige rust in hun consciëntie bij vinden.

Deze alleen behoren tot de eerste soort van goddelozen, wier consciëntie van zonde overtuigd wordt door de wet. Dezen zijn gelijk aan Herodes, die Johannes de Doper gaarne hoorde, en vele zonden afbrak, hoewel niet alle, want hij wilde zijns broeders vrouw niet wegsturen, hoewel het hem niet geoorloofd was haar te hebben. Of zij gelijken Felix, die zeer bevreesd werd toen Paulus sprak over rechtvaardigheid en matigheid en over het toekomend oordeel. En Agrippa werd bijna bewogen een christen te worden. En toch waren alle dezen goddelozen.

Een andere soort van goddelozen vallen in de onvergeeflijke zonde, waaruit blijkt dat zij verworpenen zijn. Dit is de zonde tegen de Heilige Geest, die nooit vergeven zal worden, noch in dit leven noch in de toekomende wereld. Want zij verwerpen het bloed der verzoening, lasteren de Heilige Geest, vloeken God, Die hen gemaakt heeft, en verloochenen de Heilige Geest Die hen wilde heiligen. Maar hun overtuiging is vreeslijk in de eerste trap, maar nog veel vreselijker in de laatste trap of graad. Wanneer iemand de Heilige Geest lastert, de beloften in het bloed van Christus verwerpt, en er niets mee te doen wil hebben, en hij uitvalt in boosaardigheid en vijandschap tegen God, en tegen Zijn Zoon Jezus Christus, Die eens zal komen als de Rechter van de gehele aarde, die kan niet verdragen het aangezicht van Christus aan te zien, maar loopt van Hem weg.

De Heere beware u en mij, en al Zijn volk, van ons vertrouwen in het bloed van Christus weg te werpen, aan Wien toekomt met de Vader, alle lof, eer en heerlijkheid, beide nu en in alle eeuwigheid. Amen.

3. DE WARE BEKERING

Gedenk dan waarvan gij uitgevallen bent en bekeer u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert. Openbaring 2 : 5.

In een predicatie die wij bij een vorige gelegenheid over deze woorden hebben uitgesproken, beminden des Heeren, hebben wij aangetoond dat de bekering waarover in de tekstwoorden gesproken wordt, in vier betekenissen in de Schrift voorkomt.

Eerst hebben wij gezegd dat een *uitwendige* bekering een gevolg kan zijn van verschrikkingen en nepen in het geweten, wanneer hij is ontwaakt door een gezicht van zonden, en door een gevoel van de toorn Gods, die op het geweten neerkomt. Ik heb u getoond dat deze verschrikkingen *deels wettisch en deels evangelisch* waren. De uitverkorenen zowel als de verworpenen worden met deze soort van angsten bezocht.

Onder deze verschrikkingen zal de verworpene goddeloze zoveel licht ontvangen, dat hij zijn zonden en de wraak van God ziet, welke een verterend Vuur is, dat vanwege zijn zonden tegen hem ontstoken is. Hij heeft een gevoel van de pijnen en smarten die hij eeuwig in de hel zal moeten verduren, en hij voelt daarvan reeds een beginsel in zijn ziel en geweten. Sommigen van hen zijn daarvan overreed, want zij zijn in hun hart overtuigd en er van verzekerd dat God hen nooit liefhad, hen nooit heeft uitverkoren, hen nooit heeft geroepen, hen nooit heeft aangenomen, en ze zijn er van overtuigd dat God hen nooit zal verheerlijken. Daarom, wanneer deze verschrikkingen in hun geweten oprijzen, dan hebben ze geen geduld om het te dragen, geen hoop het te overwinnen, en ze hebben niet zoveel als een verlangen om er van verlost te worden. Ja, zij kunnen niet zoveel doen als een klopp te geven op de poort van Gods ontferming.

Deze verschrikkingen van de wet zullen het kind van God in het begin van zijn roeping bevreesd maken. Maar de verschrikkingen van het evangelie zullen hem, nadat hij geroepen is, nog meer bevreesd maken, na een bijzondere val in enige bijzondere zonde. Deze angsten zullen dikwijls op hem vallen, en sommigen zijn er nooit geheel vrij van, zoals Heman de Ezzahiet. Hij zei: „Ik draag Uw vervaarnissen,” en „van der jeugd aan ben ik bedrukt en doodbrakende.”

En toch, onder al deze angsten heeft hij lijdzaamheid om het te dragen, want hij wordt staande gehouden door de verborgen kracht en door de almachtige hand van God. Maar hij is zich daarvan niet bewust, maar hij meent dat de Heere hem verlaten heeft, en nooit weer zal terugkeren. Hij meent dat hij verstoten is, en toch laat de Heere hem nooit weer los. Maar wanneer hij denkt dat de Heere ver van hem af is, en als hij oordeelt dat de Heere hem voor altijd verlaten heeft, dan toch houdt de Heere hem in Zijn armen, en houdt hem bij de hand opdat hij niet in wanhoop wegzinke. Daarom, daar de Heere met hem is, hoewel hij het niet weet, zo behoort hij de verschrikking met lijdzaamheid te dragen.

Zo dan, het kind van God heeft vervaarnissen, maar hij wordt onderworpen gemaakt om ze te dragen. Hij heeft hoop er van verlost te worden, want hij verlangt met God verzoend te worden. Hij haat de zonde met geheel zijn hart, want de zonde veroorzaakte scheiding tussen God en hem, en hij zou gaarne verzoening vinden, en hij begeert dat het verbond tussen God en hem vernieuwd mag worden.

Maar ondertussen heeft hij smart en treurt omdat hij niet als vroeger het werk van Gods Geest in zijn hart kan vinden. Hij wordt niet gewaar dat het vriendelijk aange-

zicht van God op zijn ziel schijnt zoals vroeger. Maar onder dit alles zijn de smarten van de verschrikking niet de voornaamste last voor hem, en zijn treurigheid komt niet zo zeer voort uit vrees voor de pijn van de hel, maar dit is zijn voornaamste last en treurigheid dat hij weet zulk een goeddoend God, zulk een liefhebbende Vader, bedreefd te hebben. Dit is zijn smart dat hij zulk dierbaar bloed veracht heeft, dat bloed dat eens zulk een goede tijding tot zijn hart bracht, en dat hij zulk een dierbare Geest heeft uitgeblust, Die zulk een genadig werk in zijn ziel was begonnen.

Merk hier op *dat de benauwdheden in de kinderen van God niet aan allen in gelijke mate gezonden wordt in het eerste begin van hun roeping.*

Want sommigen worden door God liefelijk geroepen, en Hij opent hun hart als in een ogenblik, zoals Hij deed bij Lydia. Sommige anderen roept Hij op een geweldige wijze, met grote verschrikkingen en Hij werpt ze neer, zoals Hij deed bij Paulus. God wierp hem tegen de aarde, Hij sloeg hem blind, zodat hij naar Damascus geleid werd door hen die bij hem waren, en liet hem daar drie dagen en drie nachten liggen, dat hij niet at of dronk, maar al die tijd was hij bezig in het gebed. Zo oefende de Heere hem, handelde scherp met hem en wierp hem krachtadig neer, eer hij enige vertroosting ontving. Sommigen worden lang door de Heere neergedrukt, zodat zij lijden onder vervaarnissen en twijfelingen, zelfs van der jeugd aan, zoals Heman de Ezrahiet, van wie ik reeds eerder sprak.

Zo dan, bent niet mismoedig onder de hevigheid van uw verschrikkingen. God zendt ze u met het doel u onder te houden, opdat u niet hoogmoedig wordt, want de Heere kent uw verdorvenheid, en, wat het beste voor een ieder van u is. En daarom, dewijl noch uw heiligmaking noch uw geloof volmaakt kunnen zijn in dit leven, daarom moet u altijd wat hebben om uw geloof te oefenen, en om u te laten zien dat het niet uw heiligheid is die u ten hemel zal brengen.

Dit wat betreft de eerste betekenis waarin over bekering wordt gesproken.

II. De tweede betekenis is, wanneer het wordt genomen voor *de gehele bekering* van de mens. Dat wil zeggen, wanneer u al de wezenlijke delen van het beeld van God in uw ziel gedrukt vindt, hoewel niet volmaakt. Want u die waarlijk tot God wedergekeerd bent, u hebt een oprechte en hartelijke smart omdat u Hem beledigd hebt, en deze smart is vergezeld van een hoop op verzoening, met een wil die door God geheiligd is, zodat u gewillig bent al Zijn geboden te houden en u bereid bent in alles Zijn wil te doen. Deze bekering gaat samen met een voornemen des harten om elke zonde waardoor God beledigd zou worden, na te laten, ook de allerliefste zonde, zelfs die zonde waardoor u tien duizend werelden kon gewinnen.

Deze bekering, waardoor de complete, vernieuwing van de zondaar bedoeld wordt, bestaat in vijf stukken.

Ten eerste. De ware bekering kent zowel wettische als evangelische beschuldiging. De wettische beschuldiging komt openbaar in een overtuiging en veroordeling wegens het verbreken van Gods wet. De evangelische beschuldiging vertoont zich in verschrikking, wanneer uw consciëntie u beschuldigt, overtuigt en veroordeelt wegens uw geringschatting van het evangelie, en wegens uw zondigen tegen het licht dat u door het evangelie hebt ontvangen.

Ten tweede. Deze bekering bestaat in een verslagen en verbroken hart. Waar deze bekering komt, daar verbreekt zij al de beenderen van de ziel, en maakt haar lendenen los, en zij zal het hart doen smelten en week maken, al was het nog zo hard. Daarom wordt de oprechte bekering genoemd een verslagen geest, een teer en verbrij-

zeld hart. Want uw hart zal zó gebroken zijn door het besef en het gevoel van Gods ongenoegen, hetwelk uw geweten zó zal raken, dat u als het ware verzwolgen zult worden door de schrik en vrees voor die toorn. Wanneer u God ziet als een verterend vuur boven uw hoofd, wanneer u de aarde ziet schuddende en bevende onder u, wanneer u de hel ziet gapende en zich wijd openende om u op te slokken, wanneer u ziet legioenen van duivelen op u wachten en gereed om u te verslinden, dan kan niemand vertellen welke benauwdheid er is in de ziel van een zondig schepsel, dan alleen zij die het zelf gezien en gevoeld hebben. Hier werkt de wet als een tuchtmeester.

Ten derde. De ware bekering bestaat in een vertederd en week gemaakt hart. Dit blijkt wanneer uw hart enigszins kalm begint te worden, en wanneer het enigszins week gemaakt is. Ik zeg, dat uw hart enigszins kalm begint te worden, wanneer u een weinig verlichting verkrijgt van onder de last der benauwdheid, nadat u lang geworsteld hebt onder de toorn Gods over uw zonden. Dan slaat ge uw ogen smekend omhoog, en u ziet uit naar enige vertroosting en of ze u mag worden verleend van de hemel voor uw vermoeide ziel. Dan beroept ge u van de troon van Gods rechtvaardigheid op de troon van Zijn ontferming en genade, en zo vlucht u tot het bloed van Christus alleen, verwerpende al uw eigen verdiensten en werken.

Ten vierde. De ware bekering bestaat in geloof, en legt de hand op Christus de Middelaar, en neemt het bloed van de Zoon van God aan als een zachte pleister voor de ziel, die dodelijk gewond en hevig ontsteld en neergedrukt is door de last der zonde. Zo grijpt u Hem aan door geloof, en u wilt Hem niet laten gaan zo Hij u niet zegent, ja al zou Hij u in de hel werpen, toch wilt u naar de hemel opzien om Hem.

Nu, wanneer Hij dit ziet, dat u Hem hebben wilt, en dat u Hem niet wilt laten gaan, en u bij uzelf besluit: 'Zie zo u mij wilt doden Heere, nochtans zal ik op U hopen, en ik zal het zwaard van Uw eigen Woord in de hand nemen, zelfs al zou ik er door gewond worden, en indien u mij in de hel wilt werpen en in de bodemloze diepte, toch zal ik op U hopen en tot U opzien.'

Nu, wanneer de Heere dit ziet, dan komt Hij nabij u en beziet uw wonden, en spreidt Zichzelf over uw dode ziel uit, en zo geeft Hij leven in u. Dan begint u te herleven, en er komt enige Geest in u. Dan begint ge uw mond te openen en te bidden om verzoening, en te smeken om vergeving, en dan begint u ernstig te verlangen naar verzoening tussen God en uw zondige ziel. Dan zendt Hij een antwoord onmiddellijk door Zijn Geest, of anders door de bediening van het Woord, en Hij zegt tot de zondaar: „Zijt welgemoed, uw zonden zijn u vergeven.”

Wanneer u weet dat u zulk een gunstig en troostrijk antwoord hebt ontvangen, dan juicht uw ziel met een onuitsprekelijke vreugde en zonder enige twijfel. Dan strekt ge uw hand uit en dan mag u de vergiffenis aannemen. Zo neemt u Christus aan met al Zijn weldaden, Zijn heiligheid als de uwe, Zijn rechtvaardigheid als de uwe, Zijn volmaakte gehoorzaamheid als de uwe, en welke genade ook in Hem is, u neemt ze aan voor u zelf, aan u toegerekend zijnde. Dan verheugt ge u met een onuitsprekelijke vreugde, en dan bent u wonderlijk verblijd. Dan bent u meer dan overwinnaar. Dan bent u een zegepralende krijgsman, die een goede strijd heeft gestreden, voor wie een schat van heerlijkheid is weggelegd. Dan daagt u al uw vijanden uit en roept: „Dood, waar is uw prikkel! Hel waar is uw overwinning?”

En wanneer u God de eer hebt gegeven, dan belijdt u met uw mond, en gelooft met uw hart dat Christus kwam om zondaren zalig te maken, waarvan u de voornaamste bent. Dan geeft Hij u die eer om te zien dat u een kind van God bent, en Hij laat u zien dat uw naam is geschreven in het boek des levens. En wanneer u dit gezien hebt, dan springt uw hart weder op van blijdschap, en dan hebt u een onuitsprekelijke vreugde

en vrede in uw consciëntie, welke vrede alle verstand te boven gaat, en zij is zo zoet voor u, dat u ze niet zou willen ruilen voor tien duizend werelden. En wanneer u deze hoge vreugde en onuitsprekelijke vrede hebt ontvangen, dan hebt u de top bereikt, want daar kunt u niet verder gaan. Daarin komt u weer terug en ziet in uw hart, en op de verdorvenheden die daarin zijn. Dan loopt u tot de hoofdsteen van uw zonden en werpt hem neder, steen voor steen, totdat u komt tot de grondsteen, tot uw oorspronkelijke zonde, welke de wortel is van alle andere zonden, en u werkt om hem met zijn wortel uit te roeien.

En zo begint u een nieuw schepsel te zijn, *en zo begint uw nieuwe geboorte*.

Ten vijfde. Laatst van alle komt deze nieuwe bekering in u, waarover wij hebben te spreken. Dan komt die goddelijke smart in u, waarvan ik sprak, dan treurt u over uw zonden, niet zo zeer uit vrees voor straf of voor het vuur van de hel, dan wel over de belediging welke u God aangedaan hebt, Die zulk een liefhebbende en ontfermende Vader is, en die Goddelijke smart zal u leiden tot leven. En toch is dit *niet de volmaakte bekering*, hoewel de belofte daartoe er in gevonden wordt.

Daarom veronderstel dat u zo treurende zou sterven, zo zal uw treurigheid u niet verlaten tot dat zij u heeft gebracht binnen de poorten des hemels, waar u in het bezit van de eindeloze heerlijkheid zult gesteld worden. Zo dan, de bekering is niet die verschrikking welke wordt gewerkt door de wet of door het evangelie; zij is niet dat rechtvaardigend geloof; zij is niet die nieuwe geboorte of de begonnen gehoorzaamheid, welke volmaakt zijnde, de *ware* bekering is.

Wat is dan de ware bekering?

Ik zal het u zeggen. De bekering is een werk van genade, welke een mens van al zijn zonden tot God doet wederkeren. Dit vloeit deels voort uit een bevatting van de noodzakelijkheid van voor de rechterstoel van God te verschijnen, en deels komt ze op uit smart die in uw hart ontstaat, omdat u God beledigd hebt. Deze smart brengt vruchten, der bekering waardig, voort. Nu, ik noem het een werk van genade, daar het voortkomt uit de vrije genade van God. En niemand kan tot God wederkeren tenzij hij eerst genade ontvangt om zijn zonden te zien, en besef ontvangt van de wraak van God die wegens zijn zonde boven zijn hoofd hangt.

Hij moet komen tot het gezicht op de vrije genade van God, waardoor hij was uitverkoren eer de wereld was gemaakt. Door deze vrije genade werd hij geroepen uit de duisternis tot het licht, ter bestemder tijd. Hij moet zien de vrije genade Gods waardoor hij vrijmachtig werd gerechtvaardigd, waardoor hij werd geheiligd door Zijn Geest, en waardoor hij bevestigd werd in de hoop op de toekomstige heerlijkheid, en dat vrij, zonder enige zijner verdiensten.

Wederom, het is een werk van genade, een mens af te keren van alle zonden. Want niemand kan de zonden ontvluchten dan degene die de zonde haat. En niemand kan de zonde haten dan degene die God liefheeft. En niemand kan God liefhebben dan degene die de liefde Gods in zijn hart ontvangen heeft, uitgestort door de Geest van God. En niemand heeft dat gevonden dan zij die geloven. En niemand gelooft dan hij die de Geest heeft. En niemand heeft de Geest dan hij die de Zoon heeft. En niemand heeft de Zoon dan hij die de Vader heeft. En niemand heeft de Vader en de Zoon dan zij die van de beginne verkoren zijn. En er is niemand verkoren dan zij die door God bemind waren. Zo kunt u de zonde ontvlieden en ze haten als uw onsterfelijke vijand.

Uit deze waarheden mag u besluiten dat niemand aan de zonde zijn rug kan toekeren, dan hij die de zonde haat. En niemand haat de zonde dan hij die God liefheeft. En niemand kan God liefhebben dan zij die geloven. En niemand kan geloven dan zij die verkoren zijn. En niemand is verkoren dan zij die geroepen, gerechtvaardigd en

geheiligd zijn, en verheerlijkt zullen worden. Want dit werk van genade is een keten. De eerste schakel van deze keten is de uitverkiezing, de laatste schakel is de verheerlijking, en de middelste schakels zijn het geloof, de nieuwe geboorte, de nieuwe gehoorzaamheid en uw heiliging.

Wat ik nu heb te zeggen is, dat bekering een werk van genade is, hetwelk een mens doet wederkeren tot God. Want de zonde doet een mens zijn rug naar God en naar de hemel toekeren. Maar de bekering doet hem zijn aangezicht naar God wenden, zij maakt hem een nieuw schepsel, en verandert en vernieuwt alle krachten van de ziel. De bekering verandert niet de zelfstandigheid van het lichaam of de ziel, maar zij verandert de eigenschappen. bent u onderworpen aan zwaarmoedigheid? De bekering zal het veranderen in een Godvruchtige smart. bent u onderworpen aan toornigheid? De bekering zal het veranderen in een heilige ijver voor Gods heerlijkheid. Bent u onderworpen aan dwaasheid? Bekering zal het veranderen in zachtmoedigheid en weekheid des harten. bent u sterk en moedig? Bekering zal u sterk en vrijmoedig maken tot het strijden van de strijd des Heeren, en u zult u met ernst toeleggen op de uitbreiding van het koninkrijk van Christus. Daarom zeg ik, bekering is een wederkering tot God, en een afkering van de zonde, en van alle soorten van zonde zonder enige uitzondering.

Want er zijn vele valse bekeringsen, als wanneer iemand zich van de belijdenis der waarheid keert tot de roomse leer of afval, en dat is een zich keren van God tot de duivel.

Weer anderen, wanneer zij hun verdorvenheid en de lusten van het vlees verlaten hebben, doen als een dwaas zwijn dat wederkeert tot de wenteling in het slijk, nadat het gewassen was, en als een onreine hond die wederkeert tot zijn eigen uitbraaksel.

Dan zijn er sommigen die zich van de ene zonde tot de andere keren, als iemand die zich van verkwisting tot gierigheid keert, of van gierigheid tot drankzucht, of van drankzucht tot ontucht.

Sommigen zullen zich afwenden van sommige zonden, maar niet van alle, zoals Herodes die vele zonden naliet maar niet alle, want hij wilde Herodias de huisvrouw van zijn broeder Filippus, niet aan hem wedergeven. Agrippa was bijna overreed een christen te worden, maar toch was hij geen waar christen. Al deze omwentingen zijn geen ware omwentingen, maar slechts een valse en nagebootste bekering.

Maar deze oprechte bekering, wie u ook bent die ze deelachtig is, betekent een afscheid nemen van al uw bekende zonden, hoe lief zij u ook zijn. Want indien u de ware liefde van God wezenlijk in uw hart voelt, dan zal Christus zo dierbaar aan uw ziel zijn, dat u tien duizend werelden, en alle genoegen en heerlijkheid daarvan zou verwerpen, opdat u de tegenwoordigheid des Heeren in uw hart mocht houden. U zou alle zonden willen verlaten opdat God in uw ziel mocht wonen. Deze oprechte bekering zal u afbrengen van de brede weg die tot het verderf leidt, en zal u zetten op de nauwe weg die tot het eeuwige leven leidt. De ware bekering zal u niet verlaten totdat zij u in de hemel zal gebracht hebben en u zal gezet hebben binnen de poorten van het nieuwe Jeruzalem.

TOEPASSING.

De ware bekering, de oprechte wederkering spruit voort uit twee dingen.

Ten eerste. Uit een besef dat u noodzakelijk zult moeten verschijnen voor de

rechterstoel van God.

Ten tweede. Zij spruit voort uit een Godvruchtige droefheid, welke u veel zal doen treuren, omdat God u veel gegeven heeft. Het zal u gaan als die arme vrouw die aan de voeten van Christus zat. Haar hart smolt onder het gevoel van de dierbaarheid van de liefde hares Heeren, die zij in haar ziel voelde. Daarom waste zij Zijn voeten met haar tranen, en droogde ze af met het haar van haar hoofd. De heer des huizes verwonderde zich daarover, want de mensen van de wereld weten er weinig van hoe gemeenzaam boetvaardige zondaren met de Heere kunnen zijn. Daarom stootte hij zich aan haar gedrag. Maar Christus, wetende wat in zijn hart was, deed hem een vraag en zeide: Simon, „Er was een schuldeiser die twee schuldenaars had; de ene was schuldig vijf honderd penningen, en de andere vijftig, en als zij niet hadden om te betalen, schold hij hun beiden kwijt. Zeg dan, wie van dezen zal hem meer liefhebben?” Simon antwoordde: „Ik acht dat hij het is wien hij het meeste kwijtgescholden heeft.” Daarop paste Jezus het op Zichzelf toe, en zeide tot hem: „Ik ben in uw huis gekomen; water hebt gij Mij niet tot Mijn voeten gegeven; maar deze heeft Mijn voeten met tranen nat gemaakt en met het haar van haar hoofd gedroogd. Met olie hebt gij Mijn hoofd niet gezalfd; maar deze vrouw heeft mijn voeten met zelf gezalfd.”

Het is alsof Christus hier wilde zeggen: u deed dat niet, omdat uw consciëntie nooit ontwaakt was, of waarlijk getroffen was door de menigte van uw zonden. Daarom zeg Ik u, „haar zonden zijn haar vergeven die vele waren, want zij heeft veel liefgehad.”

Zo zeg ik, deze bekering komt deels op uit droefheid, maar uit een Godvruchtige droefheid die u tot het leven leidt. Deze droefheid zal u eindelijk brengen tot grote blijdschap, die u zal doen lachen over al het kwaad dat u kan overkomen, hetzij honger of dorst, of de pest, of het zwaard, u zult er over lachen en ze welkom heten. Want u bent overreed dat niets u kan scheiden van de liefde Gods in Christus Jezus.

1. Sommigen zullen mogelijk tegenwerpen: *Wat zal van mij worden die nooit die overreding en die overstelpende vreugde in mijn ziel gewaar werd?*

Ik antwoord daarop: „Allen komen niet dadelijk tot die grote blijdschap, en allen komen niet op één ogenblik tot die overreding. Want dit is de hoogste trap van genade waartoe de ziel van een mens in dit leven kan komen. Maar aan sommigen wordt een mindere trap van genade gegeven, op welke, indien u ze hebt, u mag rusten, en dit is een onverzadelijke honger en dorst naar de gerechtigheid van Christus. De hemelen kunnen die begeerte niet stillen, de aarde kan ze niet vervullen, en de vermaken in de hemel of op de aarde kunnen haar niet voldoen, totdat u verzadigd wordt met het vlees en bloed, of de gerechtigheid van Christus, en daarom verlangt u de Heere te mogen omhelzen met de armen van uw ziel. Nu, zo u deze onverzadelijke honger en dorst hebt, zo mag u blijde zijn, want ik verzeker u dat Hij tot u staat te komen van de hemel om u te leiden tot het paradijs van God, om u te drinken te geven uit de fontein des levens, zodat u nooit meer hongeren of dorsten zult.

2. Toch zullen sommigen van u zeggen dat u soms deze onverzadelijke honger en dorst in uw ziel gevoeld hebt, toen God in u begon te werken. Maar nu bent u vervallen tot zulk een ongevoeligheid en hardheid van uw hart door de gewoonte van zondigen, dat u nu niet kunt hongeren en dorsten naar Christus zoals u vroeger deed. Mijn antwoord daarop is, dat iemand kan vervallen zijn tot ongevoeligheid en hardheid des harten, en dat toch de Geest van Christus in hem is. Maar zal ik u dit bewijzen met voorbeelden? Jesaja de profeet klaagt tot God, in de naam van de Kerk in zijn tijd, en in zijn eigen naam en zegt: „Heere, waarom doet u ons van Uwe wegen

dwalen, waarom verstokt u ons hart dat wij U niet vrezen?" Kap. 63 : 17. Hoort de klacht van de profeet, en durven wij zeggen dat hij in die tijd de Geest van God niet had? De Heere beware ons daarvoor.

3. Toch zult u zeggen: *Hoe zal ik weten dat ik zoveel in mij heb, dat het mij zal staande houden zolang ik in ongevoeligheid lig? En hoe zal ik weten of ik zalig zal worden of niet?*

Om u een antwoord te geven, vraag ik u: Gevoelt u de hardheid van uw hart, en bemerkt ge uw ongevoeligheid, en voelt u dat het een last voor u is? En vertel mij, bent u er over ontsteld, en voelt u er droefheid over dat ge uw hart niet verbroken kunt krijgen en dat het niet wil smelten als was voor het vuur? En hoopt u op hope tegen hope, en verlangt u naar de dag van verlossing, wanneer ge uw Zaligmaker zult zien, en wanneer uw zaligheid volmaakt zal zijn? En gaat er enig geroep van u op tot God, om de hardheid van uw hart weg te nemen? Indien u in oprechtheid van uw hart kunt zeggen, dat u dit hebt, en dat uw ziel getuigt dat u dit hebt, bent dan welgemoed, want ik zeg u, dat de Noordenwind en de koude vorst zowel nodig zijn om de aarde toe te bereiden, als de Zuidenwind en de warme regenbuien om de grond vruchtbaar te maken. Hoe langer de vorst duurt, en hoe langer zij aanhoudt, hoe overvloediger de oogst dat jaar zal zijn. Zo mag ik ook u verzekeren, dat hoe harder uw hart is, en hoe langer de ongevoeligheid aanhoudt, zoveel te groter zal de vrucht van uw blijdschap zijn wanneer de tijd komt dat u losgemaakt zult worden, en de Heere uw hart en uw ziel in de ruimte zal stellen, en u in vrijheid zal zetten, En wanneer u de verwarmende liefde van God zult gewaar worden, dan zal ze een overvloedige oogst afwerpen, en dan zult u de tijd zegenen dat het God behaagde u zulk een ontferming te tonen, en dat u zulk een gunst van Hem verkreeg.

4. Nu zult u vragen, *welke waarborg ik daarvoor kan geven.*

Ik antwoord: Niemand kan zuchten wegens de hardheid van zijn hart dan zij die de Geest van Christus hebben. En niemand heeft de Geest van Christus dan zij die Christus Zelf hebben. En niemand heeft Christus of zij hebben de Vader ook. En niemand heeft de Vader, de Zoon en de Geest, die niet zalig zal worden. En niemand zal zalig worden, dan zij die geloven en zich bekeren. Deze grond staat vast, en hij zal u nooit teleurstellen. Dit is de rots waarop ge uw zaligheid mag bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen. Want, zoals gezegd is, de bekering verrijst uit een Godvruchtige droefheid. Maar u moet weten dat drie soorten van droefheid eigen zijn aan de Godzaligen.

De eerste is een bittere droefheid, en daar is niets in dan bitterheid, omdat u dan niets anders ziet dan toorn en een verterend vuur voor u, en dit bevindt u voor dat u een gezicht op genade ontvangt.

De tweede is een gemengde droefheid, die deels bestaat uit bitterheid en deels uit zoetheid, en dit bevindt u wanneer u aan de ene kant ziet op uw zonden, en aan de andere kant op de goedertierenheid van God. Wanneer u deze twee zaken beschouwt, uw ondankbaarheid jegens Hem en Zijn goedertierenheid jegens u, dan zult u bedroefd zijn.

De derde is alleen een zoete droefheid, en daar is geen bitterheid in, en die is een gevolg van het gevoel van de liefde Gods, die de ziel zó in vervoering brengt, dat u niet weet hoe u God zult prijzen, en hoe ge uw dankbaarheid zult tonen. Dan treurt u omdat u niet half genoeg dankbaar kunt zijn, en omdat u God niet genoeg kunt prijzen, en daarom verlangt u met die treurigheid naar het graf te gaan. En u verlangt geen andere troost op aarde dan die zoete verbreking welke opkomt uit het gevoel van

de liefde van God. Nu, zo u de eerste of tweede smart hebt, mag u tevreden zijn, indien u de laatste niet hebt, welke de hoogste trap van blijdschap is, die een ziel in deze wereld kan bereiken.

Nu, bekering is een werk van genade, *hetwelk een mens omwendt van alle zonden tot God.*

Zij komt deels op uit besef van te moeten verschijnen voor de vierschaar van God, en daarom uit besef van de noodzakelijkheid vergiffenis van zonden te hebben. En zij komt deels op, uit een Godvruchtige droefheid, voortbrengende vruchten der bekering waardig.

Ik zeg dan, een boetvaardig mens moet vruchtbaar zijn. Daarom wordt hij vergeleken bij een boom geplant aan waterbeken, dagelijks bevochtigd door de genade Gods. Hij staat daarnaar omdat hij weet dat hoe vruchtbaarder hij is, hoe meer God verheerlijkt wordt. Daarom voelt hij zich bezwaard, wanneer hij geen vrucht voortbrengt.

De boetvaardige zondaar wordt vergeleken bij tarwe, die vastheid in zich heeft, en bekwaam is de wind te verdragen. Maar de onboetvaardige zondaar wordt vergeleken bij kaf, dat gemakkelijk wordt weggeblazen door een windvlaag, omdat er geen vastheid in is. Daarom wordt het vergaderd en in een onuitblusselijk vuur geworpen, maar de tarwe wordt verzameld en in de schuur geborgen. Dit deed Johannes zeggen: „En ook is alrede de bijl aan de wortel der bomen gelegd; alle boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen,” Matth. 3 : 10. Zo ziet u dat bekering vrucht moet dragen, en zulke vrucht die der bekering waardig is. Want het is niet genoeg om u te bekeren van het kwaad dat u gedaan hebt, en het kwaad te vermijden in de toekomstige tijd, maar u moet leren goed te doen, en anders is het geen bekering.

De Heere staat ons toe dat wij allen onze bekering mogen toetsen aan het voorschrift dat wij moeten leren goed te doen, en zo wij dat missen, dan mogen wij nog arbeiden het in de tijd te verkrijgen. Want nu is de welaangename tijd, en dit is de dag waarin ge u behoort te bekeren. En wanneer u de tijd laat voorbij gaan, zo weet u niet of u die gelegenheid weer zult krijgen. Want na dit leven is er geen plaats meer voor bekering. En zonder bekering is er geen vergeving, en indien u geen vergeving hebt zult u de hemel nooit zien. Daarom, mijn geliefde harten, maakt gebruik van de tijd terwijl u die nog hebt, en bekeert u nu, en werkt uw α lfs zaligheid uit met vrezen en beven, opdat u onbestraffelijk mag worden bevonden in de dag van de verschijning des Heeren.

Nu, ik bid God het aan u allen te geven en ook aan mij. Dit smee ik om Christus, Zijns Zoons wil, aan Wie, met de Vader en de Heilige Geest, toekomt alle eer, lof en heerlijkheid, nu en voor eeuwig. Amen.

4. Onderscheiden soorten bekeringen

Gedenk dan, waarvan gij uitgevallen bent, en bekeert u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert. Openbaring 2 : 5.

Geliefden in de Heere.

U zult u herinneren dat ik reeds eerder gesproken heb over de vruchten van de ware bekering. Eerst hebben wij ze beschouwd aan uw kant en daarna aan 's Heeren kant. Ik behoef ze niet voor u te herhalen. Daarop heb ik u getoond uit welke oorzaak God bekering geeft aan sommigen en ze onthoudt aan anderen. Ten laatste heb ik u getoond welke *de eigenschappen van de ware bekering* zijn. Zij zijn voor u beschreven in de tweede zendbrief van Paulus aan de Corinthiërs, in het zevende hoofdstuk, de verzen 9, 10 en 11. Het begin luidt: „*Nu verblijd ik mij, niet omdat u bedroefd bent geweest, maar omdat u bedroefd bent geweest tot bekering. Want u bent bedroefd geweest naar God.*”

Ten eerste. Er moet een goddelijke droefheid zijn welke tot leven leidt. Die droefheid is er, wanneer het hart geopend is en wanneer een berouwvol zondaar bedroefd en treurig is, omdat hij Gods Naam ontheiligd heeft.

Ten tweede. Er moet zijn een ernstige poging en zorg om God in alle dingen te behagen, opdat de eer van God er uit mag voortkomen, voor zover de roeping en de kracht van de zondaar strekken. Dan zal er een ernstige begeerte zijn, dat Gods koninkrijk eerst in uw eigen hart plaats krijgt en daarna in het hart van anderen.

Ten derde. Er wordt vereist een protest en haat tegen de zonde. U moet ze verachten en verafschuwen, waar u ze ziet of hoort.

Ten vierde. U moet bevreesd zijn om zonde tegen God te doen, opdat Hij niet beledigd worde en u daardoor Zijn tegenwoordigheid zou verliezen.

Ten vijfde. U moet hebben een ernstig verlangen en een dagelijks wachten op de komst van onze Heere Jezus, om de levenden en de doden te oordelen.

Ten zesde. Er moet een ernstig verlangen in u zijn, dat de hals van uw zonde afgesneden worde, opdat „wraak in u gewrocht worde,” tegen uw zonde. Want zij haalde de Heere uit de hemel, en zij was oorzaak dat Hij aan het kruis genageld werd, en dat Hij in een graf gelegd werd. U behoorde even blij te zijn in het wraak oefenen aan uw zonden, als een ieder blij zou zijn in het verslaan van zijn grootste vijand, die uw hele familie had vermoord.

Ten zevende. Er moet een vurige ijver met verontwaardiging in uw hart branden, zodat, veronderstel dat u zo zachtmoedig waart als Mozes, die de zachtmoedigste man op de hele aarde was, u toch, wanneer u ziet dat God beledigd wordt, u niet zou nalaten de tafelen der wet die door de vinger Gods geschreven zijn, uit uw handen te werpen. En dat u niet zult nalaten de kostbaarste en dierbaarste dingen die u hebt uit uw handen te werpen en u te wreken over de verachting welke des Heeren inzettingen wordt aangedaan.

En dan zult u ten laatste afkerig zijn van gemeenschap te hebben aan zonden van andere mensen, zoals iemand afkerig zal zijn om te eten en te drinken met een melaatse of met een ander die een besmettelijke ziekte heeft.

Nu, deze zijn de bewijzen en kenmerken waaruit u kunt weten of u ooit bekering ten leven deelachtig bent geworden of niet. Ik laat het onderzoek naar die dingen aan uw

eigen consciëntie over. Zit neder en onderzoek uzelf of u enigermate wezenlijke kennis hebt aan deze dingen of niet. Beproof uw eigen harten en indien u die kenmerken daar vindt, zo is het wel met u. Dan mag u tevreden zijn, omdat u dat berouw hebt ontvangen waarvan u nooit berouw zult hebben, want het zal u leiden in de enge poort die u zal leiden tot het eeuwige leven.

Maar indien u die kentekenen niet kunt vinden, dan smee ik u niet te rusten totdat God ze enigermate in u geeft. Want indien u ze niet ontvangt eer u dit leven verlaat, denk dan om hetgeen ik u zeg, dat u het eeuwige leven niet zult zien. Dit had ik te zeggen aangaande *de kenmerken van waar berouw en bekering* die de Heere in Zijn Woord heeft uitgedrukt.

Nu wil ik u iets zeggen omtrent *de verschillende soorten van bekering* die gevonden moeten worden in Zijn eigen kinderen, op verscheidene tijden en op verschillende wijzen.

Ten eerste, er is een berouw en bekering vanaf het eerste uur waarin God u roept, en waarschijnlijk zal dat berouw zowel het bitterste als het zoetste leedwezen zijn hetwelk u ooit zult verkrijgen.

Ten tweede. Er is een dagelijkse bekering welke U, die een kind van God bent, elke dag vernieuwen moet. Omdat u dagelijks zondigt, daarom hebt u dagelijks bekering nodig.

Ten derde. Er is een buitengewone bekering nodig, wanneer u in enige bekende of buitengewone zonde bent gevallen, waardoor een gehele gemeente is beledigd of in opspraak gekomen. Dan hebt u nodig een buitengewone en openbare bekering en berouw.

Ten vierde en ten laatste. Er is een algemene en buitengewone bekering en een openbare verootmoediging nodig van alle personen, zoals wij die in deze tijd behoorden te hebben. Al deze soorten van bekering zijn beschreven in Gods Woord, zoals wij kunnen zien in het voorbeeld van Paulus in zijn eerste roeping, Hand. 9. En in David en Petrus na hun zware val. Na hun roeping. Zij vertoonden tekenen van een buitengewoon berouw. En het voorbeeld van Ninevé en van het hele land zoals wij lezen in Jona 3 : 3. En van heel Israël in de tijd van Achab en in veel andere voorbeelden, welke ik niet behoef te herhalen.

Nu zover, wat betreft onderscheidene soorten van bekering.

Nu kom ik tot de verschillende trappen van bekering.

Opdat u deze te beter zult begrijpen, moet u verstaan dat, zoals er drie trappen des geestelijke levens zijn, er ook drie trappen van bekering zijn.

I. De algemene bekering:

De eerste soort van christenen worden *zuigelingen* genoemd, en dat zijn dezulken die Christus begonnen heeft, te formeren. Nu, indien u een zuigeling bent zo hebt u alle wezenlijke delen van een man of vrouw binnen in u, ook wanneer u ze niet kunt gebruiken. Want dan hebt u handen maar u kunt er niet mee werken. U hebt voeten maar u kunt er niet op gaan. Al hebt u geen mond om er mee te eten en geen maag om vlees te verteren, toch hebt u leven, want er is een verborgen kracht die u onderhoudt. Neem aan dat u een ongeboren kind bent, die geen vader of moeder kent, toch wordt u op een verborgen wijze van uw moeder gevoed, door een ongeziene en ongekende kracht. Indien, wat het geestelijk leven betreft, dit uw geval is, dat u God niet kent als uw Vader of Christus als uw Zaligmaker, toch is God uw Vader en Christus uw Zaligmaker, indien u uit Hem leeft. Nu, wanneer het kind geboren is, dan kan het onderscheiden tussen licht en duisternis en tussen zoete en zure melk. En

wanneer het honger of dorst heeft, kan het schreien om voedsel en om drinken. Indien u enig licht hebt, zodat u kunt onderscheiden tussen licht en duisternis en indien ge uw ellende gewaar wordt en u gaarne eten zou van het zoete woord van God, dan kan ik u verzekeren dat u een zuigeling bent en dat u wedergeboren bent. En hoewel u slechts een zuigeling in Christus bent, zo mag u toch tevreden zijn met uw tegenwoordige staat, want u waart eens dood in zonden, maar u bent levend gemaakt en u bent wedergeboren tot een nieuw schepsel, hetwelk nooit weer sterven zal. Nu, dit is de eerste en kleinste trap in de bekering, gevoelig te zijn van uw ellende en te hongeren en te dorsten naar gerechtigheid.

De tweede soort christenen worden vergeleken bij *jongelingen*, die kracht hebben ontvangen om te worstelen tegen de overheden en machten der duisternis. In uw eerste roeping waart u een zuigeling en toen wilde u niet geloven dat er zulk een legioen van duivels en onreine geesten in u waren. Toch moest u toen overwinnen of omkomen. Maar worstelt u met uw verdorvenheden en probeert u ze dodelijke wonden toe te brengen? En overwint u ze soms en krijgt u de overhand tegen hen? Dan bent u een jongeling die moed en kracht heeft ontvangen om de oorlogen des Heeren te voeren. Dan bent u een uitgelezen en beproefde krijgsman, die in de legerplaats van Christus geplaatst bent. Zo is dan de strijd tegen zonde en satan, en tegen uzelf, en de overhand te krijgen tegen verzoeken en het afscheid nemen van de verdorvenheden van uw eigen hart de tweede trap der bekering.

De derde soort van christenen worden vergeleken bij *vaders* en dat zijn zij, die gebouwd en gegrond zijn in het geloof in Christus, Die hun strijd heeft volbracht, Die de goede strijd gestreden heeft en de loop geëindigd. Daarom is voor hen een kroon der heerlijkheid opgelegd. Zo is hun vrede met God bevestigd en toch zijn hun eigen verzoeken op hen gelaten, opdat zij zouden uitzien naar de komst van Christus en naar hun ontbinding, opdat zij voor altijd zullen ophouden te zondigen. Zo is dit voortdurend wandelen voor het aangezicht Gods, de derde trap in de bekering.

Zoals er drie soorten van christenen zijn, zo zijn er ook drie trappen van bekering. Nu, al deze drie zullen soms voorkomen in een en dezelfde persoon.

Sommigen die het sterkst geweest zijn worden het zwakst. Zoals Job, die een rechtvaardig en oprecht man was, en voor God wandelde zeide dat hij verschrikkingen van binnen had en smart en pijn van buiten. En David, die een man naar Gods hart was, klaagt: „Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?” Psalm 22 : 2. Zij beiden waren sterke mannen en zie hoe zwak zij werden en hoe neergeworpen.

Echter worden anderen sterk nadat zij zwak geweest zijn. Toen Mozes uit Egypte vlood uit vrees voor zijn leven en toen hij de schapen van de priester te Midian hoedde en toen de Heere voor het eerst hem verscheen in de braambos, toen was hij maar een zwak man. Maar daarna, verstrekt zijnde door de Heere, werd hij met een boodschap tot de koning van Egypte gezonden, Hij deed grote wonderen in het land van Egypte, voor het aangezicht van de koning en van de Egyptenaren, Toen werd hij een sterk man en een dapper strijder en werd hun tot een overste.

Zo ook de discipelen, toen zij allen Christus verzaakten en Hem lieten in de hand van Zijn vijanden, toen waren zij zwakke mensen. Maar nadat Christus was opgestaan, en nadat de Heilige Geest van de hemel op hen uitgestort was, toen waren zij sterke mannen en predikten vrijmoedig in de naam van Jezus. Zo ook vrouwen, behorende tot het zwakkere geslacht, hebben hun leven niet gespaard, maar hebben het overgegeven voor de zaak van Christus.

Zo kunt u zien dat de kleinste trap van berouw in uw eerste roeping wordt gevonden. Dat wil zeggen, wanneer uw consciëntie overtuigd is van een eeuwigheid van

Goddelijke toorn, wanneer u geen leven of enig vonkje van genade in uw hart kunt ontdekken. Veronderstel dat u geen gevoel hebt van de liefde Gods jegens u, toch wordt u ondersteund door de onzichtbare kracht van God, tot de tijd van uw wedergeboorte is gekomen. Dan wordt u opnieuw geboren en dan ontvangt u licht om te zien en ogen om te onderscheiden tussen goed en kwaad. Nu, indien u slechts de minste trap van bekering hebt, dan mag u blijde zijn en u verheugen, want u zult dan nimmer omkomen,

II. Een andere trap van bekering is moeilijker te verkrijgen en die is nodig wanneer u in een of andere bekende zonde bent gevallen.

Want zulk een overtreding zal al uw vroegere zonden (veronderstel dat zij vergeven zijn) zo vers in uw geheugen terugroepen, alsof u ze heden bedreven had. Dan komt verschrikking en vrees over vroegere zonden terug en dat zal u doen uitroepen: „De Heere is weggegaan en Hij zal nooit weer terugkomen. Ik heb Zijn Geest bedroefd en uitgeblust en daarom is Hij vertrokken. Is er een mogelijkheid dat ik door bekering vernieuwd kan worden? Ik bid, maar God sluit Zijn oor voor mijn gebed, Ik heb een muur van gehouwen steen tussen Hem en mij gezet. Ik kan niet treuren, want ik mis de Geest, Die Zijn volk met geweën zal voeren.”

Maar indien u een kind van God bent, dan zult ge uw knieën voor Hem buigen. Indien u niet kunt spreken, dan zult u nochtans zuchten. Nu, wanneer u zo gesteld bent, dan zal God onverwacht komen en uw hart week maken, zodat het in u smelt. Hij zal uw ogen openen en u zult naar de hemel opzien en daar uw oog vestigen op een Middelaar en de hand des geloofs op Hem leggen. Dan zult u een vriendelijke blik van Zijn liefelijk aangezicht in uw ziel gewaar worden en dan zult u een zoete en troostrijke stem van de hemel horen Die tot u zal zeggen: „Zijt goedsmoeds arme zondaar, want Ik heb uw zonden u vergeven. Daarom vernieuw Ik Mijn vrede met u.” Dan wordt uw afkeer, van de zonde vernieuwd en uw vrede met God vernieuwd en uzelf wordt ook vernieuwd.

Maar toch, wanneer uw vrede met God vernieuwd is, dan komt de duivel binnen en fluistert in uw oor: ‘Nu hebt u genoeg gekregen, nu hebt u niets meer nodig, u hebt vergiffenis gekregen en uw verkiezing is vastgemaakt. Daarom mag u nu wel een weinigje vrijheid nemen en nu mag u dit of date doen wat u behaagt.’ En zo zal hij steelsgewijze een zonde op u afsturen, en die zonde zal de oorzaak zijn dat de Heilige Geest van u verdreven wordt en dat ongevoeligheid en hardheid des harten weer bij u binnentreden en dan zal u niets gelaten worden dan een weinig licht in uw consciëntie om u voor het ergste te bewaren. Dan beginnen uw smarten opnieuw en dan moet u weder uw bekering vernieuwen.

II. Dit is een derde of laatste trap van bekering, wanneer u nadat u gevallen bent weder opstaat en wandelt voor het aangezicht Gods en gaat van geloof tot geloof en van kracht tot kracht, totdat u voor God verschijnt in Sion. Maar niettegenstaande uw hardheid des harten, laat dit een vaste grond voor u zijn, dat u die eens bent wedergeboren niet verloren kunt gaan.

Wij hebben nog enkele dingen te zeggen over bekering in het algemeen.

1. Ten eerste. Zijn er in u verschijnselen, die de ware bekering weerspreken?
2. Ten tweede. Welke zijn de middelen, waardoor u deze ware bekering, die u nog nooit hebt gehad, mag verkrijgen?
3. Ten derde. Welke zijn de middelen, waardoor u een schijn van bekering hebt gehad, maar die u verloren hebt en wilt u nu een recht gebruik maken van die

middelen, om tot een oprechte bekering te komen, en indien u die verkrijgt, hoe zult u dezelve behouden?

4. Ten vierde. Welke zijn de beweegredenen, die u tot bekering mogen bewegen?

Ik antwoord:

Wat de eerste vraag betreft moet u weten dat er veel valse bekerings zijn die in tegenspraak zijn met de ware bekering. Indien de bekering niet oprecht is, dan blijkt dat uit een onboetvaardig hart, hetwelk geen berouw kan of wil hebben. Laat zo iemand op zijn bekering pochen zoveel hij wil, toch heeft hij nooit de ware bekering gehad en hij zocht er ook nooit om, want hij heeft een hard hart en volhardt in de zonde.

Ten tweede. De bekering van een heiden of van een burgerlijk mens, die meent dat het genoeg is als hij niemand kwaad doet, en dat hij aan een ieder betaalt wat hij schuldig is. En als hij zegt dat hij geen goed kan doen, toch meent hij geen' kwaad te doen. Toch, dit alles is geen oprechte bekering.

Ten derde. Er is een bekering die slechts voor een tijd is. Want zoals er een tijdgeloof is, zo is er ook een bekering voor een tijd, maar die is nooit oprecht.

Ten vierde. Er is een geveinsde of nagemaakte bekering, zoals de huichelaars hebben, maar de hele wereld kan weten dat die niet oprecht is.

Wij willen hieraan nog toevoegen:

(1) Dat de bekering, welke door de roomse kerk geleerd wordt, geen oprechte bekering is. Het wanhopig berouw van Judas was ook niet oprecht. Zo zijn dan al deze slechts valse bekerings en daarom zijn zij in tegenspraak met de ware bekering.

Een onboetvaardig zondaar, die loopt in de weg van goddeloosheid, die in zijn hart zegt: „Er is geen God,” en die door geen enkel middel wil terecht gebracht worden, zo iemand wordt in de Bijbel een dwaas genoemd. Hij zegent zichzelf in zijn hart, maar hij is door God vervloekt. Hij „maakt een voorzichtig verdrag met de hel en een verbond met de dood.” Dat wil zeggen, dat wanneer men met hem over de hel wil spreken, dan zal hij zeggen: Ik weet zeker dat ik daar nooit zal komen en inmiddels loopt hij er heen zo snel hij kan. Indien iemand met hem over de dood wil spreken, dan zal hij zeggen: Ik behoef niet bevreesd te zijn, want alle mensen weten dat zij moeten sterven en daarom weet ook ik dat ik sterven moet. En als iemand met hem wil spreken over een besmettelijke ziekte die rondwaart, dan heeft hij duizenden schuilhoeken in zijn gedachten, waar hij zich denkt te verbergen. En als er tot hem gesproken wordt over hongersnood, dan zal hij zeggen: Ik heb in mijn schuren genoeg opgelegd voor vele jaren. Zo zegt hij bedekt: ‘Ik wil wandelen naar de hardnekkigheid van mijn eigen hart.’ Maar de Heere zegt: ‘Ik zal die man niet genadig zijn.’

Als iemand zondigt met opgeheven hand en dreigt openlijk met oorlog tegen God en erkent met zijn daden dat hij een bondgenoot van de duivel is. Zij stellen de kwade dag veraf. „Zij verkeren het recht in alsem en doen de gerechtigheid ter aarde liggen,” Amos 5 : 7.

Nu, ik vrees dat er nooit een eeuw of geslacht was, sinds de wereld begon, waarin zoveel verstokte zondaren te voorschijn komen, als in het vervloekte geslacht dat nu leeft, die in hun hart zeggen: „Laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij.” Zij zeggen, waartoe elke dag dat preken en bidden! En dan voegen zij er aan toe: ‘Ik ken het gebed des Heeren en het geloof en de tien geboden zo goed als de predikanten. Ik zie dat God mij genoeg gegeven heeft in de wereld en ik hoop dat Hij mij op mijn sterfdag de hemel zal geven.’

Zulke onboetvaardige zondaars maken op die wijze de zegeningen Gods tot een wal of

een bolwerk om zich te verschuilen tegen de oordelen Gods. Wanneer God hen zegent met de vette dingen van de aarde, dan voeden zij hun ziel daarmee en zo maken zij hun hart vet tegen de dag der slachting. En hoe meer zij het licht van hun consciëntie uitblussen, hoe meer zij hun hart verharderen. Zij zijn als eens mans hand, hoe harder daarmee gewroet en gewerkt wordt, hoe harder de huid wordt, of als een staaf ijzer, hoe meer de smid daarop met zijn hamer slaat hoe harder zij wordt. Zij zijn zoals de apostel zegt: „Verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, door de onwetendheid die in hen is, door de verharding huns harten, welke ongevoelig geworden zijnde, zichzelf hebben overgegeven tot ontuchtigheid, om alle onreinheid vurig te bedrijven,” Efeze 4:18, 19.

Daarom, ziende dat er zoveel bastaardplanten in deze eeuw zijn, zo vermaan ik u dat u zult toezien dat uw harten niet verharderen in deze tijd. Want onder alle vreeslijke plagen onder de hemel, die God ooit over enig schepsel zond, is deze ongevoeligheid en hardheid des harten de grootste en meest vreeslijke kwaal.

(2) Een tweede soort van schijnbare bekering is die in heidense en burgerlijke mensen, die God in Christus nooit gekend hebben, terwijl zij toch natuurlijke liefde tot de deugd hebben en de ondeugd verafschuwen. Zoals de rijke jongeling, die meende dat hij alle geboden Gods gehouden had van zijn jeugd aan, omdat hij geen openbare moordenaar of overspeler of verdrukker of dief of leugenaar of gierigaard was. En toch zei de Heere tot hem: „Hoe bezwaarlijk zal een rijke ingaan in het koninkrijk der hemelen!” Daarom, deze heidense en burgerlijke bekering doet een mens geen goed.

(3) De derde soort van valse bekering is die welke slechts voor een tijd is en vergeleken wordt bij een morgenwolk die schijnt regen te zullen geven, maar wanneer de zon opgaat en de hitte van de dag aanbreekt, dan verdwijnt zij. Zo kan een mens een gelijkenis van bekering tonen, maar zij verdwijnt eindelijk. Op een andere plaats wordt zulk een bekering vergeleken bij een koek die niet omgekeerd is. Zo ook wordt het hart door deze schijnbare bekering nooit omgekeerd. Maar de ware bekering zal alle kanten van uw ziel ondersteboven keren, eerst de ene zijde en dan de andere. Daarom wordt zij genoemd een scheuren van het hart. „Scheurt uw harten en niet uw klederen.”

Maar de bekering welke slechts voor een tijd is, komt openbaar in iemand die in zijn consciëntie ontwaakt is en dan besluit van het kwade tot het goede te vlieden, maar hij stapt heen over hetgeen zijn bekering zeker zou maken, en dat is alleen het bloed van Christus.

De bekering voor een tijd is slechts een wroeging over de zonde. Zo lang de vrees voor Gods toorn duurt zult u besluiten goed te doen, maar u zult nooit ernstig om verzoening zoeken en ook niet om de vernieuwing van uw hart. Er zal dan een uitwendige verandering kunnen zijn, maar geen inwendige bekering van het hart.

(4) De vierde soort is een wanhopige bekering, dat wil zeggen, wanneer iemand zijn schuld gevoelt, hij geen hoop heeft op verlossing en geen geloof om tot het bloed van Christus de toevlucht te nemen, en geen geduld heeft om te wachten op des Heeren tijd van verlossing. Dat was de oorzaak waarom Achitofel en Judas zich verhingen. In dit wanhopig berouw is zelfs geen verlangen of begeerte om met God verzoend te worden en niets kan hen doen ontwaken. Hun consciëntie loopt over van beschuldiging en wroeging en zo worden zij tot wanhoop gedreven.

(5) De vijfde soort is een geveinsde bekering en die komt voor wanneer iemand spijt

heeft van zijn zonde, wanneer hij bemerkt dat ze hem geen voordeel heeft aangebracht. In hun hart en consciëntie is niet zoveel berouw als in Kaïn of Judas of Ezau, want die hadden in hun consciëntie wroeging over hun zonde, alleen ontbrak hun het geloof in het bloed van Christus. Maar in de geveinsde bekering, waarover wij het nu hebben, is zelfs geen wroeging over het bedreven kwaad.

(6) De zesde soort is een roomse bekering, die nooit vrede aan de consciëntie zal geven en daarom zal het nooit iemand goed doen in die verschrikkingen te leven.

Wij zullen dit bewijzen.

1. Zij zeggen dat berouw of bekering een sacrament is, maar een sacrament moet een teken of zegel zijn van iets dat in het sacrament betekent wordt. Nu, bekering is geen zegel om iets dat betekent wordt te verzegelen. Daarom kan bekering geen sacrament zijn.

2. Zij zeggen, dat er zoveel vrije wil in de natuur van ieder mens overgebleven is, dat die vrije wil een mens kan overreden om zijn hand uit te strekken en Christus aan te nemen en dat hij zo verzoening en bekering verkrijgt. Maar de Heilige Schrift zegt dat wij allen dood zijn in zonde. Nu, zoals een dood mens hand noch voet kan bewegen dan alleen wanneer zij door een ander bewogen worden, zo kan ook niemand van nature tot het bloed van Christus de toevlucht nemen, dan alleen wanneer hij daartoe bewogen wordt door de Geest van God. Want de voorbereidende, de voorkomende, de wederkerende, de volhardende en de bekronende genade moeten alle van God voortkomen.

3. Zij zeggen dat u al uw zonden aan de priester belijden moet, en indien u enige zonden verbergt er geen vergiffenis voor u is. Maar belijdenis van zonde is alleen nodig voor hen die een last op hun consciëntie voelen, een last die hen drukt. Wanneer u in het openbaar gezondigd hebt moet u openbare belijdenis doen en wanneer uw zonde persoonlijk is, belijd ze dan ook persoonlijk bij uw broeder of aan iemand anders die u vertroosten kan. Of wanneer u tegen uw broeder gezondigd hebt, ga dan tot hem en belijd uw schuld en vraag hem om vergiffenis en stel hem zo tevreden. En wanneer er een verborgen schuld op u ligt, waartegen u geen troost kunt vinden in het gebed, of onder het horen van het woord, noch door enig ander genademiddel, ga dan tot uw leraar, of tot iemand anders die u troosten kan en leg uw hart voor hem open en vraag hem voor u te bidden. Van belijdenis mag nooit een ander gebruik worden gemaakt.

4. Zij zeggen dat het hoogmoed is in een mens om zolang hij in dit leven is, de vergiffenis van zijn zonde te geloven. Oordeel nu bij uzelf in welk een benauwde toestand zij het geweten van het arme onwetende volk brengen en houden.

Zo heb ik u dan verklaard dat er tegenover ware bekeringen uitwendige veranderingen staan, welke slechts schijnbare bekeringen zijn. Ik wens dat u door vernieuwing van uw hart het onderscheid zult verstaan.

TOEPASSING

Ik kom nu tot de middelen waardoor u die niet bekeerd bent, bekering mag verkrijgen. Die middelen worden door God in Zijn Woord geboden. Wanneer u daarvan op de rechte wijze gebruik maakt, zal God er een zegen over geven.

Ten eerste. U moet vier valse voorstellingen van bekering afwijzen, want velen zijn daardoor bedrogen.

1. De eerste bedrieglijke voorstelling welke u moet verlaten is de natuurlijke rede of wijsheid. Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God en zal zich nooit

aan God of aan Zijn wijsheid onderwerpen.

2. U moet uw natuurlijk verstand en gevoel niet laten oordelen over uw geestelijke staat, hetzij in tegenspoed of in voorspoed, in vreugde of in droefheid. U moet uw leven niet beoordelen naar die omstandigheden, want u mag in dit leven voorspoed hebben en ten laatste toch in het verderf geworpen worden. Ismaël had wereldse voorspoed genoeg en toch was hij een goddeloze. Zo ook Ezau en de rijke man hadden weelde en pracht genoeg in deze wereld, en toch zijn zij verloren. Het is een misleidende redenering wanneer u zegt: 'God bemint mij, want Hij heeft mij in deze wereld genoeg gegeven.' Integendeel, u kunt veel tegenspoed ondervinden en toch een geliefd kind Gods zijn. Zo was het met Lazarus, die met zweren bedekt was en die blij was dat de honden kwamen en zijn zweren lekten, hij moest een stuk brood vragen aan de deur van anderen en werd niet binnengelaten. En toch, toen hij stierf droegen de engelen hem ten hemel. U kunt zelfs verkeren onder het gevoel van verschrikkingen en toorn, zoals Job en David, en toch een geliefd kind van God zijn. Het kan zijn dat u roept: Ik ben verlaten, ik ben vergeten en toch kan God ter zelfde tijd u in Zijn armen hebben.

Echter kunt u in zekerheid en blijdschap leven, en uitroepen: 'Vrede, vrede en geen gevaar, wanneer een haastig verderf u zal overkomen.' En wanneer u denkt zeker van de hemel te zijn, dan kan het zijn dat u binnenkort, eer u er op verdacht bent, in het verderf geworpen wordt. Zo kunnen uw verstandelijke overleggingen u bedriegen.

3. De derde valse regel die u moet verlaten is uw eigen begeerlijkheid. Sommigen hebben het bereiken van hun eigen eer tot een regel van hun leven gesteld, en daarom willen zij zich bekeren in zoverre het kan samengaan met hun eer. Sommigen hebben hun rijkdom tot een doel van hun leven gesteld en zij willen zich bekeren in zover zij daardoor niet worden aangetast in hun bezittingen. Maar zij staan er nooit bij stil dat zij naakt in de wereld gekomen zijn en er naakt zullen uitgaan.

4. U moet de geveinsde bekering van de roomsen verlaten en die bekering afwijzen, want zij beginnen goed en geven een goede vertoning van bekering, maar daarna komen zij tot een dwaas einde, Al deze bekeringsen zullen u niet baten en daarom moet u ze van u werpen.

Nu, wanneer u de genoemde valse regels hebt verlaten, neem dan de volgende ware regels aan.

De eerste goede regel om tot bekering te komen is deze, dat u moet komen tot het verstaan van de wet zowel als van het evangelie. U moet het Woord Gods geloven, zoals het uit Zijn mond is voortgekomen. U moet het geloven met uw gehele hart en met uw gehele ziel en u moet geloven al Gods bedreigingen zowel als Zijn beloften. U moet het gehele woord van God. stand vastig geloven tot uw levenseinde toe.

De tweede goede regel van bekering is, dat ge uzelf moet onderzoeken en dat u bij de wet van God een overzicht moet krijgen van uw verlopen leven. U moet uw persoonlijke overtredingen van elk gebod overzien.

Zie bij het eerste gebod op uw onwetendheid van God, op uw vergeten van Zijn liefde en vriendelijkheid, op uw wantrouwen van God. Zie op uw vroegere geringschatting van God en dat u slechter gehandeld hebt dan Judas ooit deed. Want hij verkocht Christus slechts eenmaal voor dertig zilveren penningen, maar u hebt Hem tienduizend maal verkocht voor veel minder dan dertig penningen.

Ga tot het tweede gebod en zie daar uw verzuim en op uw verachting van de godsdienst en zie of ge u kunt verantwoorden ten aanzien van het gebod van Christus, Die gezegd heeft: *Waakt en bidt zonder ophouden*. Wees in alle omstandigheden dankbaar. Hij heeft gezegd: *Mijn schapen horen Mijn stem en volgen Mij*. Laat Mijn

wet op de tafel van uw hart geschreven zijn, en als een zegel op uw hand, en als een voorhoofdsiersel tussen uw ogen, en als een honingraat in uw mond. Laat al uw vermaak zijn in de wet van God en overdenk die dag en nacht.

Ga tot het derde gebod en zie hoe dikwijls u de naam en dienst van God ijdel gebruikt hebt, hoe haastig, oneerbiedig, hoe onvruchtbaar. U. hebt van die naam en van die dienst een ijdel gebruik gemaakt, zonder voorbereiding, zonder indruk, zonder eerbied en zonder nut.

Onderzoek uzelf bij elk gebod en herinner u de Wetgever, Die Godzelf is, sprekende van de hemel uit een vreeslijk vuur en met een schrikwekkende stem, zodat de gehele berg schudde en het volk beefde, zodat zij niet konden verdragen die stem te horen. En herinner u ook de vloek die aan elk gebod is vastgemaakt, want God heeft gezegd: *Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven staat in het boek der wet, om dat te doen.*

De tweede regel is, dat u Christus moet leren kennen zoals Hij is vernederd en zoals Hij is verheerlijkt en zie Hem zoals Hij in het evangelie is geopenbaard. Onderzoek of u alle voetstappen hebt gevolgd die Christus vóór u gezet heeft. Zie op Zijn geslagen en gekruisigd lichaam en zie of uw zonden daardoor verslagen en gekruisigd zijn en of zij met Hem in het graf zijn gelegd.

Zie dan of Zijn opstanding ge uit de dood tot het leven heeft opgewekt. Zie Hem bloed zweten in de hof, zie Zijn handen met koorden gebonden, zie op Hem zoals Hij tot Annas geleid werd en vandaar tot Kájafas en vandaar tot Pilatus en van Pilatus tot Herodes en wederom van Herodus tot Pilatus. Zie op Hem, hoe Hij gezeseld werd en een kroon van doornen op Zijn hoofd werd gezet, en zie het bloed over Zijn kaken stromen. Zie op Hem als dragende het kruis waaraan Hij genageld werd, zie Hem aan het Kruis hangen en zie Hem drinken edik met gal vermengd. En een speer door Zijn zijde gestoken en Zijn hartebloed daaruit stromende. Ten laatste, zie Hem dood en in het graf gelegd. Daar zult u redenen genoeg hebben om uzelf te vernederen.

Een derde regel: oordeel uzelf, dan zal God u niet veroordelen. Veroordeel uzelf en dan zal God u vrijspreken. Maar indien ge uw zelfonderzoek uitstelt tot de laatste dag, dan zal uw onderzoek vreeslijk en verschrikkelijk zijn. Daarom, indien er niets anders was, dan de gedachten van uw hart, om u daarnaar te oordelen, ook al had u nooit toegestemd in het uitvoeren van uw gedachten, het zou toch genoeg zijn om u te veroordelen.

Nu, na uw zelfonderzoek, klaagt uzelf voor de rechtbank van God aan, beschuldig uzelf, erken uw zonden en erken al hun omstandigheden voor God. Spreek ten laatste het vonnis van veroordeling tegen uzelf uit. Wanneer u dat hebt gedaan, ga dan tot het gebed en doe een beroep van voor de rechtbank van Gods rechtvaardigheid op de troon der genade en smeek om ontferming in de naam van Christus. Neem Christus met u en zie op Hem als de Zoon van God. Zie op Hem als uw broeder, Die om uwentwille in het vlees is verschenen. Zie op Hem als gelegd in de kribbe, verzocht, vermoeid, hongerig, dorstig, arm en onderworpen aan alle onzondige zwakheden. In één woord, neem Hem aan als vernederd, neem Hem aan als verheerlijkt. Neem Hem aan met al Zijn genaden, Zijn gerechtigheid om u te bedekken, Zijn gehoorzaamheid om u vrij te spreken en Zijn verzoening om u te heiligen.

En roep dan: 'Ontferm U mijner, bedek mij met Uw bloed, want ik weet dat de Vader dan niet vertoornd op mij kan zijn. Kan ik geen ontferming vinden waar duizenden anderen ontferming gevonden hebben? Want U hebt aan zulken vergiffenis geschonken wier handen Uw hartebloed vergoten hebben en uitgeroepen hebben:

„Kruist Hem! Kruist Hem!” U Heere, hebt gezegd, dat wie in U, de eniggeboren Zoon van God gelooft, zalig zal worden. Ik geloof Heere, kom mijn ongelooft te hulp.’

Dan zult u met blijdschap deze goede tijding voor uw eigen ziel mogen aannemen, wanneer Hij zal zeggen: ‘Zoon, wees goedsmoeds, uw zonden zijn u vergeven en daarom zal Ik u niet laten omkomen.’

Dan zult u zeggen: ‘Welke dank zal ik U vergelden, mijn Heere en mijn God, wat zal ik doen om U te behagen?’

Dan zal Hij u op de wet wijzen, dat u Zijn bevelen moet onderhouden en dat zij u moeten zijn als een regel, waarnaar uw leven moet gericht zijn. Wanneer u God behagen wilt, dan is dit de enige weg om daartoe te geraken.

Deze zijn de middelen, waardoor u die niet bekeerd bent, nu ten laatste nog bekeerd kunt worden, indien u die middelen wilt gebruiken.

Daarom vermaan ik u allen in de liefde van Christus en ik beveel u voor God, dat indien u in de grote dag wenst vrijgesproken te worden, dat U, die deze ware bekering niet verkregen hebt, deze genademiddelen tijdig, getrouw en ijverig zult waarnemen, opdat u in bepaalde mate de bekering mag verkrijgen in deze wereld eer ge uit dit leven vertrekt.

Onthoud hetgeen ik u zeg, indien u de middelen niet wilt gebruiken, omdat u meent dat zij te zwaar voor u zijn om ze op te volgen, dat u het dan zwaarder zult bevinden voor eeuwig in het verderf neer te zinken.

Ik zal hiermee besluiten, dat ik u allen en wat gesproken is aan de genade van God in Christus Jezus wil opdragen. Amen. Zo zij het.

5. Een onmisbare begeerte.

Verhandelingen over het Heilig Avondmaal.

Wij zijn hier thans samengekomen in de Naam van onze Heere Jezus Christus, de Koning en het Hoofd van Zijn Kerk. Deze vergaderingen zijn, zoals u weet, verboden door de overheid, maar daar is Eén Meerder dan zij, Die het tegenovergestelde gebiedt van wat zij bevelen. En Zijn gebod moet gehoorzaamd worden. Mensen, u hebt heel weinig geduld om een regenbui te verbeiden; maar ik denk, dat het geen slechte overdenking voor u zou zijn om te overwegen, dat het de goedertierenheid des Heeren is, wanneer geen vuur of sulfer op ons neervalt, zoals eenmaal over Sodom en Gomorra.

De Heere heeft ons deze dag samengeropen en wij zullen onder anderen onze

smekingen opheffen, of het Hem mocht behagen ons gunstig weer te schenken, maar indien de Heere dit niet belieft, zo moeten wij dit aanvaarden, en indien u ernstig tot God uw stem zou opheffen, misschien zou Hij in deze zaak tot u afdalen.

Wij zijn hier gekomen uit verschillende plaatsen en God heeft u samengeroepen om een maaltijd voor u aan te richten; en u zult pal moeten staan voor de banier van het Evangelie met alle macht, die in u is. Wij roepen u, die met oprechte bedoelingen gekomen bent, een welkom toe en uw arbeid der liefde tot Hem zal niet ijdel zijn noch vergeten worden.

Maar denkt er om, mensen, dat alles gebracht wordt, wat gebracht moet worden. U hebt uw lichamen naar deze plaats gebracht, maar misschien hebt ge uw harten achtergelaten. O mensen, slaat uw ogen op tot God, dat Hij beslag op uw harten mocht willen leggen, dat Hij u mocht bewaren voor alles wat een heilig God, Die in ons midden is, zou kunnen tergen.

„Wat dunkt u? Dunkt u; dat Hij niet komen zal tot het feest?” Johannes 11:56.

In deze woorden hebt u een vraag en de aanleiding daartoe. Daar was een menigte, die opkwam uit het gehele land rondom Jeruzalem naar het Paasfeest; want op dit feest verzamelde Israël zich en werd er een oordeel en een wee uitgesproken over degenen, die weg bleven zij werden afgesneden en uitgebannen. Welnu, onder deze grote menigte zijn er sommigen met elkaar in gesprek. En waar spreken zij over? Wel, zij beraadslagen over deze zaak. Eén van hen vraagt: „Hoe denkt u over deze tijd? En wat zijn uw gedachten aangaande deze gelegenheid? Wat voor een dag zullen wij hebben?”

Mogelijk zullen sommigen antwoorden en zeggen: „Wij vrezen, dat Hij niet komen zal tot het feest”. Anderen weer, zullen met groot vertrouwen als het ware opmerken: „Wij koesteren deze vrees inderdaad niet”. Wat zijn ulieder gedachten?

Verbant zulke gedachten als deze en laat ze niet verder komen. „Wat dunkt u? Dunkt u, dat Hij niet komen zal tot het feest?” Wat zou het betekenen, indien Hij niet kwam? Welaan, ik zal wat ik van plan ben tot u te spreken in drie punten samenvatten en over elk onderdeel een weinig spreken en aldus deze dienst besluiten, zoowel omdat de dag nat en ver gevorderd is, als ook omdat er ons nog veel te doen staat, nadat wij deze godsdienstoefening gehouden zullen hebben. En wij zullen alles in deze drie leringen samenvatten.

- I. De Heere vergunt Zijn volk een feest en maaltijden.
- II. Het is de plicht van Gods volk om zeer begerig te zijn Gods tegenwoordigheid op zulk een tijd te genieten.
- III. 's Heeren tegenwoordigheid is op zulk een feest zeer wenselijk.

Eerste lering. De Heere vergunt Zijn volk een feest en maaltijden.

Wij zeiden, dat de Heere Zijn volk vergunt een feestmaaltijd en feestdagen te houden. Nu weet u dat een feestmaal meer is dan een gewone maaltijd. Een gewoon maal is slechts om de natuur te bevredigen en te verkwikken; maar een feestmaal houdt niet alleen een goede spijs in, maar ziet ook op de veelheid daarvan, en niet slechts één verscheidenheid van voedsel, maar velerlei spijzen. Daar zijn sommige zeldzame gerechten of openbaringen Gods, die Hij Zijn volk hier op deze aarde bij die maaltijd vergunt. Verder is een feestmaal een ordelijke en kostbare zaak. Al de gasten, die uitgenodigd zijn, worden van tevoren uitgenodigd en zij verschijnen niet op een wijze, zoals zij thuis ten maaltijd komen.

De Heere vergunt Zijn volk een feestmaal, opdat zij zelfs aan de maaltijd een

gelegenheid zullen ontvangen om Hem hun verzoeken kenbaar te maken, zoals Esther van Ahasvéros verkreeg. Deze koning kwam tot koningin Esther's maaltijd. Zij neemt deze gelegenheid waar met de koning gemeenzaam te worden en zij doet een verzoek voor haar en haar volk. Zo vergunt de Heere Zijn volk een feestmaal om te tonen, dat Hij niet wil dat zij nauw in Hem zijn, maar dat zij nauw zijn in hun eigen ingewanden, 2 Kor. 6: 12. Hij schenkt Zijn volk een feestmaal en feestdagen, wanneer zij door Hem tot een gewichtig werk of een weg van lijden en smaadheid geroepen worden. Daar ontvangen zij gewoonlijk enkele openbaring of bewijs van Hem om hen te sterken en te bevestigen.

De discipelen ontvingen (tenminste elf hunner) het eerste Avondmaal, voordat de grote beproeving kwam, die voor hen besteld was, namelijk Christus' lijden. Zo roept de Heere ons tot deze maaltijd. Er zijn twee soorten mensen, die de Heere Jezus Christus morgen met Hem ten avondmaal roept en u behoort toe te zien, of u tot dat getal behoort of niet:

1. Hij roept de hongerigen en dorstigen, en heeft hun een maaltijd beloofd. „Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld; en rijken heeft Hij ledig weggezonden”.
2. Hij nodigt allen, die in nooddrift verkeren, die als van honger omkomen bij gebrek aan voedsel, die tot zichzelf gekomen zijn uit die verbijsterden toestand, waarin de rest van de wereld zich bevindt; die gekomen zijn tot Christus en zichzelf overgegeven hebben aan Zijn barmhartigheid als onwaardig om tot Zijn kinderen gemaakt te worden. Dezulken begeren in nederigheid één van Zijn huurlingen te zijn. Hij vergunt dezulken een feestmaal, ja aan al Zijn vrienden, zoals wij lezen: „Eet, vrienden! drinkt en wordt dronken, o liefsten!”

Welnu, wat is deze maaltijd of waaruit is het feestmaal samengesteld?

Ten eerste. Van dit feestmaal lezen wij in de Schrift: „Ziet, ik heb mijn middagmaal bereid, mijn ossen, en de gemeste beesten zijn geslacht, en alle dingen zijn gereed; komt tot de bruiloft”. Er is geen gebrek aan iets, dat u kunt wensen, maar alle dingen zijn gereed. Zelfs het bruiloftskleed is gereed. De gestalte en de neiging, die een avondmaalganger behoort te hebben, zijn gereed. Daarom, komt U, die uw nooddrift gevoelt, want hier is een feestmaal voor behoeftigen, een maaltijd voor de armen en nooddriftigen en die zielen, welke gekweld worden door honger en dorst uit behoefte aan Jezus Christus.

Ten tweede. Wat is deze maaltijd? Het is Zijn vlees en Zijn bloed. „Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank”. Dit is het feestmaal, hetwelk in het Oude Testament genoemd wordt „een vette maaltijd, een maaltijd van reine wijn, van vet vol mergs, van reine wijnen, die gezuiverd zijn”. Dit is de maaltijd, waarin de Heere u roept om uw zielen in vettigheid te verlustigen. Wij zouden u willen verzekeren, dat u de zodanigen bent, die de Heere tot deze maaltijd nodigt: want, indien u ongenodigd komt, zult u aan Zijn tafel niet bediend worden.

Hij zendt Zijn dienstknechten uit om te nodigen de blinden en de kreupelen en allen, die Enkele ziekte hebben. Zijn er hier sommigen, die Enkele kwaal hebben, opdat Christus Zijn hand ter genezing mag aanwenden?

U wordt genodigd tot het feest te komen. En het is een groot feest. U hebt gehoord van voorname personen, dat, wanneer zij een feestmaal aanrichtten voor grote mannen, zij na de maaltijd hun contracten en verplichtingen namen en ze in het vuur wierpen, en hun aldus een vrije kwijtschelding van hun schulden gaven. Welnu, onze Heere Jezus Christus doet ook zo, en Hij roept u morgen om Zijn vlees te eten en Zijn bloed te drinken en naast dit alles zal Hij al uw schuldbekentenissen in het vuur werpen en u een vrije kwitantie van al uw schulden schenken. Daar zal een streep gehaald worden

door al de rekeningen, die tussen Hem en u openstaan.

Tweede lering. Het is de plicht van Gods volk om zeer begerig te zijn Gods tegenwoordigheid op zulk een tijd te genieten.

De tweede zaak, die ik zou willen opmerken is, dat de geest van 's Heeren volk soms met veel angst bevangen is en onder de benauwden indruk leeft, dat Christus niet tegenwoordig zal zijn. Dit kwelt hun ziel ten zeerste. Helaas, Christus zal hier niet komen; Hij zal niet zo dwaas zijn, om zo te spreken, om te komen, wanneer de Schriftgeleerden en Farizeeën Hem Zijn leven zullen benemen. Wat zegt een ander? Als Hij niet komt, had ik hier weinig te maken. Het zal het droevigste nieuws zijn, dat er ooit was, indien Christus niet hier zal zijn. De lering is dus, dat zelfs het volk van God een grote bezorgdheid en vreeze kent, dat Christus niet tegenwoordig zal zijn.

En indien u hen naar de reden hiervan vraagt, zullen zij zeggen, dat zij vrezen, dat het menigvuldige onrecht en de talloze beledigingen hem aangedaan, de oorzaak zijn van Zijn vertoeven. En soms, zijn zij bevreesd, dat de gebroken geloften bij vroegere gelegenheden, waar Hij tegenwoordig was, Hem kunnen tarten om Zijn tegenwoordigheid aan dit feest te onttrekken. En mogelijk verkeren sommigen uwer, o mensen, in grote vreeze, dat Christus niet komen zal tot dit feest, om u door dit avondmaal te versterken. Het mocht ge uitdrijven om met naarstigheid en aanhoudendheid Hem uit te nodigen, en met Hem te worstelen, zoals Mozes deed, toen hij zeide: „Indien Uw aangezicht niet meegaan zal, doe ons van hier niet optrekken!”

Welnu, ik zal u deze gronden aangeven, waarom zij bevreesd zijn, dat Hij niet tot het feest zal komen, aangezien er in hun vrees enige bezorgdheid ligt opgesloten.

- Ten eerste. De slechte behandeling, die Hij reeds ondervonden heeft. Velen zijn gekomen en hebben God met hun mond gevleid en „nochtans valselyk tegen Zijn verbond gehandeld”. Valse geloften, die door degenen, die hier zijn, gedaan zijn aan de avondmaaltafels, kunnen een reden zijn, dat Christus niet tot het feest zal komen.
- Ten tweede. Daar is ook deze zaak, waarom Hij niet komen zal. Overal, waar Hij komt, bewerkt Hij Zijn volk met ernst en vurigheid om Hem uit te nodigen. Het kan zijn, dat u deze dag niet oprecht en hartelijk geweest bent om Hem uit te nodigen. Daarom is er reden om te vrezen, dat Hij niet komen zal.
- Ten derde. Daar zijn er velen, die aan de tafel des Heeren neergezeten hebben, en later de verzenen grotelyks tegen Hem verheven hebben; velen die het avondmaal gevierd hebben (ik zal niet zeggen in de laatste tijd) hebben die goddeloze verbintenis (zie aant. no. 19) aangegaan. Dezulken hebben het met hun hand óndertekend, dat zij Christus' dienstknechten voortaan niet meer zullen ontvangen noch enige uitwendige verkwikking zullen verstrekken. Dit is eveneens een oorzaak van vrees, dat Hij niet tot het feest zal komen, omdat er zoveel bergen in de weg staan. De vijanden hebben deze bergen van scheiding niet gemaakt, die Hem het voorhoofd deden fronsen over ons, maar het is vanwege de veel beledigingen, welke Hij in Schotland heeft ontvangen en het zo weinig gebelgd zijn over het onrecht, hetwelk Hem aangedaan wordt. Het is, omdat wij ongevoelig blijven over de krenking van Zijn ambten als Profeet, Priester en Koning; omdat er zo weinigen zijn, die bekommerd zijn over de breuken, toegebracht aan des Heeren huis en de verbreking zijner muren en vanwege al de smaad en bloedstorting. Hoe weinig zijn er bekommerd omtrent deze zaken! De Heere ziet ons onbezorgd omtrent deze

dingen en ontrouw aan Hem en daarom behoeft het ons niet te verwonderen, dat Hij niet gezind is in ons midden te komen. Daar zijn er weinigen, wier nardus zijn reuk geeft. Weinigen onzer hebben enkele levendige oefeningen; ja, weinigen hebben enkele onderscheiden kennis van deze noodzakelijkheid. Weinigen van u kunnen, naar ik vrees, deze dag hun hand op de wonde leggen en uitroepen: „O Heere, hier is mijn gezweer, hier is mijn plaag!”

Derde lering. Des Heeren tegenwoordigheid is op zulk een feest zeer wenselijk.

Het volk van God is zeer begerig om Zijn tegenwoordigheid te genieten, wanneer Hij een maaltijd voor hen aanricht. „Wat dunkt u? Dunkt u, dat Hij niet komen zal tot het feest?” Het volk des Heeren denkt, dat alle heerlijkheid en luister van die maaltijd verloren is, wanneer de Heere niet aan tafel is.

Nu zegt U: „Wij hebben ons gewassen en gereinigd voor het Paasfeest, maar waartoe dit alles, als Christus niet tot het feest komt? Welke bate zal het ons aanbrengen? Deze gedachte behelst:

1. Een groot verlangen. Zij begeren Zijn tegenwoordigheid bij het Avondmaal; en daar is reden voor, aangezien Zijn tegenwoordigheid hun leven is. In Zijn tegenwoordigheid ligt een volheid van vreugde. Daarom zegt David: „Verhef u over ons het licht Uws aanschijns”. Het licht van Zijn aangezicht geeft vreugde in hun hart, meer dan ter tijd, wanneer koren en most vermenigvuldigd zijn. Daarom ligt alles opgesloten in des Heeren aangezicht en wanneer Hij aanwezig is vieren zij feest. Zij begeren zo vurig Zijn tegenwoordigheid, omdat het hun hart gerust stelt. Satan brengt het hart in beroering, maar de wetenschap, dat de Heere tegenwoordig is, zal het hart geruststellen,

2. Evenals 's Heeren tegenwoordigheid het hart doet gerust zijn, zo verwarmt ze onze genegenheden. Zonder Zijn tegenwoordigheid zullen wij dood zijn in het eten, dood in het drinken, dood in ons horen en in ieder gedeelte van de eredienst. Daar is leven in Zijn tegenwoordigheid, en dat geeft leven aan de ordonnantiën. Daar is een even groot verschil tussen die Avondmaalsviering, waar Zijn tegenwoordigheid ondervonden wordt en de bediening, waar zij gemist wordt, als tussen het licht en de duisternis. Welaan, daar zijn

Enkele zaken, die ik bij wijze van toepassing, tot u zou willen zeggen.

- Ten eerste. Onderzoekt uzelf, of u Gods tegenwoordigheid verwacht. Indien u er naar uit ziet, om Zijn tegenwoordigheid te smaken, zo heb ik u te verkondigen, dat Hij beloofd heeft om tot hen te genaken, die tot God naken; en Hij zal wonen bij degenen, die zich vernederen voor de Heere. Ofschoon Hij Koning is en de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en de hemel tot Zijn woonplaats heeft, nochtans wil Hij wonen bij dien, die van een verbrijzelde en nederige geest is. Daarom, indien u Zijn tegenwoordigheid wenst te smaken, bent met ootmoedigheid bekleed!
- Ten tweede. Indien u Zijn tegenwoordigheid zou willen genieten, zo werpt alle zaken, die Hem mishagen, buitenshuis; want daar is geen gemeenschap met het licht en de duisternis; noch samenstemming tussen Christus en Belial. Christus en uw zonden zullen niet beiden samen zijn bij deze inzetting. Indien u zou willen, dat Christus uw hart met liefde tot Hem kwam te vervullen, dan moet u een scheiding maken tussen uw hart en uw afgoden. Dan roept de Heere u om elke zonde te haten en alle boze stukken te verfoeien.
- Ten laatste. In onze tekstwoorden ligt zoowel een vertrouwen als een vrees uitgedrukt: en het kan wezen, dat er een strijd heerst tussen geloof en ongeloof.

Het ongeloof zegt: „Er is een oorzaak om te vrezen, dat Hij niet tot het feest zal komen en daar tegenwoordig zijn: Zal Hij ordonnantiën instellen en Zijn volk er met gevaar van hun leven heen zenden en Zelf niet tegenwoordig zijn? Dàt kan ik niet geloven”.

Ik verzeker u, dat Christus hier op dit feestmaal aanwezig zal zijn, omdat Hij Zijn discipelen bekrachtigen moet tot hun verder lijden om Zijntwil en getuigen voor Zijn Kerk onder het Avondmaal. Het is een zeer vertroostende zaak om Gods tegenwoordigheid bij die maaltijd te smaken.

O mensen, wij zouden u kunnen beloven, dat de Heere tegenwoordig zou zijn, indien deze drie zaken door u werden beoefend:

1. Als u Hem deze dag hartelijk zou uitnodigen, indien u Zijn slip zou willen aangrijpen en met Hem worstelen, zoals Jakob met de Engel en zeggen: „Ik laat U niet gaan, tenzij dat u mij zegent.” En als u met de Bruidkerk wilt uitroepen: „Ik moet U ontmoeten in Uw inzettingen en Uw aangezicht aanschouwen in Uw heiligdom”. Als er hartelijke uitnodigingen werden opgezonden, dan zou Hij gezien worden. Vergelijk hoofdstuk 4 en 5 van het Hooglied. Daar gaat een hartelijke uitnodiging tot Hem uit in hoofdstuk 4 vers 16: „ O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate Zijn edele vruchten.” En hoofdstuk 5 vers 1: „Eet, vrienden, drinkt, en wordt dronken, o liefsten!”

2. Indien u van Gods tegenwoordigheid op dit feestmaal verzekerd zou willen zijn, dan moet u Hem iets geven om uw liefde jegens Hem te bewijzen. U moet al uw afgoden en geliefkoosde zonden opofferen. Indien u deze vanavond niet alle opoffert, evenals Abraham zijn enige zoon, die hij liefhad, opofferde, dan kunt u Gods tegenwoordigheid op het feest niet verwachten. Maar indien u dit offer brengt, beloven wij u Zijn tegenwoordigheid. Op de berg des Heeren zal het voorzien worden, dat er een God zal zijn, die Zijn arme, verachte en vervolgte predikers en gemeente beschermt.

3. Maar indien u Gods tegenwoordigheid zou willen smaken, zo toont Hem, dat u bekommerd bent om Zijn ere en Jeruzalem verkiest boven het hoogste van u blijdschap, hetwelk uw afgod is. Laat Hem een bewijs van uw liefde tot Hem zien, opdat u niet alleen mag zeggen, dat u Hem liefhebt, maar Hem deze dag ook een bewijs en getuigenis van uw liefde mag geven. Uzelf aldus over te geven aan Hem, is de weg, ja de enige weg, om Zijn gezegende tegenwoordigheid te verkrijgen.

DE VIJFDE AVONDMAALTAFEL

Wij zijn arme schepselen en wij hebben een boze en sterke vijand, die steeds gereed staat om ons te doen struikelen; en hoe plechtiger de ordonnantiën zijn, des te meer stelt hij zich in 't werk. deze dag zijn wij getuige geweest van veel wonderen, toen wij kregen op te merken, hoe goedgunstig de Heere met ons in dit zondige land kwam te handelen.

O, dit is een groot wonder, dat na zoveel blijken van geringschatting, die Hij heeft ontvangen; na de droevige afval, waardoor de laatste tijden gekenmerkt zijn, de Heere nochtans Zijn hand niet heeft ingetrokken en Zijn woord thans nog luidt: „Keert weder tot Mij, zegt de Heere”.

Ik herinner mij, dat tijdens het gesprek tussen Christus en de twee Emmaüsgangers, deze met Hem spraken over de lotgevallen, die hun waren overkomen. Het was een zeer vermengde beschikking. Er was veel duisternis in verborgen, maar ook iets veelbelovends. Zij vertellen Christus het droevige gedeelte van wat hun wedervaren

was, maar eveneens het liefelijke, namelijk, dat zij een goede tijding hadden vernomen, die inhield, dat Christus was verrezen. Maar zij wensten een bevestiging van deze blijde boodschap. Zij zeiden: „Hem zagen zij niet”. Wat hebben wij naar Zijn voorzienige beschikkingen al niet ondervonden, sinds die tafel hier in Galloway stond aangericht?³

Maar wij horen velen zeggen: „Maar Hem zagen wij niet. Wij zien de instellingen Gods, wij zien een menigte mensen, wij zien velen van Gods volk, predikanten en belijders en wij zien de tekenen van het Sacrament voor onze ogen, maar Hem zien wij niet”.

Welaan o vrienden, u bent hier gekomen en heeft God uw vrees niet grotelijks beschaamd? Ik twijfel niet, of sommigen van u zullen beproefd worden, maar het is de Heere, Die er u moet dóórhelpen. Wat zal Avondmaalgangers door zoveel razende en woedende duivels heenbrengen? Wat zal hen er doorhelpen, wanneer zij onder de handen zijn van de instrumenten des duivels, die zulk een macht heeft? Want, wanneer het ene land ons aan de enen kant overstroomt met zijn wapenen, en Ierland aan de andere kant, dan kan voorwaar niets ons staande houden dan de machtige kracht Gods.

De Heere heeft een tafel aangericht en heeft tot ons gezegd: „Gaaf uit in de woestijn. Maar Farao zal u niet laten trekken, maar u zult gaan en de Heere uwen God feest houden”. En hier is het feestmaal, het is een vette maaltijd.

Ik wens enkele woorden te spreken, die uit Christus' eigen mond voortvloeiden en ik geloof, dat zij een matte en bezwijkende ziel zouden kunnen doen herleven. Christus sprak tot de vrouw, die Hem na Zijn opstanding kwam zoeken: „Maar gaat henen, zegt Mijn discipelen en Petrus, dat Ik ben opgestaan”; gaat en zegt hun, dat Ik een afspraak met hen heb.

Petrus was bevreesd, dat Christus niet vergeten was, wat hij Hem zo kort geleden aangedaan had door Hem tegenover Jezus' vijanden te verloochenen; evenwel bevatten Christus' woorden een bijzondere goedgunstigheid jegens Petrus. „Gaaf heen en zegt Petrus: arme man; het kan zijn, dat hij Mij niet in het gezicht durft te zien sinds hij Mij zo schandelijk heeft verloochend”. Andere mensen mogen een wijle zonder Christus leven, Petrus kan dat niet. „Gaaf henen en zegt Mijn broederen, en Petrus”.

U bent hier gekomen om een maaltijd te vieren met die verheven God, Die hemel en aarde geschapen heeft en Hij zal u lekkernijen, zeldzame kostelijke spijzen doen smaken. Hier is een vette maaltijd. Hier is het brood, en hier is de wijn. Hier is het vlees en hier is het bloed, waarop u deze dag onthaald wordt; en tenzij „U Zijn vlees eet en Zijn bloed drinkt, u hebt geen deel met Hem”.

Onze Heere Jezus Christus is het Hoofd van een zoet en liefelijk Verbond. Het eerste Verbond was een gestreng Verbond en nochtans lag er veel minzaamheid in opgesloten. Maar het tweede Verbond is geheel en al neerbuigende goedheid. Het is gans en al liefde en houdt in: „Ik zal niets van u verlangen dan wat Ik u geven zal; u hebt geen kracht, daarom zal Ik u Mijn Geest schenken tot uw hulp”. Hier is een liefelijk Verbond; en hier zijn de zegelen des Verbonds.

Toen Christus stierf, heeft Hij een heerlijk testament nagelaten; en hier is het zegel van het testament. „Indie nacht toen Hij verraden werd, nam Hij het brood”, zoals wij doen in Zijn Naam; en nadat Hij gedankt had, zoals wij gedaan hebben (en wij prijzen Zijn Naam, dat wij ooit van deze gezegende zaken gehoord hebben), zeide Hij: „Neemt, eet, dat is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt; doet dat tot Mijn

³ Misschien bedoelt Welch hier het laatste Avondmaal in Irongray in Galloway.

gedachtenis". Evenals tot een vriend, die een verre reis gaat ondernemen, gezegd wordt: „U gaat een verre reis maken, u moet mij het een of ander teken achterlaten, waardoor ik aan u herinnerd word"; zo zegt Christus: „Hier is een liefdesteken, dat u moet bewaren, totdat Ik wederkom". U moet de sacramenten van het Avondmaal vieren, wanneer u gelegenheid hebt. „Doet dit tot Mijn gedachtenis". „Houdt Mij in gedachtenis, want Ik dacht aan u in uw lagen staat en toestand. Ik heb zulks aan u bewezen. Daarom houdt Mij in erkentenis".

„Desgelijks nam Hij ook de drinkbeker na het eten des avondmaals, en zeide: Drinkt allen daaruit. Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed. Doet dat, want zo dikwijls als u dit brood zult eten en deze drinkbeker zult drinken, zo verkondigt de dood des Heeren, totdat Hij komt".

Welaan, mensen, hier hebben wij een goede tijdingna het sacrament, hetwelk de Heere verklaarde in Zijn vermaning, toen Hij de drinkbeker uit Zijn hand gaf. Welke is die goede tijding? Wel, déze tot Zijn discipelen: „U moet de dood des Heeren verkondigen, totdat Hij komt". „Nu vaar Ik op naar de hemel, om voor u in dat Koninkrijk een plaats te bereiden. Maar ik verzeker u, wanneer Ik Mijn zaak volbracht zal hebben, en daar als Voorbidder zal vertoefd hebben, totdat Ik alle verzoeken der uitverkorenen, die Mij van de Vader gegeven zijn, zal hebben ontvangen, dan zal Ik wederkomen en u naar die erfenis brengen, welke Ik voor u bereiden zal. U moet Mijn afwezigheid een poosje dragen; het is u nut, dat Ik wegga". Nu dan, mogen wij nu geen andere komst van Christus verwachten dan Zijn tweede komst?

Gewis, wij mogen begeren, dat Christus opnieuw tot Schotland komen moge in de kracht des Evangeliums, zoals sommigen onzer Hem hebben zien komen, want Hij zal wederkeren. Hij zal ons niet verlaten. Dank zij de Heere, dat er enig gedruis van Zijn wagens gehoord wordt. Daar zijn enkele van de voorboden van Christus' komst tot Schotland, zoals u hier ziet.

Welaan, mensen, wees naarstig, want u weet niet, of u ooit weer zulk een stonde zult beleven als deze; want nu reikt Christus u de hand en zegt: „Uw vorige misdaden gedenk Ik niet".

Welaan, Christus komt tot u en zegt: „Welk pand wenst u van de wezenlijkheid Mijner liefde? Hier heb Ik u Mijn leven gegeven; hier heb Ik u Mijn vlees en bloed geschonken en iets om u door te helpen, en als een staf te zijn in uw hand door de vallei en schaduw des doods. Hier heb Ik u geschonken alles wat Mijn Naam inhoudt en alles, wat Ik voor u gekocht heb. Hier heb Ik u gegeven alles, wat in Mij is"; en u hebt Christus ontvangen tot wijsheid, rechtvaardigmaking, heiligmaking, gerechtigheid en volkomen verlossing.

O vrienden; hebt u dan armen om Hem te omhelzen en harten om Hem te ontvangen? De arme schepselen zijn als de kinderen met hun korte vingertjes, wier vader hun een grote beurs met goud voorhoudt, welke zij niet kunnen vastgrijpen en omvatten, omdat deze zo groot is. Zo gaat onze Heere Jezus Christus al onze beperkte begeerten en verwachtingen te boven.

Christus spreekt: „Welaan, ik gebied u om uw mond wijd te openen, want u kunt uw mond niet zo wijd openen, of Ik heb datgene, hetwelk u niet kunt omvatten en welks gebruik uw geloof te boven gaat; nochtans zie ik u grijpen naar datgene, hetwelk u te hoog is".

O gelovigen, laat ik u smeken, die leven kent, om die korte Psalm te zingen: „Loof de Heere, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden; Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw krankheden geneest".

En daar is een ander lied, dat u moet aanheffen: „O de hoogte, de lengte, de breedte en de diepte van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus!” En de profeet Micha zegt: „Wie is een God gelijk U, Die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat?”

Daarom, zingt o gelovigen, op een tiensnarig instrument. Zeg tot Hem: „O hoe groot zijn de werken, die u voor mij gedaan hebt!” Vertoon Hem, dat u enkele indrukken van Zijn goedheid ontvangen hebt!

O, vrienden van Christus, u bent hier gekomen en wij hopen, dat, ofschoon u nu gewillig bent om uw bloed te geven als een offerande om des Evangelies wil, u nochtans naar uw woningen zult terugkeren zonder een druppel te verliezen; maar Hij heeft de wil voor de daad genomen. Wij worden beschermd door de beste Vriend, de beste Bruidegom, de beste Meester en de beste Medicijnmeester, Die er ooit gevonden werd. O, dat uw zielen Hem achteraan kleven! Vangt uw arbeid weer aan. De Heere geeft Zijn discipelen nog steeds voedsel en werk; dankt God er voor. Hij is gewillig u van het nodige te voorzien. U zou hem geen goede heer achten, die iemand in zijn dienst zou nemen en zeggen: „Vriend, betaalt uw kosten uit uw eigen zak!” Nee, Christus zegt: „Ik zal in uw behoeften voorzien. Indien u veel behoeft, zal Ik u veel geven”. Ik zal u eer en heerlijkheid schenken, ook om u tot het goede werk volmaakt toe te rusten”.

Welaan, vrienden, hoewel ik u dit verkondig, moet ge u niet indenken een bed van rozen om te rusten; maar u zult ontvangen wat uw Meester onderging en het is zeer billijk, dat dit zo is. Veel zielen overrekenen niet de kosten. Zij menen, dat Christus' juk niet zwaar en drukkend voor het vlees zal zijn. Wij vinden, dat Christus Zelf op deze dwaling komt te wijzen. Een grote schare volgde Hem en Hij keerde Zich als 't ware om, toen Hij zeide: „*Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volge Mij*”.

Nu, gaat henen in vrede, en de God des vredes zij met u!

DE ZESDE TAFEL

De duivel heeft twee bedoelingen, zodat, indien het éne zijn doel niet treft, het tweede niet zal falen. Het éne oogmerk is om de uitoefening van de godsdienst-plichten te belemmeren; en als de satan in dit opzicht zijn wil kon volvoeren, zou nooit meer iemand een knie voor God buigen, nimmer zou iemand meer opgaan onder Gods ordonnantiën. Maar wanneer hij dit oogmerk niet bereiken kan, omdat 's mensen consciëntie ontwaakt is en de overtuiging zo sterk is, dat hij een belijder wil zijn en tot de ordonnantiën opgaan, dan is de volgende poging van de duivel om dit werk te bederven en het te ontheiligen. Wacht u, mensen, op dit ogenblik; want U zult van de ene of andere kant besprongen worden. Iedereen, die weet, dat de satan een bedrieger is, weet bij ondervinding dat hij gereed staat om u te misleiden.

Welaan, arme mensen, u bent hier bevende en sidderend gekomen, en misschien weet u niet wat u moet doen. U durft niet weg te blijven en u durft niet aan te komen. U ziet hier een grote maaltijd aangericht en evenwel vreest u het bruiloftskleed te missen, en daarom niet in een toestand om die groten Heere te ontmoeten. U wordt geslingerd tussen deze twee gedachten: “Ik durf niet te komen en ik durf niet weg te blijven”. Maar ik zeg tot dezulken: „Waagt het, o zondaar! want dit is de veiligste weg. Ik zou willen dat u met Job tot dit besluit kwam: „Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?” Ik heb gehoord, dat Christus menigmaal Zijn gunst betoond heeft en dat Hij de zaligheid van menige zondaar gewrocht heeft: daarom zal ik ook tot Hem komen

en geloof oefenen om op Hem als een staf te leunen en mij te ondersteunen. „Die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen”; ik behoef niet te vrezen.

Deze woorden behelzen meer dan zij op het eerste gezicht schijnen in te houden; zij betekenen: „Ik zal hem welkom heten”, dat wil zeggen, zo welkom als Zijn hart hem kan heten, welke ook zijn toestand moge zijn. Laat hij, die zijn zondige en ellendige toestand gevoelt en er uit verlost wenst te worden, geloven, dat al ware hij nog zo slecht, Jezus hem welkom zal heten.

Arme zondaren, wilt u Christus hebben? Wat zou u willen? Denkt U, dat het Evangelie meer kan zijn dan wat het is? Zou u het leven gemakkelijker willen verkrijgen dan Hij het aanbiedt? Heeft Hij niet gezegd: „En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet”. Pleit op Zijn Woord en komt, u die het met Hem eens geworden bent. Wij kunnen niet degenen uitnodigen, die niet met Hem in een verbond getreden zijn. „Want die onwaardig eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel”. Is er een overeenkomst tussen God en u gesloten? Hebben wij gisteren niet met u gehandeld om het verbond te verzegelen? Daarom veronderstellen wij, dat u de zodanigen bent, die met Christus in een verbond bent getreden.

En wat u betreft, die dit niet hebben gedaan, als u niet schuldig wilt zijn aan het lichaam en bloed des Heeren, staat op, op straffe van een eeuwigbrandend vuur, want wij verbieden u dat brood te proeven en die wijn aan te raken; want u hebt er geen recht toe. U bent slechts honden en dit is het brood der kinderen.

Onze Heere is een milddadige Heere; en om u te bewijzen, dat Hij Zijn volk niet met ijdele woorden voedt: „In die nacht, toen Hij verraden werd, nam Hij het brood en brak het en gaf het Zijn discipelen, nadat Hij gedankt had, (zoals wij in Zijn Naam gedaan hebben), zeggende: „Neemt, eet, dat is Mijn Lichaam, dat voor u gebroken wordt”. O U, die het nooit verdiend zou hebben, maar Mij hebt getergd om u de tekenen van Mijn gunst te onttrekken, o afvalligen, arme zwakke mensen, die met veel verzoeken verzocht wordt, dit brood werd ook voor u gebroken tot uw kracht en ondersteuning.

„Desgelijks nam Hij ook de drinkbeker, na het eten des avondmaats, en zeide: Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed; drinkt allen daaruit. Doet dat tot mijn gedachtenis; want zo dikwijls als u dit brood zult eten, en deze drinkbeker zult drinken, zo verkondigt de dood des Heeren, totdat Hij komt”.

Dit is het bloed, hetwelk vergoten werd voor de vergeving van de zonden van velen, niet voor de zonden van alle mensen, maar voor de zonden van zo velen, als de Vader vastgesteld heeft in het Verbond der Verlossing. De Vader gaf Hem een lijst van allen en beloofde Hem in het Verbond, dat degenen, die Hij Hem gaf, allen tot Hem zouden komen. Christus maakte een Verbond met de Vader, dat allen, die zouden komen, welkom zouden worden geheten en de Vader beloofde, dat Hij hen zoude leiden, zelfs al zou Hij hen door de hel voeren.

- Eerst zou ik wensen, dat ge u op een rechte wijze beproefd hebt. Indien u in zulk een gestalte leefde als u behoorde te zijn, dan zouden woorden hinderlijk voor u zijn. U zou zeggen: „Predikers, houdt uw mond, en laat ons genieten met onze lippen van dit liefelijke voor ons bereide brood”. Maar wij weten, dat wij te doen hebben met een onwetend en traag volk, dat zou afdwalen met zijn ogen en ongepaste gedachten zou koesteren, indien wij het spreken zouden nalaten. Daarom moeten wij tot u spreken; ofschoon wij u verlof willen geven om op een betere wijze bezig te worden gehouden en het luisteren na te laten en met God gemeenschap te oefenen. O, dat uw hart tot Hem sprake en u

bedacht, dat uw tijd, die u aan de avondmaalsdis doorbrengt, goed besteed diende te worden.

U zegt misschien: „Hoe moet ik zulks doen?”

Wel, doorzoekt alle hoeken van uw hart, en brengt elk van u zinnelijke lusten en afgoden voor de gerechtigheid Gods en zegt: „Heere, sla dit terneer! Heere, sla mijn hartzonden, mijn hoogmoed, mijn wereldsgezindheid en al mijn andere zondige begeerten deze dag terneer, indien ik genade gevonden hebbe in Uw ogen. Heere, hier is mijn wellust, deze zonde en diè zonde. Ik leg ze neer voor Uw gerechtigheid. Overwin ze deze dag. Want hier belijd ik, dat alle dingen gekruisigd worden, die tot dusver U gesmaad en gehoond hebben”.

- Ten tweede. Wanneer u aan de avondmaalsdis terneer gezeten bent, behoorde u bezig te zijn om te zoeken. Onze Heere Jezus heeft het op Zich genomen en Hij roept uit: „Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en u zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden”. Hier is de maaltijd des wijns, die onze Koning houdt; en Ahasvéros zeide tot Esther: „Wat is uw verzoek?” Zoekt, bidt en het zal u gegeven worden, „ook tot de helft des koninkrijks!” Maar zoekt u een geheel koninkrijk! Zoekt een scepter, een kroon der rechtvaardigheid en een kroon van heerlijkheid. Verzoekt enkele zaken voor de Kerk en de zaak Gods. Verzoekt, dat de Heere een opmerkelijke slag moge toebrengen aan Zijn onverzoenlijke vijanden! Bidt, en het zal u gegeven worden, ook tot de helft des koninkrijks”. Daar is niemand uwer, tot wie Hij niet zeggen zal: “Ik heb uw ongerechtigheden vergeten en wij verkeren in een staat van vriendschap. Ik ben bereid u een teken te geven, dat alles waar is, want Ik verlang, dat u niet bevreesd bent”. Daarom: ‘Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en u zult vinden; klopt, en u zal worden opengedaan!’
- Ten derde. De derde zaak, die ik u zou willen voorhouden, is met betrekking tot een zeer gepaste oefening voor degenen, die aan een avondmaalstafel gezeten zijn, namelijk verwondering. Verwondert u over Hem; verwondert u over Zijn liefde en de grootheid Zijner liefde, Zijn geduld en de vrijheid van Zijn liefde. O, mocht u veel bezig zijn om uzelf over Hem te verwonderen!
- Ten vierde. Mocht u veel in gebed en lofprijzing bevonden worden! Indien er enig leven in uw ziel gevonden wordt, roept dan uit: „Loof de Heere, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heiligen Naam”. Laat dat uw beoefening wezen. Tracht op te merken, hoe deze beoefening, die immers in de hemel voortduren zal, u betamelijk is; want „de blijdschap des Heeren zal uw sterkte zijn”.

Inderdaad, mijn geliefde christenen en vrienden, u kunt niet gaan boven wat u toegestaan wordt; u kunt wel in gebreke blijven. O, wat wordt u veel vergund! God staat Zijn volk grote zaken toe, en Hij vergunt hun grote dingen te geloven en er om te bidden. En ik smeed u om u voor te bereiden voor grote stormen, want waarlijk de Heere bezoekt Zijn volk met veel tegenheden. Maar ziet, de Heere heeft deze dag de wolken, die gisteren en vanmorgen in regen dreigden uit te barsten, wonderlijk opgebonden, opdat de wereld moge weten, dat Hij goedgunstig is voor velen, die zich hier bevinden.

O mensen, wanneer de Heere dan op zoveel wijzen blijk heeft gegeven van Zijn gunst, zult u Hem dan geen liefde en eerbied bewijzen? 't Is een waarheid, dat er hier velen gevonden worden, die van nu aan niet meer drinken zullen van deze vrucht des wijnstoks, tot op die dag, wanneer zij dezelve nieuw zullen drinken in het Koninkrijk van hun Vader. Velen zijn er hier, die zullen zeggen: „Ik heb er niets tegen, wanneer

die dag spoedig moge aanbreken, indien ik veilig moge aanlanden. Ik heb er niets tegen, wanneer ik spoedig sterf, want ik vind de wijn hier vol van mengeling: hij is vermengd met water”.

O mensen, indien u slechts een ogenblik in de hemel zou vertoeven, al ware het alleen maar de lengte van een Sabbatdag hier op aarde, denkt u, dat u zulks zou kunnen verdragen? Nee, de sterkte van die blijdschap zou uw lichamen bijna ontzielen. Daarom heeft Hij onze blijdschap afgemeten naardat wij kunnen dragen. Sommigen zijn onder een druk van blijdschap gestorven, zowel als anderen onder een last van smart. Daarom zult u thuis gehaald worden in Zijn paleis, zodra u rijp bent.

Gaat daarom voort en de Heere zij met u U hebt een gewichtig werk, maar u hebt eveneens een grote voorraad voor dat werk. Hij heeft u het eeuwige leven geschonken en heeft het in Christus' hand gesteld, opdat het zeker moge zijn, dat de duivel het niet bereike en uit uw handen rukke.

Gaat daarom tot Christus en begeert dat leven van Hem, wanneer ge uzelf dodig bevindt. Gaat tot Hem, Die de ziel schiep en in het leven behoudt. Gaat tot Hem, Die u in leven kan houden; want avondmaalsvieringen zullen dit niet doen, tenzij u van de Hemel bediend wordt. Daarom smeken wij u tot Hem te komen, als tot iemand, Die u bij de hand gevat heeft. Gaat niet tot Hem met gebogen hoofden, maar als tot uw Vader, Die in de hemelen is. Komt tot Hem met uw gebeden. Komt vrijmoedig en vraagt barmhartigheid voor het verleden en smeekt om genade voor de toekomst. Komt dan tot Hem, opdat de Satan en de wereld kunnen zeggen: „Inderdaad, wij geloven, dat Christus en dat gindse volk de handen ineen geslagen hebben en dat daar een vernieuwing van het verbond heeft plaats gevonden”.

Gaat henen in vrede en de Heere zij met u!